

LE THÉOTOKARION DE JEAN MAUROPOUS
ET SA TRADITION MANUSCRITE (XIIème – XVème SIÈCLES)

Dimosthenis A. Kaklamanos

MOTS-CLÉS: *Théotokarion, Jean Mauropous, Canons paraclétiques, collections hymnographiques, manuscrits liturgiques, livres liturgiques*

Au cours de ces dernières années, l'intérêt des chercheurs s'est ravivé pour l'étude de l'histoire des livres liturgiques et, progressivement, s'y ajoutent de nouvelles études sur la tradition manuscrite, l'histoire de leur édition et les étapes de révision et d'achèvement à la bibliographie¹ internationale existante.

Cependant, une image différente prédomine en ce qui concerne le livre liturgique de *Théotokarion*, dont la recherche en est encore au stade initial et dont l'étude d'évolution historique, en tant que livre liturgique, constitue un *desideratum* aussi bien sur la recherche de sa fonction liturgique que plus largement sur les recherches théologique et philologique.

¹ Voir à titre indicatif, A. NIKIFOROVA, *Iz istorii Minei v Vizantii: Hymnographicheskie pamjatniki VIII-XII vekov iz sobranija monastirja svjatoj Ekaterini na Sinae*, Moskva 2012 ; EADEM, «Roždenie Minei: Grečeskie Minei IX-XII vv.», *Vestnik PSTGU III. Filologija* 4/22 (2010) 103-122 ; R. KRIVKO, «Typology of Byzantine Service Menaia of 11th-14th cc.», *Scrinium* 7-8 (2011-2012) 3-68 ; G. FILIAS, «Τὰ Μηναῖα», *Πρακτικά ΙΔ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων «Οἱ Λειτουργικὲς Τέχνες»* (Patras, 17-19 septembre 2012), [Σειρὰ Ποιμαντικὴ Βιβλιοθήκη 30], Athènes 2015, 107-121. Sur l'histoire d'édition des livres liturgiques, voir E. LAYTON, *The Sixteenth Century Greek Book in Italy. Printers and Publishers for the Greek World*, [Library of the Hellenic Institute of Byzantine and Post-Byzantine Studies 16], Venise 1994, 131-178; T. SKLAVENITIS, «Ἀνθολόγια καὶ “Συνθετικὲς” ἐκδόσεις λειτουργικῶν βιβλίων (16^{ος} - 19^{ος} αἰώνας)», *Πρακτικά Διεθνoῦς Συμποσίου «Τὸ ἔντυπο Ἑλληνικὸ Βιβλίον. 15^{ος}-19^{ος} αἰώνας»*, Athènes 2004, 181-194 ; P. SKALTSIS, «Ἡ Ὁρθόδοξη λατρεία κατὰ τὴν Τουρκοκρατία», *Ἐκκλησία* 90 (2013) 265-268.

Il s'agit, en outre, d'une collection hymnographique largement associée à ses premiers éditeurs, le savant crétois Agapios Landos², qui imprime le *Théotokarion* pour la première fois en 1643, ainsi que saint Nicodème l'Hagiorite, qui publiera le *Néon Théotokarion* en 1796³, la collection prédominante des Canons mariaux, comme en témoignent les rééditions successives qu'elle connaîtra jusqu'à présent. En particulier, les études existantes se limitent soit à l'étude d'un seul manuscrit⁴ – dans la plupart des cas, notamment, il s'agit d'une étude de manuscrits de la période post-byzantine – soit – et majoritairement – de questions liées aux éditions imprimées de *Théotokarion*, et principalement celle de saint Nicodème l'Hagiorite, soulignant l'histoire de leurs éditions, la méthode de travail de leurs auteurs et leurs sources⁵, ou bien de manuscrits du *Théotokarion*

² Sur les éditions du *Théotokarion* d'Agapios Landos, voir D. KOSTOULA, Ἀγάπιος Λάνδος ὁ Κρής. Συμβολή στή μελέτη τοῦ ἔργου του, [Ερευνες στή Νέα Ἑλληνική Φιλολογία 6], Ioannina 1983, 141-143, 212-216.

³ Sur les éditions du *Néon Théotokarion* de saint Nicodème l'Hagiorite, voir P. NIKOLOPOULOS, «Βιβλιογραφική ἐπιστάσις τῶν ἐκδόσεων Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου», Πρακτικά Συμποσίου «Νικοδήμου Ἀγιορείτου τοῦ Ναξίου Πνευματική Μαρτυρία», (Naxos, 8-11 juillet 1993), Ἐπετηρίς Ἐταιρείας Κυκλαδικῶν Σπουδῶν ΙΣΤ' (1996-2000), Athènes 2000, 384-387, 497-500. Cf. D. STRATIGOPOULOS, «Προσεγγίζοντας τίς πηγές τοῦ Νέου Θεοτοκαρίου τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου», N. VARVOUNIS – G. TSGARAS – E. VOGLI (éd.), Διεπιστημονικές διαδρομές ἀπό τὸ παρὸν στὸ παρελθόν. Ἀφιερωματικός τόμος γιὰ τὰ 25 χρόνια τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Thessalonique 2017, 350-351 et note 7.

⁴ E. FOLLIERI, *Un Theotocarion Marciano del sec. XIV (cod. Marciano cl. I, 6)*, [Altri Testi della Pietà Bizantina I], Roma 1962 ; N. TOMADAKIS, «Μικρὸν Ἀγιορειτικὸν Θεοτοκάριον τῆς Ἀκαθίστου ἑορτῆς», Ἐπετηρίς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν 32 (1963) 1-14 ; S. WINKLEY, «A Bodleian Theotokarion», *Revue des Études Byzantines* 31 (1973) 267-273 ; P. CANART, «Le Vaticanus gr. 1072 (+ Vat. gr. 2296, ff. 1-8). Un Theotokarion daté de 1301», *Bollettino della Badia greca di Grottaferrata* n.s. 47 (1993) 5-39 ; D. STRATIGOPOULOS, «Τὸ χειρόγραφο Θεοτοκάριο τοῦ Ἱδρύματος Παπανικολάου (Κομοτηνὴ) καὶ ὁ κωδικογράφος Ἱερεμίας Μαγγαφούρης ὁ Σιναΐτης», *Βυζαντινὰ Σύμμεικτα* 27 (2017) 315-346.

⁵ D. STRATIGOPOULOS, «Τὸ λειτουργικὸ βιβλίον τοῦ Θεοτοκαρίου καὶ τὸ Θεοτοκάριο τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου», *Μνήμη ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει (sic) διακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ Ὁσίου*, Mont Athos, 2009, 5-22 ; IDEM, «Λόγιοι Ἀγιορεῖτες συντάκτες Θεοτοκαρίων», *Πρακτικά Ἡ' Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου «Ἅγιον Ὄρος καὶ Λογισύνη»*, (Thessalonique, 22-24 novembre

des savants du XVIIIème siècle, comme Lucas Nikaeus et Kesarios Dapontès, figure connue pour sa contribution à la révision des livres liturgiques de l'Église Orthodoxe⁶.

En outre, malgré le fait que l'idée d'élaboration du livre liturgique de *Théotokarion* est détectée, sur la base des témoignages des manuscrits, au XIème siècle, la recherche sur les circonstances et les motivations de son établissement ainsi que sur le parcours évolutif de son élaboration, en tant que livre particulier, en sont encore au stade précoce ; on estime, cependant, qu'il constituait une collection liturgique autonome, lorsqu'on a extrait du livre de la *Néa Octoéchos* la section qui comprenait les Canons pour la Vierge Marie⁷, rattachant potentiellement sa création au développement de l'*Octoéchos* et son évolution en une *Néa Octoéchos* ou *Paracletique*⁸. Par contre, la question de la paternité du *Théotokarion* semble a-

2013), Thessalonique 2014, 343-352; IDEM, «Προσεγγίζοντας τις πηγές του Νέου Θεοτοκαρίου», op.cit., 349-358.

⁶ Voir, S. PASCHALIDIS, «Η διόρθωση τῶν Μηναίων ἀπὸ τὸν Καيسάριο Δαπόντε καὶ ἡ Πατριαρχικὴ ἔκδοσή τους τὸ 1843», P. SKALTSIS – N. SKRETTAS, *Γηθόσυνον Σέβασμα. Ἀντίδωρον τιμῆς καὶ μνήμης εἰς τὸν μακαριστὸν καθηγητὴν τῆς Λειτουργικῆς Ἰωάννην Μ. Φουντούλην* (†2007), vol. II, Thessalonique, 1497-1531, où est rassemblée la bibliographie précédente. Sur son *Théotokarion*, voir IDEM, *Ἡ ἀυτόγραφη Νεομαρτυρολογικὴ Συλλογὴ τοῦ μοναχοῦ Καيسαρίου Δαπόντε (1713-1784)*, [Νεομαρτυρολογικὰ Σύμμεικτα Α'], Thessalonique 2012, 30-31 note 40.

⁷ Voir, D. STRATIGOPOULOS, «Τὸ λειτουργικὸ βιβλίον τοῦ Θεοτοκαρίου», op.cit., 5.

⁸ Sur l'histoire du livre du *Paracletique*, voir C. HANNICK, *Le texte de l'Octoéchos. Dimanche. Office selon les huit tons Ὁκτώηχος*. [La prière des Églises de Rite Byzantin 3], Chevetogne 1972 ; D. GETOV – M. YOVCHICA, «The Unedited Oktoechos Canons for Prophets and Martyrs in the Byzantine and Slavonic Tradition», *Byzantinoslavica* 66 (2008) 139-149 ; I. LOZOVAYA, «“Novii Oktoih” Sv. Iosifa Gimnografa (Grottaferrata Δ. γ. XIV) i ego otrazhenie v drevnerusskikh paraklitah studiiskoi tradicii», dans: *Hrizograf v. 3 Trudi mezhdunaradnoi naučnoi konferencii Moskva (2-5 sentyabrya 2005 g.)*, Moskva 2009, 190-203 ; L. D'AMELIA, *Nuovo Ottoeco: Gli otto canoni per i Ss. Apostoli. Introduzione, testo critico, traduzione e commento*, [Quaderni di *Néa Pómy* 6], Roma 2018, 26-28; N. SKRETTAS, *Ἀσθένεια καὶ θεραπεία στὴν παρακλητικὴ Ὑμνογραφία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας*, Thessalonique 2018, 22-24 ; D. BALAGEORGOS, «Παρακλητικὴ καὶ Ὁρολόγιον», *Πρακτικὰ ἸΔ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου*, op.cit., 146-162. Les études de N. TOMADAKIS, sont également importantes pour l'histoire et l'évolution du *Paracletique*: «Κανόνες τῆς Παρακλητικῆς», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν* 39-40

voir préoccupé les savants ecclésiastiques à partir du XVIIème siècle, en raison de l'acrostiche «*Ἰωάννης Θ.* » dans des Canons inclus dans un type particulier de manuscrits de *Théotokarion*, attribués parfois à Jean Damascène –à qui on attribue également l'édition de Cryptoferri en 1796⁹– et parfois à Jean Thikaras¹⁰, figure connue uniquement par le manuel liturgique homonyme datant du XIVème siècle¹¹.

Cependant, dans l'histoire du livre liturgique de *Théotokarion*, il semble qu'une place distincte est détenue par le savant Jean Mauropous, professeur de Michel Psellos et plus tard Métropolitite d'Euchaïte¹², qui prospère au XIème siècle et, par conséquent, est potentiellement associé aux débuts de l'élaboration du livre liturgique en question. Malgré le fait que Jean Mauropous fut l'hymnographe le plus productif de son époque,

(1973) 253-274 et «*Ἀνέκδοτοι καὶ ἐλλιπῶς ἐκδεδομένοι ἁσματικοὶ Κανόνες τῆς Παρακλητικῆς παραδιδόμενοι ὑπὸ Σιναϊτικῶν χειρογράφων*», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν* 53 (2007-2009) 49-102.

⁹ P. VITALI (éd.), *Παρακλητικὸν σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ποίημα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τὰ πρῶτα νῦν τυπωθὲν κατὰ τὸν (sic) παλαιὸν Βιβλίον τῆς παλαιᾶς ἡμῶν Μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης. Ἐν ἔτει τῆς ἀπὸ τοῦ κόσμου κτίσεως, ζσμς', καὶ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας, αψλη', κατὰ μῆνα Ἀπρίλλιον*, Rome 1738.

¹⁰ La discussion relative est présentée par D. STRATIGOPOULOS, «*Τὸ χειρόγραφο Θεοτοκάριο τοῦ Ἰδρύματος Παπανικολάου*», op.cit., 317-319. Voir, aussi, T. DÉTORAKIS, «*Δόγμα καὶ γλώσσα. Ἡ γλώσσα τῶν δογματικῶν ὕμνων τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ*», *Νέα Σιών* 90 (2006) 66.

¹¹ MONASTÈRE DU PANTOCRATOR, *Θηκαρᾶς*, Mont Athos, 2008. Voir aussi, P. SKALTSIS, *Ἡ παράδοση τῆς κοινῆς καὶ τῆς κατ' ἰδίαν προσευχῆς, μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ στὸ Ὡρολόγιο τοῦ Θηκαρᾶ*, Thessalonique 2008.

¹² À propos de Jean Mauropous, l'étude d'A. KARPOZILOS, *Συμβολὴ στὴ μελέτη τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰωάννη Μαυρόποδος* [ΕΕΦΣΙ Δωδώνη: Παράρτημα 18] reste classique, Ioannina 1982. Voir aussi, E. FOLLIERI, *Otto Canonici Paracletici A N. S. Gesù Cristo*, [Altri Testi della Pietà Bizantina II], Rome 1967, 6-19 ; A. KAZHDAN, «*Some Problems in the Biography of John Mauropous, I*», *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 43 (1993) 87-111 ; A. KARPOZILOS, «*The Biography of Ioannes Mauropous Again*», *Ἑλληνικά* 44/1 (1994) 51-60 ; A. KAZHDAN, «*Some Problems in the Biography of John Mauropous, II*», *Byzantion* 65 (1995) 362-387 ; T. DÉTORAKIS, *Βυζαντινὴ Φιλολογία. Τὰ πρόσωπα καὶ τὰ κείμενα*, vol. III: *Ἡ ἐποχὴ τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Κομνηνῶν (867-1204)*, Athènes 2018, 335-342 (où est rassemblée la bibliographie précédente).

son œuvre hymnographique¹³, contrairement à son œuvre épistolaire¹⁴ et hagiographique¹⁵, n'a jusqu'à ce jour pas encore convenablement préoccupé la recherche scientifique et, à l'exception de certains textes¹⁶, la majorité de son œuvre hymnographique reste inédite¹⁷ et son étude fait l'objet de la recherche scientifique dès les années 1940, lorsque pour la première fois J. Hussey, dans un article très court sur les Canons de Jean Mauropous, soulignera la lacune bibliographique en la matière¹⁸.

Dans sa riche œuvre hymnographique, qui s'élève à environ 160 Canons¹⁹, une place particulière est occupée par ses 68 Canons pour la Vierge Marie, œuvres probablement produites par l'auteur au monastère de Petra à Constantinople, où il a vécu en tant que moine aussi bien avant son élection au trône métropolitain d'Euchaïte qu'après sa démission de celui-ci et jusqu'à la fin de sa vie²⁰.

Dans les Canons de Jean Mauropous pour la Vierge Marie, on peut distinguer les principales caractéristiques de sa poésie : Il y a, par exem-

¹³ À propos de l'œuvre hymnographique de Jean Mauropous, voir J. HUSSEY, «The Canons of John Mauropous», *The Journal of Roman Studies* 37/1-2 (1947) 70-73 ; E. FOLLIERI, *Otto Canonii*, 20-30; F. D'AIUTO, *Tre canonii di Giovanni Mauropode in onore di santi militari*, [Supplemento n. 13 al «Bolettino dei Classici»], Accademia nazionale dei Lincei 1994, 20-25.

¹⁴ A. KARPOZILOS, *The Letters of Ioannes Mauropous, Metropolitan of Euchaita*, [Corpus Fontium Historiae Byzantinae 34], Thessalonique 1990.

¹⁵ E. SOTIROUDI, *Η αγιολογική παραγωγή κατά τον 11^ο αιώνα. Η περίπτωση του Ιωάννη Μαυρόποδα*, [Thèse de Doctorat], Thessalonique 2012.

¹⁶ SPYRIDON LAURIOTIS, *Κανόνες κατ' ἤχον εἰς τὸν ἐν ἀγίοις Πατέρα ἡμῶν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον*, [Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 1/7] Volos 1937, 7-52 ; IDEM, *Κανόνες κατ' ἤχον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον*, [Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 1/10] Volos 1937, 7-52 ; E. FOLLIERI, *Otto Canonii*, op.cit. 48-185 ; F. d'AIUTO, *Tre canonii*, op.cit. 80-137; A. PANAGIOTOU, *Ὁ Ἰωάννης Μαυρόπουλος Ὑμνογράφος τοῦ ἁγίου Νικολάου. Κριτικὴ ἐκδόση*, [Βυζαντινὴ Γραμματεία 5], Athènes 2008.

¹⁷ De cette position, nous annonçons qu'une édition critique des œuvres hymnographiques de Jean Mauropous constitue notre étude particulière qui en est au dernier stade de préparation.

¹⁸ J. HUSSEY, «The Canons of John Mauropous», op.cit., 71.

¹⁹ La liste la plus complète de ses Canons est celle rédigée par F. D'AIUTO, *Tre canonii*, op.cit., 22-24.

²⁰ Voir, A. KARPOZILOS, *Συμβολὴ στὴ μελέτη*, op.cit., 49.

ple, la tendance évidente à créer des Canons très étendus, dont chacun comprend généralement cinq tropaires pour les sept premières odes et sept tropaires pour la dernière ode, alors qu'aucun de ses Canons ne comprend de deuxième ode. L'utilisation de l'acrostiche iambique y est également constante, étant composé de douze syllabes et d'un épilogue, dans lequel le nom du poète est énoncé parfois au nominatif, d'autres fois à l'accusatif, tandis que dans un seul cas le nom du poète y est énoncé au datif. Dans la majorité des cas, le nom de l'hymnographe est accompagné d'un adjectif, tel que «ὁ πέννης», «ὁ τάλας» «ὁ τλήμων» «ὁ ἄθλιος», adjectifs qui avaient déjà été établis dans les acrostiches des textes hymnographiques depuis l'époque de Romain le Mélode²¹. De même, les termes «ὠδή», «ᾠσμα», «μέλος», «αἶνος» ou «μολπή» sont courants dans l'hymnographie byzantine, que Maupous utilise pour caractériser ses œuvres²², tandis que sa préférence est manifeste pour la composition de ses Canons dans les *heirmoi* de Jean Damascène, Cosmas le Mélode et André de Crète²³.

Dans la présente étude, qui fait partie d'une recherche plus large en cours sur l'œuvre hymnographique de Jean Maupous, nous tenterons de présenter la tradition byzantine de son *Théotokarion*, c'est-à-dire la collection de ses 68 Canons en l'honneur de la Vierge Marie, vers lesquels la recherche a très peu tourné son attention jusqu'à ce jour, si l'on considère que dans leur plus grande majorité ils demeurent *hitherto* inédits ; certains d'entre eux ont été publiés –de manière incomplète– par saint Nicodème l'Hagiorite dans son *Théotokarion*, tandis que seize ont été republiés ou publiés pour la première fois par Sophronios Eustratiadis dans le cadre de son effort pour une édition critique du *Théotokarion*. En outre, bien que le *Théotokarion* de Jean Maupous soit le premier *Théoto-*

²¹ Voir, J. GROSDIDIER DE MATONS, *Romanos le Mélode et les origines de la poésie religieuse à Byzance*, Paris 1977, 42-43. Cf. K. MITSAKIS, *Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Καينῆς Διαθήκης ἕως τὴν Εἰκονομαχίαν*, Athènes 1986, 247-248.

²² Voir, J. GROSDIDIER DE MATONS, *Romanos le Mélode*, op.cit., 42-43. Cf. K. MITSAKIS, *Βυζαντινὴ Ὑμνογραφία*, op.cit., 247-248.

²³ Pour l'utilisation des *heirmoi* dans les Canons de Jean Maupous, voir E. FOLLIERI, «The "Living Heirmologion" in the Hymnographic Production of John Maupous, Metropolitan of Euchaita», *Studies in Eastern Chant* 4 (1979) 54-75.

karion éponyme dans l'histoire de la littérature byzantine²⁴, une présentation récapitulative de son contenu est absente de la bibliographie et, par conséquent, nous jugeons approprié d'indiquer ci-dessous une liste aussi complète que possible des Canons qui y sont inclus²⁵, mettant en évidence les éléments essentiels de son identité (acrostiche et incipit) ainsi que leurs éditions²⁶ :

1. inc.: Ἅγιον εὐρών σε ἱερόν
acr.: Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης.
premier ton, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ
éd.: *ETh* 3-7.
2. inc.: Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν
acr.: Πρώτην δέησιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης
premier ton, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ
éd.: *ETh* 17-11.
3. inc.: Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί
acr.: Ψυχῆς ἐμῆς γένοιο, Δέσποινα, σκέπη Ἰωάννου μοναχοῦ
premier ton, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ
éd.: *ETh* 12-16.
4. inc.: Σάκκῳ καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ
acr.: Σώτειρα, σῶσον σοί με προσπεφευγότα· ὕμνος Ἰωάννου.
premier ton, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ
éd.: *ETh* 16-20.
5. inc.: Λόγοις σε, Σεμνή, τὴν ὑπὲρ λόγον μόνην
acr.: Λιτὴν δέχου, Πάναγνε, τῶν σῶν προσφύγων

²⁴ Cf. D. STRATIGOPOULOS, «Τὸ χειρόγραφο Θεοτοκάριο», *op.cit.*, 318.

²⁵ Le répertoire n'inclut pas un Canon qui apparaît dans certaines éditions en tant qu'œuvre de Jean Mauropous (inc. *Τῶν εὐσεβῶς / σὲ Θεοτόκον κυρίως ἀγνὴν ὁμολογοῦντα* [*ETh* 195-197]), car il n'est inclus dans aucun des manuscrits qui contiennent son *Théotokarion*.

²⁶ Nous signalons qu'au cours de la transcription des acrostiches et des incipits des tropaires, nous suivons fidèlement l'accentuation des manuscrits (cf. ci-dessous 121). À propos des abréviations utilisées dans ce catalogue, voir ci-dessous, 122.

- premier ton, Ἐσωσε λαὸν θαυματουργῶν
éd.: *NTh* 227-230; *ETh* 97-99.
6. inc.: Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς
acr.: Μολπὴν ἄδω σοι δευτέραν, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης
deuxième ton, Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ
éd.: *ETh* 127-131.
7. inc.: Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον
acr.: Μέλος φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης
deuxième ton, Δεῦτε, λαοί
éd.: *ETh* 131-135.
8. inc.: Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν
acr.: Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε· τὸν μοναχὸν Ἰωάννην
deuxième ton, Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ
éd.: *ETh* 135-139.
9. inc.: Βυθῷ βαθυτάτης ἀπωλείας
acr.: Βυθοῦ με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε· σὸν δοῦλον Ἰωάννην
deuxième ton, Βυθοῦ ἀνέκαλυψε πυθμένα
éd.: *ETh* 139-143.
10. inc.: Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμόν
acr.: Πυλῶν σκότους ῥῦσαι με τοῦ φωτὸς πύλη· ἔπος Ἰωάννου
deuxième ton, Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ
éd.: *ETh* 144-147.
11. inc.: Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων ρεῖθρα
acr.: Ὁμβρησον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας· θρῆνος Ἰωάννου
deuxième ton, Τὴν Μωσέως ὥδῃν
éd.: *ETh* 148-151.
12. inc.: Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον ἢ διὰ λόγου κύησασα
acr.: Τρίτον μέλισμα τῇ παννυμνῇτῳ πλέκω· δοῦλος Ἰωάννης
troisième ton, Ὅ τὰ ὕδατα πάλα
éd.: *ETh* 241-245.
13. inc.: Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν
acr.: Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον Κόρην· ὁ πένης Ἰωάννης

troisième ton, Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος
éd.: *ETh* 245-249.

14. inc.: Ψάλλων παναρμονίως ἄδει, Δέσποινα
acr.: Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου
troisième ton, Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος
éd.: *ETh* 249-253.
15. inc.: Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον
acr.: Πυρὸς γενένης ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν
troisième ton, Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος
éd.: *NTh* 67-70 (certains tropaires); *ETh* 253-257.
16. inc.: Ἀγιάσματος οἶκε
acr.: Ἄρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον
troisième ton, Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι
éd.: *ETh* 258-261.
17. inc.: Στόματι θεοφόρῳ
acr.: Σὺ μοι γενοῦ, Δέσποινα, τείχος καὶ σκέπη ὡδὴ Ἰωάννου
troisième ton, Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι
éd.: *ETh* 262-266.
18. inc.: Τὸ στόμα μου πλήρωσον
acr.: Τέταρτον ὡδὴς ἄσμα σοι, Κόρη, φέρω. Ὁ μοναχὸς Ἰωάννης
quatrième ton, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου
éd.: —
19. inc.: Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί
acr.: Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μήτηρ, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης
quatrième ton, Χοροὶ Ἰσραὴλ
éd.: —
20. inc.: Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι
acr.: Δάκρυσι πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ
quatrième ton, Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος
éd.: —
21. inc.: Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε
acr.: Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ

quartième ton, Τριστάτας κραταιούς
éd.: —

22. inc.: Ὡιδὴν χαριστήριον ἄδω σοι, Κόρη πανάμωμε
acr.: Ὡιδὴν χαριστήριον ἄδω σοι, Κόρη ὁ ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης
quartième ton, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου
éd.: —
23. inc.: Ἐμφοβὸς καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει πνεύματος
acr.: Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε ὕμνος Ἰωάννου
quartième ton, Ὁ πατάξας Αἴγυπτον
éd.: —
24. inc.: Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν
acr.: Πέμπτον προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος ἐγὼ Ἰωάννης
premier ton plagal, Ἴππον καὶ ἀναβάτην
éd.: —
25. inc.: Πονηρᾷ συμβουλῇ παρακοῆς τὸ πικρόν
acr.: Πέμπτην δέησιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου τάλανος Ἰωάννου
premier ton plagal, Τῷ Σωτῆρι Θεῷ
éd.: —
26. inc.: Στόματί τε καὶ γλώσση
acr.: Σῶσον με, Σώτειρα, σκότους ἐξωτέρου Ἰωάννην δοῦλον
premier ton plagal, Ἴππον καὶ ἀναβάτην
éd.: —
27. inc.: Ὁ Σωτήρ μου Χριστός
acr.: Οἰκτρὰν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε πτωχοῦ Ἰωάννου
premier ton plagal, Τῷ Σωτῆρι Θεῷ
éd.: —
28. inc.: Ἐκ τῶν αὐτῶν ταμείων τοῦ παντουργοῦ
acr.: Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος ἐγὼ ὁ Ἰωάννης
deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
éd.: —
29. inc.: Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ
acr.: Ἐκτον προσαυδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη ὁ αὐτὸς Ἰωάννης

deuxième ton plagal, Τμηθείση τμᾶται

éd.: —

30. inc.: Σέ, παναγία Παρθένε, πρὸς τὸν ἐκ σοῦ
acr.: Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας μοναχοῦ Ἰωάννου
deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
éd.: —
31. inc.: Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίσι
acr.: Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε Ἰωάννη δούλῳ
deuxième ton plagal, Κύματι θαλάσσης
éd.: —
32. inc.: Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ ἐκ φωτός
acr.: Φωτὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Ἰδαίου Ἰωάννην μοναχόν
deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
éd.: —
33. inc.: Συντετριμμένη καρδιά καὶ λογισμῶ
acr.: Σκέποις με κόσμου παντὸς ἡ σκέπη κόσμου ἔπος Ἰωάννου
deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
éd.: —
34. titre: Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων
inc.: Ἀπὸ πηλοῦ σχῶν τὸ εἶναι
acr.: Ἀγνή κόρη, ῥῦσαι με πάγης δαιμόνων μοναχὸν Ἰωάννην
deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
éd.: —
35. titre: Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν
inc.: Κόπασον τὸν σάλον, Ἀγνή, τῆς ψυχῆς μου
acr.: Κόπασον, Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὸν σάλον ὕμνος Ἰωάννου
deuxième ton plagal, Κύματι θαλάσσης
éd.: —
36. titre: Κανὼν παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου ψαλλόμενος ἐπὶ ἀρρώστοις
inc.: Κατὰ τὸ πλῆθος τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν
acr.: Κοίμησον, Ἀγνή, τὸ σφοδρὸν μου τῶν πόνων τοῦ Ἰωάννου
deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
éd.: —

37. titre: Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν
 inc.: Ἀπορία παντελεῖ
 acr.: ἀλφάβητος ἄχρι τῆς ἐβδόμης <ὥδῃς>· εἶτα, Ἡ ὥδῃ αὕτη τοῦ Ἰωάννου
 deuxième ton plagal, Βοηθὸς καὶ σκεπαστής
 éd.: —
38. titre: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκία βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλοῦπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου
 inc.: Τὸν κραταιὸν ἐν ἰσχύϊ καὶ δυνατόν
 acr.: Τοῖς σοῖς, Ἄχραντε, συμμάχησον οἰκέταις. Ὡιδῇ Ἰωάννου
 deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
 éd.: ER 443-447.
39. titre: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ψυχορραγοῦντος καὶ μὴ δυναμένου λαλήσαι
 inc.: Ρανίδος δίκην ὀλίγης αἰ πονηραί
 acr.: Ρῦσαι με, Σεμνή, δαιμόνων τυραννίδος ὥδῃ τοῦ Ἰωάννου
 deuxième ton plagal, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ
 éd.: NTh 143-146 (certains tropaires)
40. inc.: Ψαλμωδικαῖς ἐν φωναῖς
 acr.: Ψυχῆς ἐμῆς, Δέσποινα, σὺ θυμηδία· ὥδῃ ἀθλίου Ἰωάννου
 deuxième ton plagal, Ὁ αἰσθητὸς Φαραώ
 éd.: —
41. inc.: Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα
 acr.: Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπω σε κρότῳ· ὁ τλήμων Ἰωάννης
 ton grave, Νεύσει σου πρὸς γεώδη
 éd.: —
42. inc.: Ἀβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας
 acr.: Αὕτη δέησις ἐβδόμη τῇ Παρθένῳ· τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου
 tone grave, Νεύσει σου πρὸς γεώδη
 éd.: —
43. inc.: Βάρει τῆς ἁμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου
 acr.: Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε· τὸν Ἰωάννην

ton grave, Νεύσει σου πρὸς γεώδη
éd.: —

44. inc.: Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου σκῆνωμα
acr.: Ληστῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου
ton grave, Πόντῳ ἐκάλυψε Φαραῶ
éd.: —
45. inc.: Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρχε
acr.: Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
éd.: —
46. inc.: Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος
acr.: Τὴν ὀγδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου· μοναχοῦ Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
éd.: —
47. inc.: Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν
acr.: Ὑμνοῖς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα Ἰωάννης δοῦλος
quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
éd.: —
48. inc.: Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν
acr.: Ὡδὴν ἐνάτην τῇ Πανυμνήτῳ πλέκω· ἁμαρτωλὸς Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
éd.: —
49. inc.: Ὑμνοῖς ἀννυμεῖν διαπαντός
acr.: Ὑμνοῖς ἀννυμῶ τὴν Πανύμνητον Κόρη· ὕμνος Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ἄισμα ἀναπέμψωμεν λαοί
éd.: —
50. inc.: Τέκνον οὐρανίου με Πατρός
acr.: Τὴν ἐλπίδα μέλπω σε τὴν ἐμήν, Κόρη· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Ἄισμα ἀναπέμψωμεν λαοί
éd.: —
51. inc.: Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν
acr.: Τὴν τοῦ Λόγου λόγοις σε τιμῶ Μητέρα· ὁ τάλας Ἰωάννης

quatrième ton plagal, Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει ξηράν
éd.: —

52. inc.: Δακρύων με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν
acr.: Δέκατος οὗτος ὕμνος ἀγνῇ Παρθένω, ὃν ᾄδει ὁ Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει ξηράν
éd.: —

53. inc.: Λόγοις σε γεραίρειν ἐπιχειρῶν
acr.: Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει ξηράν
éd.: —

54. inc.: Ὑμνοὶς γεραίρω σε, ᾠδαῖς μεγαλύνω σε
acr.: Ὑμνοὶς γεραίρω τὴν ἐμὴν προστασίαν τάλας Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Θάλασσαν ἔπηξας
éd.: —

55. inc.: Παραδείσου ἢ τὰς πύλας
acr.: Πρόστηθί μου, Δέσποινα, καιρῷ τῆς δίκης τοῦ Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Τῷ συντρίψαντι πολέμους
éd.: —

56. inc.: Τὸν ἐγκάρδιόν μου πόθον
acr.: Τὴν ἀντίληψιν τὴν ἐμὴν μέλπω πόθῳ μοναχὸς Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Τῷ συντρίψαντι πολέμους
éd.: —

57. inc.: Καλλοποιοῦ εὐπρεπείας ἀνάκτορον
acr.: Κατώδυνον δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου μοναχοῦ Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε
éd.: —

58. inc.: Ὑπερουσίου οὐσίας ἀνάκτορον
acr.: Ὑμνῶν σε χαίρω τῆς χαρᾶς τὸ χωρίον ὁ πτωχὸς Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε
éd.: —

59. inc.: Τὸ ὀφειλόμενον τοῖς δεσπόταις
acr.: Τὸ χωρίον σε τῆς χαρᾶς μέλπω, Κόρη ὁ μοναχὸς Ἰωάννης

quatrième ton plagal, Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ
éd.: —

60. inc.: Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλιν
acr.: Τῆς καρδίας μου τὴν σκέπην μεγαλύνω· τάλας Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ
éd.: —
61. inc.: Ἐμπνευσόν μοι, Παρθένε, λόγον
acr.: Ἐργοις με τὴν σώζουσιν ἐν λόγοις σέβω· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης
quatrième ton plagal, Ἄισωμεν τῷ Κυρίῳ
éd.: —
62. titre: Κανὼν ἐκ προσώπου μὴ ὁρῶντος
inc.: Ἁγία παρθένε, Μήτηρ Θεοῦ
acr.: Ἀγνισον, Ἀγνή, δακρύων με λιβάσιν· ὦδὴ αὕτη Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσεί ξηρὰν
éd.: Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 29-33.
63. inc.: Παθῶν μου τὸν ἄστατον καὶ δεινόν
acr.: Παθῶν ἰλὺς ἔκσπασόν με, Παρθένε· τὸν ἀμελῆ Ἰωάννην
quatrième ton plagal, Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσεί ξηρὰν
éd.: —
64. Inc.: Τὰς ἀσθενείας μου καὶ νόσους ἴασαι
Acr.: Τὰς ἀσθενείας ἰάτρευσόν μου, Κόρη μοναχοῦ Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
éd.: —
65. titre: Κανὼν χαρμόσυνος ψαλλόμενος ἐν τῷ χαιρετισμῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου
inc.: Χαῖρε, κατάρας παλαιᾶς ἢ λύτρωσις
acr.: Χαίροις, χαρᾶς σκὴνῶμα τῆς λύπης λύσις· ὦδὴ Ἰωάννου
quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
εὐσέδ.: MR III, 388-400.
66. titre: Ἄλλος Κανὼν ψαλλόμενος ἐπὶ ἐγκλήματι παρακοῆς τοῦ ἰδίου πατρός
inc.: Παρακοῆς με πεπτωκότα, Δέσποινα

acr.: Παρακοῆς βόθρου με ῥῦσαι, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν
 quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
 éd.: Spyridon Lauriotis, *Ἀκολουθία*, 24-28.

67. titre: Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκία βαρέως πολέμου κατὰ τὴν μεγαλούπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου
 inc.: Ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου
 acr.: Ὑπερμάχησον τῶν πολιτῶν σου, Κόρη ὕμνωδία Ἰωάννου
 quatrième ton plagal, Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε
 éd.: Spyridon Lauriotis, *Ἀκολουθία*, 34-38.
68. inc.: Φώτισον τὴν ψυχὴν μου
 acr.: Φωνῆς ἄκουσον τοῦ στεναγμοῦ μου, Κόρη ἔπος Ἰωάννου
 quatrième ton plagal, Ἄισωμεν τῷ Κυρίῳ
 éd.: —

Dans notre étude, nous concentrerons notre intérêt sur les collections manuscrites qui datent du XIIème et jusqu'au XIVème siècle, c'est-à-dire l'ensemble des sept manuscrits qui contiennent l'ensemble ou une partie du *Théotokarion* de Mauropous²⁷. Notre référence se limite nécessairement à cette période, puisque, comme nous pouvons le constater sur la base de notre recherche à ce jour, pendant la période post-byzantine son *Théotokarion* présente à quelques exceptions près—comme celle du codex *Marcianus gr. II 155* du XVIème siècle²⁸— une nouvelle tradition, dès lors qu'il subit des traitements adaptés aux besoins liturgiques ; les rédacteurs

²⁷ Nous n'incluons pas dans notre présentation le codex *Athous Vatopedinus 1005* du XIVème siècle, incorrectement répertorié dans le catalogue de la Bibliothèque en tant que *Théotokarion* de Jean Mauropous. Voir, S. EUSTRATIADIS, *Catalogue of the Greek Manuscripts in the Library of the Monastery of Vatopedi on Mt. Athos*, [Harvard Theological Studies XI], Cambridge 1924, 181.

²⁸ Voir, E. MIONI, *Codices graeci manuscripti Bibliothecae divi Marci Venetiarum*, vol. I: *Codices in classes a prima usque ad quintam inclusi. Pars Altera: Classis II*, codd. 121-198 – Classes III, IV, V, Indices, [Ministero della Pubblica Istruzione. Incisi e Cataloghi n.s. VI], Roma 1972, 67-68.

de ces collections rejettent habituellement les tropaires des Canons, réduisant ainsi leur longueur et ne citent pas leurs acrostiches, fait qui ne constitue certainement pas une différence notable du *Théotokarion* de Mauropous, mais constitue, comme nous l'avons constaté au cours de notre recherche, une pratique appliquée dans les ateliers bibliographiques et liée aux besoins de la vie liturgique des monastères, où ce livre liturgique avait une répercussion particulière²⁹.

Avant d'aborder la brève présentation de la tradition manuscrite du *Théotokarion* de Jean Mauropous, notons que son œuvre hymnographique n'est incluse dans son intégralité dans aucun codex, contrairement au reste de son œuvre contenue dans le codex Vaticanus gr. 676, qui avait été copié à Constantinople au cours des dernières années de la vie de Mauropous et sous sa supervision³⁰, et il ne serait pas sans fondement de supposer qu'un tel codex, actuellement latent, qui inclurait l'ensemble de son œuvre hymnographique, aurait existé à l'origine dans la bibliothèque du monastère de Petra.

Le plus ancien témoignage connu de la tradition du *Théotokarion* de Jean Mauropous, et peut-être la première tentative de sa « publication », est le codex *Monacensis* gr. 619³¹, qui date du XIIème siècle et comprend au total cinquante-deux Canons. Le fait que dans ce codex ne soient inclus que des Canons choisis de Jean Mauropous pour la Vierge Marie, soulève le soupçon que l'intention du copiste ou du mandant de son œuvre était la création et la « publication » d'une collection indépendante, c'est-à-dire, d'un *Théotokarion* composé d'œuvres du même hymnographe. Sur la couverture du manuscrit il y a une étiquette qui porte le titre du manuscrit : «*Ἰωάννου μοναχοῦ Κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας Δεσποί-*

²⁹ Dans cette catégorie appartient également au moins un manuscrit byzantin, le codex *Athous Vatopedinus* 1008, et c'est la raison pour laquelle il n'est pas inclus dans la présente étude. Sur ce manuscrit, voir S. EUSTRATIADIS, *Catalogue*, op.cit., 182.

³⁰ Voir, D. BIANCONI, «Piccolo assaggio di abbondante fragranza». Giovanni Mauropode e il Vat. gr. 676, *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 61 (2011) 89-103, où est rassemblée la bibliographie précédente.

³¹ Voir sa description paléographique détaillée par F. BERGER, *Katalog der griechischen Handschriften der Bayerischen Staatsbibliothek München, Band. 9: Codices graeci Monacenses 575-650*, Wiesbaden 2014, 163-165.

νης ἡμῶν Θεοτόκου», tandis qu'à l'intérieur, il y a une note faite d'une main ultérieure «*Iohannes Damascenus*», fait qui est dû soit au malentendu qui, comme nous l'avons déjà dit, avait été créé autour de la paternité du livre liturgique du *Théotokarion*, en général, et en conséquence de son lien avec saint Jean Damascène, soit dans l'indication «*Ἰωάννου Μοναχοῦ*» avec laquelle, comme nous le savons, est énoncée l'identité aussi bien de saint Jean Damascène que de Jean Mauropous dans les acrostiches des Canons.

L'élaboration du codex suivant, du point de vue chronologique, le codex *Athous Vatopedinus* 1004, dont la majeure partie est composée d'œuvres hymnographiques de Mauropous, remonte au XIIIème siècle³². Plus particulièrement, il comprend huit Canons pour le Christ, cinquante Canons pour la Vierge Marie, ainsi qu'un Canon pour Jean le Baptiste qui, en effet, n'est pas indiqué dans la description du contenu du manuscrit de S. Eustratiadis. Dans la collection sont compris également d'autres textes hymnographiques pour le Christ et la Vierge Marie, dont certains sont attribués à l'évêque Paul d'Amorion.

Une place distincte dans l'histoire de la tradition de l'œuvre hymnographique en général de Jean Mauropous est tenue par le codex *Athous Laurae* I 77, dont la copie, selon la note bibliographique sur la feuille 323r, a été achevée le 25 février 1345³³. Ce codex, qui a constitué l'un des manuscrits de base pour l'édition des Canons en question par S. Eustratiadis, comprend une partie importante de la production hymnographique de Mauropous. Plus précisément, il comprend la totalité de ses Canons connus pour le Christ et la Vierge Marie, onze de ses Canons pour saint Jean-Baptiste et ses huit Canons pour saint Jean Chrysostome. En outre, y sont inclus l'office des Anges et un Canon paraclétique pour le Christ, œuvre d'un hymnographe du nom de Cyrille, d'après l'indication de son acrostiche.

³² Voir, S. EUSTRATIADIS, *Catalogue*, op.cit., 181.

³³ Voir, SPYRIDON LAURIOTIS – S. EUSTRATIADIS, *Catalogue of the Greek Manuscripts in the Library of the Laura on Mount Athos*, [Harvard Theological Studies XII], Cambridge 1925, 192.

Une étape importante dans la tradition du *Théotokarion* de Jean Mauropous est également le codex *Vindobonensis theol. gr. 78*, qui date du XIVème siècle et a été créé par la fusion de deux collections de textes hymnographiques, à l'origine indépendantes l'une de l'autre³⁴. Il comprend la totalité des Canons qui composent le *Théotokarion* de Jean Mauropous, ses vingt-cinq Canons pour le Christ, dont pour certains il constitue le codex unicus, ainsi que les dix Canons paraclétiques pour saint Jean le Baptiste.

C'est au XVème siècle que remonte la copie du codex *Thessalonicensis Vlatadon 52*, dont le contenu, du moins en ce qui concerne les œuvres de Mauropous incluses, est similaire à celui des codex *Athoniensis Laurae I 77* et *Vindobonensis theol. gr. 78*, en conservant, cependant, ses propres particularités, puisque son obscur copiste choisit de citer les Canons pour le Christ, la Vierge Marie et saint Jean-Baptiste respectivement, en fonction du ton avec lequel ils sont chantés³⁵. Une autre particularité du manuscrit est le fait que son copiste omet de citer les Cathismata inclus dans les Canons ; cependant, nous supposons que leur inclusion était prévue dans sa conception initiale, comme le montre l'espace vide qu'on aperçoit entre le dernier tropaire de la sixième ode et le premier de la septième.

À cette même période remonte également le codex *Meteorensis Stephanou 54*, qui comprend, entre autres textes hymnographiques, huit Canons paraclétiques de Mauropous pour le Christ, 37 de ses Canons pour la Vierge Marie et son Canon pour l'Ange gardien³⁶.

³⁴ Voir sa description paléographique détaillée par H. HUNGER – O. KRESTEN, *Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek*. Teil 3/1: *Codices theologici 1-100*, Wien 1976, 139-147. Cf. aussi, E. KALTSOGIANNI, «Δύο άγνωστα αποσπάσματα του δεύτερου Αποδεικτικού Λόγου του Γρηγορίου Παλαμά Περὶ τῆς έκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», *Ελληνικά* 59/1 (2009) op.cit., 90.

³⁵ Voir, S. EUSTRATIADIS, *Κατάλογος τῶν ἐν τῇ Μονῇ Βλατέων (Τσαούς-Μοναστηρι) ἀποκειμένων κωδίκων*, Thessalonique 1918, 809-89.

³⁶ Voir sa description paléographique détaillée par D. SOPHIANOS, *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Κατάλογος περιγραφικὸς τῶν χειρογράφων κωδίκων τῶν ἀποκειμένων εἰς τὰς Μονὰς τῶν Μετεώρων*, vol. III: *Τὰ χειρόγραφα τῆς Μονῆς Ἁγίου Στεφάνου*, Athènes 1986, 144-155.

Enfin, le codex *Sinaiticus* gr. 853, qui date également du XVème siècle³⁷, est d'une importance majeure pour la tradition de l'œuvre hymnographique de Jean Maupous ; ce codex, bien qu'il soit considéré par les rédacteurs des catalogues des manuscrits de Sinaï comme un *Théotokarion*, comprend également deux séries composées de huit Canons pour le Christ et saint Jean-Baptiste, qui n'ont pas été transcrits dans ces catalogues. De plus, l'importance de ce codex réside au fait qu'il constitue le seul vecteur connu à ce jour de la tradition d'un Canon Iambique, attribué à Jean Maupous, qui devient pour la première fois connu par l'édition du *Théotokarion* de saint Nicodème l'Hagiorite et, ensuite, par S. Eustratiadis, qui procédera à l'éditio correctior du texte, sur la base de l'édition de saint Nicodème et sans avoir à l'esprit quelque manuscrit, comme le souligne lui-même³⁸.

À partir du répertoire des Canons de Jean Maupous pour la Vierge Marie, cité ci-dessus, et à partir de la transcription du contenu de sept manuscrits byzantins qui suit, nous pouvons confirmer certaines conclusions fondamentales, à la fois sur son *Théotokarion* et ses Canons particuliers que sur les manuscrits à partir desquels il est fourni :

a) Il faudrait, tout d'abord, préciser que le *Théotokarion* de Jean Maupous ne constitue pas un *Théotokarion* classique, puisqu'il n'inclut pas de Canons pour tous les jours de la semaine selon les huit tons de la musique ecclésiastique. Il comprend précisément cinq Canons pour la période du premier ton, quatre Canons du premier ton plagal, six Canons pour les deuxième, troisième et quatrième tons, treize Canons pour le ton grave et 24 Canons pour la période du quatrième ton plagal. De plus, étant donné le fait qu'aucune information de l'auteur sur la liste des œuvres ou d'autres témoignages extratextuels ne soient disponibles sur cet aspect de son œuvre, –si l'on exclut la vague référence générale à son œuvre hymnographique, qui est repérée dans l'office composé en son honne-

³⁷ Voir, V. GARDTHAUSEN, *Catalogus codicum graecorum Sinaiticorum*, Oxford 1886, 184. Cf. M. KAMIL, *Catalogue of all Manuscripts in the Monastery of St. Catharine on Mount Sinai*, Wiesbaden 1970, 106.

³⁸ S. EUSTRATIADIS, *Θεοτοκάριον*, v. I, [Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 7-8], Chennevières-sur-Marne 1931, 97.

ur par son neveu Théodore³⁹ – nous ne sommes pas en mesure de savoir si l’auteur a délibérément omis de composer autant de Canons que constitueraient un *Théotokarion* complet ou si une partie de la collection originale a été perdue ou dissimulée.

Ainsi, il est possible de constater que dans le cas du *Théotokarion* de Jean Mauropous, l’accord du nombre et du ton ne s’applique pas, comme en témoigne l’inhomogénéité observée dans le nombre des Canons par ton, avec une nette supériorité du deuxième ton plagal et du quatrième ton plagal. De même que dans le cas de ses Canons pour le Christ, comme l’a prouvé E. Follieri⁴⁰, nous pouvons constater dans son œuvre spécifique l’existence de deux séries de Canons pour les huit tons ; alors nous pourrions raisonnablement supposer, sur la base du matériel existant, que son intention était la création de plusieurs Canons, peut-être un pour chaque jour de la semaine et pour les huit tons, œuvres qu’il n’a manifestement pas réussi à accomplir, si nous admettons que ces Canons constituent des œuvres des dernières années de sa vie, ou s’ils sont actuellement dissimulés.

b) Notre deuxième remarque concerne le contenu des Canons, tel qu’il est annoncé dans certains de leurs titres lors de la tradition unanime des manuscrits : Nous constatons, en l’occurrence, que le contenu de huit d’entre eux (ceux sous le numéro 34-39, 62, et 64-66 du répertoire ci-dessus) ne correspond pas au contenu des Canons paraclétiques classiques. Il semblerait que les Canons sous les numéros 38 et 67 sont liés à une conjoncture historique⁴¹, tandis que l’inscription ainsi que le contenu des Canons sous les numéros 34-37, 39 et 64-66 démontrent que ces Canons étaient destinés à être chantés lors de circonstances particulières. Bien que nous ne connaissions pas, comme cela a déjà été mentionné, l’intention littéraire, il ne serait pas sans fondement de supposer que ces textes n’étaient pas initialement destinés par Jean Mauropous à être inclus dans

³⁹ S. MERCATI (éd), «Ufficio di Giovanni Mauropode Euchaita composto dal Nipote Teodoro», IDEM, *Collectanea Byzantina*, vol. I, Rome 1970, 526-527 : «Ὁ σοφὸς ἀρχιτέκτων / τοῦδε τοῦ σύμπαντος / ἀρχιτέκτονα νέον / πολλῶν εἰργάσατο / καὶ σὲ ποιητὴν / θεῶν οἴκων, πανόλβιε, οὕσπερ συνεστήσω / εἰς αἴνεσιν Κυρίου».

⁴⁰ E. FOLLIERI, *Otto Canoni*, op.cit. 27-28.

⁴¹ Cf. J. HUSSEY, «The Canons of John Mauropous», op.cit., 73.

sa collection du *Théotokarion*, et peut-être qu'ils n'existaient pas dans son « édition » originale ; on ne peut donc pas exclure le fait qu'elle ait été réalisée par Mauropous lui-même ou du moins sous sa supervision. En faveur de cette affaire plaide un témoignage beaucoup plus tardif, collecté dans un *Théotokarion* de Jean Mauropous, datant de 1628, le codex *Sinaiticus gr.* 2029⁴² ; dans le f. 191r, après la citation du Canon numéro 50 (d'après le répertoire ci-dessus), il y a une note par laquelle le copiste énonce la fin des Canons destinés à être chantés au cours de l'office de l'*apodeipnon* («τέλος τῶν Κανόνων τῶν ψαλλομένων ἐν τοῖς ἀποδείπνοις»), tandis que, par la suite, y sont cités les Canons sous les numéros 65, 64, 37, 66, 62 et 39, constituant une section particulière dans la collection, coupée du *Théotokarion* et répondant manifestement à d'autres besoins liturgiques.

c) En ce qui concerne les collections manuscrites, dans lesquelles ont été « accueillis » ses Canons pour la Vierge Marie, nous pourrions faire les constatations suivantes : dans l'ensemble des manuscrits, les Canons sont cités regroupés sur la base des huit tons de la musique ecclésiastique, alors que dans certains cas il n'y a pas d'uniformité quant à l'ordre avec lequel ils sont cités dans chaque collection, fait qui est visiblement dû soit aux choix personnels des copistes soit aux modèles qu'ils avaient devant eux. À l'exception du plus ancien témoin connu de la tradition du *Théotokarion* de Jean Mauropous, le codex de Munich, aucune autre collection indépendante de ses Canons en question n'est connue à ce jour, tandis que, comme l'a signalé E. Follieri dans son étude sur les Canons du même hymnographe pour le Christ⁴³, trois phases successives de l'histoire de la tradition et de la diffusion de son *Théotokarion* peuvent être distinguées : Après la première « édition » par Jean Mauropous d'un manuscrit avec l'ensemble de sa production hymnographique, une partie de celui-ci a été détachée, comprenant ses Canons pour le Christ, la Vierge Marie et saint Jean-Baptiste, composant ainsi le contenu d'un groupe de manuscrits distinct, dont chacun avait, cependant, comme nous l'avons vu, ses particularités, tandis qu'il ne manque pas des cas où ses Canons pour la Vierge

⁴² Sur ce manuscrit, voir. M. KAMIL, *Catalogue*, op.cit., 106.

⁴³ E. FOLLIERI, *Otto Canoni*, op.cit. 29-30.

Marie ont été sélectionnés et inclus dans des collections hymnographiques selon les huit tons de la musique ecclésiastique (un pour chaque ton), avec comme exemple caractéristique de ce cas le codex *Palatinus gr.* 138 du XIVème siècle, à partir duquel sont restituées presque toutes les séries de Canons des huit tons, du même auteur ou ses Canons isolés, dont certains, en fait, constituent le *codex unicus*⁴⁴.

En conclusion, nous considérons qu'il convient de noter qu'au cours du temps ses Canons isolés pour la Vierge Marie seront incorporés dans d'autres *Théotokaria* manuscrits et composés d'œuvres de différents hymnographes, comme par exemple les *Théotokaria* du codex *Constantinopolitanus Monast. Panagiae Camariotissae* 125 du XIVème siècle⁴⁵, du codex 117 de la même collection du XVIème siècle⁴⁶. En même temps, un intérêt particulier présente l'insertion de ses Canons dans d'autres collections liturgiques-hymnographiques, comme le *Triodion* du codex 39 de la même collection⁴⁷, datant du XVème siècle, l'*Euchologion* du codex *Thessalonicensis Vlatadon* 72 du XVème siècle⁴⁸, la collection hymnographique du codex *Marcianus gr.* II 126 du XVème siècle⁴⁹, ou le codex *Ivan Dujčev D* 348 du XVIème siècle, où y sont inclus trois de ses Canons⁵⁰.

La tradition de copier et d'incorporer les Canons pour la mère de Dieu de Jean Mauropous dans des *Théotokaria* manuscrits se poursuivra également pendant la période post-byzantine ; le cas du moine du mont

⁴⁴ À propos de ce codex voir l'étude approfondie de F. D'AIUTO, «Un manoscritto innografico del secolo XIV: Il Vaticano Palatino Greco 138», *Rivista di Studi Bizantini e Neoellenici* n.s. 28 (1991) 149-171, où il y a une présentation paléographique et une transcription analytique de son contenu.

⁴⁵ M. KOUROUPOU – P. GÉHIN, *Catalogue des manuscrits conservés dans la Bibliothèque du Patriarcat Œcuménique : Les manuscrits du monastère de Panaghia de Chalki*, vol. I, Istanbul – Paris 2008, 326-328.

⁴⁶ M. KOUROUPOU – P. GÉHIN, *Catalogue des manuscrits*, op.cit., 310-312.

⁴⁷ M. KOUROUPOU – P. GÉHIN, *Catalogue des manuscrits*, op.cit., 145-148.

⁴⁸ Voir, S. EUSTRATIADIS, *Κατάλογος τῶν ἐν τῇ Μονῇ Βλατέων*, op.cit., 113-114.

⁴⁹ Voir, E. MIONI, *Codices graeci*, op.cit., 14-18.

⁵⁰ Voir, D. GETOV, *A Catalogue of Greek Liturgical Manuscripts in the «Ivan Dujčev» Centre for Slavo-Byzantine Studies*, [Orientalia Christiana Analecta 279], Rome 2007, 462 n. 22, 24, 26.

Athos Lucas Nikaeus⁵¹ est caractéristique ; il inclura, entre autres, dans ses propres *Théotokaria* manuscrits des Canons de Jean Mauropous, tandis que l'insertion de certaines de ses œuvres par saint Nicodème l'Hagiorite représente un autre témoignage indiscutable de la survie de l'œuvre de Jean Mauropous jusqu'à son époque, grâce notamment à la procédure de copie continue dans les ateliers bibliographiques monastiques et, par conséquent, de sa reconnaissance du moins en tant qu'hymnographe de la mère de Dieu.

Pour l'indexation des manuscrits, nous avons consulté les catalogues des collections de manuscrits grecs sur la base de la nouvelle édition du manuel d'Olivier⁵². Bien que ces Canons spécifiques aient été inclus dans les catalogues de Sinkewicz⁵³ et sur la base de données de l'*Institut de recherche et d'histoire des textes*, cette transcription est néanmoins incomplète sur certains points.

Pour la présentation de la tradition manuscrite du *Théotokarion* de Jean Mauropous nous avons adopté la méthodologie suivante : dans chaque description sont proposées les caractéristiques générales du codex (date, matière, dimensions, feuilles, colonnes, lignes) suivies d'une présentation de leur contenu et en particulier de la partie qui contient le *Théotokarion*, pour les cas où les manuscrits comprennent d'autres textes, soit du même auteur soit d'autres auteurs. Les fautes d'orthographe relevées dans les titres, les acrostiches ou les incipits des textes sont tacitement corrigées. Au sujet de l'accentuation, nous avons conservé les témoignages des manuscrits, aussi bien dans la transcription des acrostiches que dans celle des incipits des tropaires puisque, comme le prouvent les manuscrits, les choix des hymnographes byzantins, en ce qui concerne cette question particulière, sont liés aux règles du mètre de la poésie by-

⁵¹ Ces manuscrits sont décrits en détail par D. STRATIGOPOULOS, *Ὁ πατριάρχης Φώτιος ὑμνεῖ τὴ Θεοτόκο. Εἰσαγωγή – Κριτική ἔκδοση – Σχόλια*, Athènes 2019, 23-28.

⁵² J.-M. OLIVIER, *Supplément au Répertoire des Bibliothèques et des Catalogues de Manuscrits Grecs*, [Supplément au Répertoire des Bibliothèques et des Catalogues de Manuscrits Grecs II], éd. Brepols, Turnhout 2018.

⁵³ R. SINKEWICZ, *Manuscript Listings for the Authors of the Patristic and Byzantine Periods*, [Greek Index Project. Series 4], Toronto 1992.

zantine. Pour chaque texte nous indiquons son édition entre parenthèses, suivie de la référence pertinente dans le manuel d'E. Follieri⁵⁴, tandis qu'un astérisque indique les Canons inédits. Enfin, des mots omis par les copistes des manuscrits sont indiqués dans des crochets angulaires.

⁵⁴ E. Follieri, *Initia Hymnorum Ecclesiae Graecae*, vol. I-V/2, [Studi e Testi 211–215bis], Città del Vaticano 1960-1966.

ABRÉVIATIONS

AK	AMFILOKHIIJ (Sergievskij), <i>Kondakarij v grečeskom podlinnikě XII-XIII v. po rukopisi Moskovskoj synodal'noj biblioteki N. 437</i> , Moscou 1879
ER	<i>Eὐχολόγιον τὸ Μέγα</i> , Rome 1873
ETH	S. Eustratiadis, <i>Θεοτοκάριον</i> , v. I, [Ἀγιορειτική Βιβλιοθήκη 7-8], Chennevières-sur-Marne 1931
Follieri	E. Follieri, <i>Initia Hymnorum Ecclesiae Graecae</i> , vol. I-V/2, [Studi e Testi 211–215bis], Vatican 1960-1966
Follieri, Otto Canonī	E. Follieri, <i>Otto Canonī Paracletici A N. S. Gesù Cristo</i> , [Altri Testi della Pietà Bizantina II], Rome 1967
MR	<i>Μηναῖα τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ</i> , v. I-VI, Rome 1888-1901
NTh	<i>Στέφανος τῆς Ἀειπαρθένου ἦτοι Θεοτοκάριον νέον, ποικίλον καὶ ὠραιότατον ὀκτώηχον...</i> , Venise 1796
PaR	<i>Παρακλητική ἦτοι Ὀκτώηχος ἡ μεγάλη...</i> , Rome 1885
PHG	J. Pitra, <i>Hymnographie de l'Eglise grecque</i> , Rome 1867
PID	P. Vitali, <i>Παρακλητικὸν σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτοκου...</i> , Rome 1738
TR	<i>Τριῶδιον κατανυκτικόν, περιέχον ἅπασαν τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ ἀκολουθίαν...</i> , Rome ¹ 1879
VV	<i>Vizantijskij Vremennik</i>

LES MANUSCRITS BYZANTINS DU THÉOTOKARION DE JEAN MAUROPOUS

1. Monacensis gr. 619 [M]

[XIIème siècle, parchemin, 250×195 mm, ff. 119, 2 col., 30 lignes]

Κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ, οὗ τὸ ὄνομα ἐντέτακται τῇ ἀκροστιχίδι ἐκάστης ἐνάτης ψδῆς.

(ff. 1r-11r) *PREMIER TON*

- 1 (ff. 1r-3v) Canon I; Κανὼν πρῶτος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης*. Ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. *Ἅγιον εὐρών σε ἱερόν* [*ETH* 3-7; cf. Follieri, I, 25]. Après la sixième ode (f. 2r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', *Τὸ μέγα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόρθητον* [*ETH* 5; cf. Follieri, IV 181].
- 2 (ff. 3v-6r) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Πρώτην δέησιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης*. Ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. *Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν* [*ETH* 7-11; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (ff. 4v-5r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ἐλπίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία* [*NTh* 4; *ETH* 9, 89; cf. Follieri, I, 422].
- 3 (ff. 6r-8v) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ψυχῆς ἐμῆς γένοιο, Δέσποινα, σκέπη Ἰωάννου μοναχοῦ*. Ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. *Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί* [*ETH* 12-16; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 7v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Τλέωσαι, Ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κτίστην* [*ETH* 14; cf. Follieri, II, 209].

- 4 (ff. 8v-11r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Σώτειρα σῶσον σοὶ μὲ προσπεφενυγότα ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος α΄, ψδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. *Σάκκῳ καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ* [*ETH* 16-20; cf. Follieri, III, 448]. Après la sixième ode (f. 10r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Θεὸν τὸν δι' ἡμᾶς ὑπὲρ νοῦν σαρκωθέντα* [inédit].

(ff. 11r-23r) *DEUXIÈME TON*

- 5 (ff. 11r-13v) Canon I; Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Μολπὴν ἄδω σοὶ δευτέρα, Θεοτόκε ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος β΄, ψδὴ α΄, Ἐν βυθῶ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. *Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς* [*ETH* 127-131; cf. Follieri, II, 401]. Après la sixième ode (f. 12v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ὁ νέος οὐρανὸς ὁ χωρίσας* [inédit].
- 6 (ff. 13v-15v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Μέλος φέρω σοὶ δεύτερον, Θεοτόκε ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος β΄, ψδὴ α΄, Δεῦτε, λαοί, ἄσωμεν, inc. *Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον* [*ETH* 131-135; cf. Follieri, II, 405]. Après la sixième ode (f. 14v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Παράσχου μοι, Ἀγνή, κατανύξεως ρεῖθρα* [*NTh* 22; *ETH* 96; cf. Follieri, III, 279].
- 7 (ff. 15v-18r) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε τὸν μοναχὸν Ἰωάννην*. Ἦχος β΄, ψδὴ α΄, Ἐν βυθῶ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. *Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν* [*ETH* 135-139; cf. Follieri, II, 357]. Après la sixième ode (f. 17r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Εἰς σὲ μετὰ Θεὸν τὴν ἐλπίδα μου* [inédit].
- 8 (ff. 18r-21r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Βυθοῦ με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε σὸν δοῦλον Ἰωάννην*. Ἦχος β΄, ψδὴ α΄, Βυθοῦ ἀνέκαλυψε <πυθμένα>, inc. *Βυθῶ βαθυτάτης ἀπωλείας* [*ETH* 139-143; cf. Follieri, I, 240]. Après la sixième ode (f. 19v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Χρυσόπλοκε παστὰς τοῦ ὠραίου Νυμφίου* [inédit].

- 9 (ff. 21r-23r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ὁμβρη-
σον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας θρῆνος Ἰωάννου. Ἦχος β΄, ψδὴ α΄,
Τὴν Μωσέως ψδὴ, inc. Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων [ETh 148-151;
cf. Follieri, III, 104]. Après la sixième ode (f. 22r) Cathisma; Κάθισμα,
ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Λυχνία χρυσαυγῆς τοῦ ἡλίου τῆς δό-
ξης [NTh 11; ETh 18; cf. Follieri, II, 358].

(ff. 23r-37r) TROISIÈME TON

- 10 (ff. 23r-25v) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Τρίτον
μέλισμα τῇ Πανυμνήτῳ πλέκω δοῦλος Ἰωάννης. Ἦχος γ΄, ψδὴ α΄, Ὅ
τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον ἢ διὰ λόγου κυήσασα
[ETh 241-245; cf. Follieri, IV, 236]. Après la sixième ode (f. 24v) Ca-
thisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, Τὴν ὠραιότητα, inc. Ἡ ἀγεώργητος γῆ καὶ
ἀνήροτος [ETh 243; cf. Follieri, II, 1].
- 11 (ff. 25v-28r) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Τρίτον
γεραίρω τὴν Θεοτόκον Κόρην ὁ πένης Ἰωάννης. Ἦχος γ΄, ψδὴ α΄,
Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἡλίου>, inc. Τὴν κεχαριτωμένην μόνην
Δέσποιναν [ETh 245-249; cf. Follieri, IV, 75]. Après la sixième ode (f.
27r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, Τὴν ὠραιότητα, inc. Ὅρος ἀλάξεν-
τον καὶ ἀλατόμητον [inédit].
- 12 (ff. 28r-30v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ψυχῆς
ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος γ΄, ψδὴ α΄,
Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἡλίου>, inc. Ψάλλων παναρμονίως ᾄ-
δει, Δέσποινα [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode
(f. 29v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, Τὴν ὠραιότητα, inc. Ἡ ἀδιόδευ-
τος πύλη καὶ ἄβατος [inédit].
- 13 (ff. 30v-32v) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Πυρὸς
γεέννης ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος γ΄, ψδὴ α΄, Χέρ-
σον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἡλίου>, inc. Πνεύματος παναγίου σκεῦος
ἅγιον [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans
NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 31v) Cathi-

sma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ωραιότητα, inc. Ἀύλος ἄψυχος κλίμαξ [ETH 247-248; cf. Follieri, I, 204].

- 14 (ff. 32v-34v) Canon V; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἀρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον. ἦχος γ', ᾠδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Ἀγιάσματος οἶκε [ETH 258-261; cf. Follieri, I, 23]. Après la sixième ode (ff. 33v-34r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ωραιότητα, inc. Σύλληψιν ἄσπορον καὶ τόκον ἄφθορον [ETH 251-252; cf. Follieri, III, 565].
- 15 (ff. 34v-37r) Canon VI; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σὺ μοι γενοῦ, Δέσποινα, τεῖχος καὶ σκέπη ᾠδὴ Ἰωάννου. ἦχος γ', ᾠδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Στόματι θεοφόρῳ [ETH 262-266; cf. Follieri, III, 551]. Après la sixième ode (f. 36r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ωραιότητα, inc. Ἦνικά τίθενται θρόνοι οὐράνιοι [ETH 264; cf. Follieri, II, 50].

(ff. 141r-161r) QUARTIÈME TON

- *16 (ff. 37r-39r) Canon I; Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τέταρτον ᾠδῆς ἄσμα σοί, Κόρη, φέρω ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος δ', ᾠδὴ α', Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, inc. Τὸ στόμα μου πλήρωσον. Après la sixième ode (f. 38r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Φιλαμαρτήμων πεφυκῶς [~ MR VI, 314; cf. Follieri, II, 50].
- *17 (ff. 39r-41v) Canon II; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μητέρα, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος δ', ᾠδὴ α', Χοροὶ Ἰσραὴλ ἀνίκμοις <ποσί>, inc. Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί. Après la sixième ode (f. 40v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Τὸν ἐλεήμονα Θεῷ ἡ τεκοῦσα [inédit].
- *18 (ff. 41v-43v) Canon III; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Δάκρυσι πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ. ἦχος δ', ᾠδὴ α', Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον <πέλαγος>, inc. Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι. Après la sixième ode (f. 42v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψω-

θείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβὶμ καθεζόμενος [MR I, 472-473, 540, VI 272; TR 426; cf. Follieri, III, 30].

- *19 (ff. 43v-45v) Canon IV; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Τριστάτας κραταιούς, inc. Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε. Après la sixième ode (f. 44v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Τῶν Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ὑπερτέρα [MR III, 250; PHG xxix; cf. Follieri, IV, 360].

- *20 (ff. 45v-48r) Canon VI; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ὁ πατάξας Αἴγυπτον καὶ Φαραώ, inc. Ἐμφοβος καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει Πνεύματος. Après la sixième ode (f. 47r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ἡ ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανοὺς τεταμένη [NTh 92; cf. Follieri, II, 5].

(ff. 48r-68v) PREMIER TON PLAGAL

- *21 (ff. 48r-49v) Canon I; Ὁ Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμπτον προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Ἴππον καὶ ἀναβάτην, inc. Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν [les trois premiers tropaires sont compris dans NTh 111; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 49r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. Ὁ μόνος ὡς Θεός [inédit].
- *22 (ff. 49v-51v) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμπτην δέξιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου· τάλανος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Τῷ Σωτήρι Θεῷ τῷ ἐν θαλάσῃ, inc. Πονηρὰ συμβουλὴ παρακοῆς. Après la sixième ode (f. 50v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. Παράδεισον ἐν γῇ λογικόν [NTh 3; ETh 86; cf. Follieri, III, 276].
- *23 (ff. 51v-53r) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σῶσον με, Σώτειρα, σκότους ἐξωτέρου Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Ἴππον καὶ ἀναβάτην, inc. Στόματί τε καὶ γλῶσση. Après la sixième ode

(f. 52v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. Παλάτιον Χριστοῦ φωτεινόν [inédit].

- *24 (ff. 53r-55r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Οἰκτρὰν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε· πτωχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. α΄, ψδὴ α΄, Τῷ Σωτήρι Θεῷ τῷ ἐν <θαλάσση>, inc. *Ὁ Σωτήρ μου Χριστός*. Après la sixième ode (f. 54r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. *Ὡς ἔχουσα πληθύν ἀμετρήτου ἐλέους* [inédit].

(ff. 55r-68v) *DEUXIÈME TON PLAGAL*

- *25 (ff. 55r-57r) Canon I; Ὁ Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. β΄, ψδὴ α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Ἐκ τῶν ἁγίων ταμείων*. Après la sixième ode (f. 56r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Παρθένος ὑπὲρ νοῦν ἐν μητράσιν ὥράθης* [inédit].
- *26 (ff. 57r-59v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐκτον προσαιδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη· ὁ αὐτὸς Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. β΄, ψδὴ α΄, Τμηθεῖση τμᾶται, inc. *Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ*. Après la sixième ode (f. 58v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς* [inédit].
- *27 (ff. 59v-62r) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας· μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. β΄, ψδὴ α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Σὲ Παναγία παρθένε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ*. Après la sixième ode (f. 61r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἡ ἀπότιστος ρίζα* [inédit].
- *28 (ff. 62r-64r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ψυχῆς ἐμῆς, Δέσποινα, σὺ θυμηδία· ψδὴ ἀθλίου Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. β΄, ψδὴ α΄, Ὁ αἰσθητὸς Φαραώ, inc. *Ψαλμωδικαῖς ἐν φωναῖς*. Après la sixième ode (f. 63r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, Θείας πίστεως, inc. *Τεῖχος ἄρρηκτον, στερρὰν κρηπίδα* [NTh 68; cf. Follieri, IV, 40].
- *29 (ff. 64v-66v) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε· Ἰωάννη δούλῳ*. Ἦχος πλ. β΄, ψδὴ α΄,

Κύματι θαλάσσης τὸν <κρύψαντα πάλαι>, inc. *Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίσι*. Après la sixième ode (f. 65v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. *Ἐκ νεότητος ὄντως ἐπιμελῶς* [inédit].

- *30 (ff. 66v-68v) Canon VI; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Φωτὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Ἰδου Ἰωάννην μοναχόν*. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ ἐκ φωτός*. Après la sixième ode (f. 67v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τὰ ποικίλα μου πάθη καὶ χαλεπά* [inédit].

(ff. 68v-77r) TON GRAVE

- *31 (ff. 68v-71r) Canon I; Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπω σε κρότῳ ὁ τλήμων Ἰωάννης*. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα*. Après la sixième ode (f. 70r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. *Φῶς ἀνέσπερον, ἄδυτον φέγγος* [inédit].
- *32 (ff. 71r-73r) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Αὕτη δέησις ἐβδόμῃ τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Ἀβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας*. Après la sixième ode (f. 72r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. *Θρῆνον ἄξια ψυχὴ τελοῦσα* [inédit].
- *33 (ff. 73r-75r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε τὸν Ἰωάννην*. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς <γεώδη>, inc. *Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου*. Après la sixième ode (f. 74r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. *Ποίοις ὀμμασιν ἴδω σε, Σῶτερ* [inédit].
- *34 (ff. 75r-77r) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ληστῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Πόντῳ ἐκάλυψε Φαραώ, inc. *Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου σκηνωμα*. Après la sixième ode (f. 76v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑ-

ψωθεῖς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Ὁν ἐξ αἱμάτων σου ἀγνῶν σωματώσας [inédit].

(ff. 77r-119v) QUATRIÈME TON PLAGAL

- *35 (ff. 77r-79v) Canon I; Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέχου δέησιν ὁ-
γδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρμα-
τηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρ-
χε. Après la sixième ode (f. 78v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψω-
θεῖς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Τῆς ἀρετῆς καὶ μετανοίας τὴν τρίβον [NTh
84; cf. Follieri, IV, 113].
- *36 (ff. 79v-82r) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν ὁ-
γδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ
α', Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας
τέμενος. Après la sixième ode (f. 81r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ
ὑψωθεῖς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Ὁ περιβάλλων οὐρανὸν ἐν νεφέλαις [i-
nédit].
- *37 (ff. 82r-84v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοῖς
σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα· Ἰωάννης δοῦλος. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α',
Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν.
Après la sixième ode (f. 83v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψω-
θεῖς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Ὑπὲρ τὸν ἄσωτον υἱόν [inédit].
- *38 (ff. 84v-86v) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὡδὴν
ἐνάτην τῇ Πανυμνήτῳ πλέκω· ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ
α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν. Après
la sixième ode (f. 85v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθεῖς ἐν
τῷ <σταυρῷ>, inc. Ἡ παναμώμητος ἀμνὰς τοῦ ποιμένος [inédit].
- *39 (ff. 86v-89r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοῖς
ἀννυμῶ τὴν πανύμνητον Κόρην ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α',
Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὑμνοῖς ἀννυμεῖν διαπαντός. Après la
sixième ode (f. 88r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ
<σταυρῷ>, inc. Ἐν ἀνομίαις δαπανήσας τὸν βίον [inédit].

- *40 (ff. 89r-91r) Canon VI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν ἐλπίδα μέλπω σε τὴν ἐμήν, Κόρη. Ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Τέκνον οὐρανίου με Πατρός. Après la sixième ode (f. 90v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, πρὸς, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία [NTh 54; cf. Follieri, V, 102].
- *41 (ff. 91r-93v) Canon VII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν τοῦ Λόγου λόγοις σε τιμῶ Μητέρα· ὁ τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει ξηράν, inc. Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν. Après la sixième ode (f. 92r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Σαρκικῶν νοσημάτων πολυειδῶν [inédit].
- *42 (ff. 93v-95v) Canon VIII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέκατος οὗτος ὕμνος ἀγνῇ Παρθένῳ, ὃν ᾄδει ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει <ξηράν>, inc. Δακρύων με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν. Après la sixième ode (f. 92r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Φιληδονίαις τὸ σῶμα καταρρυπῶν [inédit].
- *43 (ff. 95v-98r) Canon IX; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει <ξηράν>, inc. Λόγοις σε γεαίρειν ἐπιχειρῶν. Après la sixième ode (f. 97r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Φοβερὸν καὶ φρικῶδες τὸ ἐμπεσεῖν [inédit].
- *44 (ff. 98r-101r) Canon X; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοὶς γεραίρω τὴν ἐμήν προστασίαν τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Θάλασσαν ἔπηξας <βυθόν>, inc. Ὑμνοὶς γεραίρω σε· ὠδαῖς μεγαλύνω σε. Après la sixième ode (ff. 99v-100r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Τὸ πικρὸν τῶν βασάνων καὶ ἀλγινόν [inédit].
- *45 (ff. 101r-103r) Canon XI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Πρόσθηθί μου, Δέσποινα, καιρῷ τῆς δίκης τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι <πολέμους>, inc. Παραδείσου ἡ τὰς πύλας. Après

la sixième ode (f. 102r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ὁ πατρόθεν ἀμήτωρ πρὸ τοῦ παντός [inédit].

- *46 (ff. 103v-105v) Canon XII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὴν ἀντίληψιν τὴν ἐμὴν μέλπω πόθω μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι <πολέμους>, inc. Τὸν ἐγκάρδιόν μου πόθον. Après la sixième ode (f. 104v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Ἀθανάτους λειμῶνας περινοστεῖν [inédit].
- *47 (ff. 105v-108r) Canon XII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Κατὰ δυνον δέησιν, Ἀγνή, προ<σ>δέχου μοναχοῦ Ἰωάννου. ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἡ κεκομ<μ>ένη τὴν <ἄτομον ἔτεμε>, inc. Καλλοποιοῦ εὐπρεπείας ἀνάκτορον. Après la sixième ode (f. 102r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Τὸν φλογμὸν τῆς γεέννης καὶ ἐμπρησμόν [MR II, 145; cf. Follieri, IV, 244].
- *48 (ff. 108r-111r) Canon XIII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὑμῶν σε χαίρω τῆς χαρᾶς τὸ χωρίον ὁ πτωχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἡ κεκομμένη τὴν <ἄτομον ἔτεμε>, inc. Ὑπερουσίου οὐσίας ἀνάκτορον. Après la sixième ode (ff. 109v-110r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τὸν ληστὴν καὶ τελώνην καὶ Μανασσὴν [inédit].
- *49 (ff. 111r-113r) Canon XIV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὸ χωρίον σε τῆς χαρᾶς μέλπω, Κόρη ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι <ἐν θαλάσῃ>, inc. Τὸ ὀφειλόμενον τοῖς δεσπότης. Après la sixième ode (f. 112r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Ὡς θηρσὶν αἰμοβόροις περιτυχών [inédit].
- *50 (ff. 113r-115v) Canon XV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τῆς καρδίας μου τὴν σκέπην μεγαλύνω, τάλας Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι <ἐν θαλάσῃ>, inc. Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλην. Après la sixième ode (f. 114v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Τοῦ ἡλίου νεφέλη τοῦ νοητοῦ [MR III 644, IV 44, ~ I, 324, 406; cf. Follieri, IV, 268].

- *51 (ff. 115v-118r) Canon XVI; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἔργοις με τὴν σώζουσιν ἐν λόγοις σέβω· ἐγὼ δὲ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀισωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ διαγαγόντι, inc. Ἐμπνευσὸν μοι, Παρθένε, λόγον. Après la sixième ode (ff. 116v-117r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Τῶν μυρίων χρεῶν μου τὸ πονηρόν [inédit].
- *52 (ff. 118r-119v) Canon XVII; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Φωνῆς ἄκουσον τοῦ στεναγμοῦ μου, Κόρη· ἔπος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀισωμεν τῷ Κυρίῳ <τῷ διαγαγόντι>, inc. Φώτισον τὴν ψυχὴν μου. Après la sixième ode (f. 119r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τὸ πολύφωτον ὄχημα τοῦ Θεοῦ [NTh 207; cf. Follieri, IV, 253].

2. Athous, Vatopedinus 1004 [V]

[XIIème siècle, parchemin, 220×150 mm, ff. 186, 33 lignes]

(ff. 20r-30r) Κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ποίημα Ἰωάννου Μοναχοῦ, οὗ τὸ ὄνομα ἐντέτακται τῇ ἀκροστιχίδι ἐκάστης ἐνάτης ᾠδῆς.

(ff. 20r-30r) PREMIER TON

- 1 (ff. 20r-22v) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας. Κανὼν πρῶτος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. Ἅγιον εὐρών σε ἱερόν [ETh 3-7; cf. Follieri, I, 25]. Après la sixième ode (f. 21v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Τὸ μέγα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόρθητον [ETh 5; cf. Follieri, IV 181].
- 2 (ff. 22v-25r) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Πρώτην δέησιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πέννης Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν [ETh 7-11; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 24r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', πρὸς, Χορὸς ἀγγε-

λικός, inc. Ἑλπίς χριστιανῶν ἀψευδής καὶ βεβαία [NTh 7; ETh 9, 89; cf. Follieri, I, 422].

- 3 (ff. 25r-27v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ψυχῆς ἐμῆς γένοιτο, Δέσποινα, σκέπη· Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιά>, inc. Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί [ETh 12-16; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 26v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Ἰλέωσαι, Ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κτίστην [ETh 14; cf. Follieri, II, 209].
- 4 (ff. 27v-30r) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Σώτειρα, σῶσον σοί με προσπεφυγότα ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιά, inc. Σάκκω καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ [ETh 16-20; cf. Follieri, III, 448]. Après la sixième ode (f. 29r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Θεὸν τὸν δι' ἡμᾶς ὑπὲρ νοῦν τὸν σαρκωθέντα [inédit].

(ff. 30r-41v) DEUXIÈME TON

- 5 (ff. 30r-32r) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Μολπὴν ἄδω σοι δευτέραν, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος β΄, ᾠδὴ α΄, Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς [ETh 127-131; cf. Follieri, II, 401]. Après la sixième ode (f. 31r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Ὁ νέος οὐρανός, ὁ χωρίσας ἀρρήτως [inédit].
- 6 (ff. 32r-34v) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Μέλος φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος β΄, ᾠδὴ α΄, Δεῦτε, λαοί, inc. Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον [ETh 131-135; cf. Follieri, II, 405]. Après la sixième ode (f. 33v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Παράσχου μοι, Ἀγνή, κατανύξεως ρεῖθρα [NTh 22; ETh 96; cf. Follieri, III, 279].

- 7 (ff. 34v-36v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε τὸν μοναχὸν Ἰωάννην*. Ἦχος β', ψδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ, inc. *Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν* [ETH 135-139; cf. Follieri, II, 357]. Après la sixième ode (f. 35v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Εἰς σὲ μετὰ Θεὸν τὴν ἐλπίδα μου* [inédit].
- 8 (ff. 36v-39v) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Βυθοῦ με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε σὸν δοῦλον Ἰωάννην*. Ἦχος β', ψδὴ α', Βυθοῦ ἀνέκαλυψε πυθμένα, inc. *Βυθῷ βαθυτάτης ἀπωλείας* [ETH 139-143; cf. Follieri, I, 240]. Après la sixième ode (f. 38r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Χρυσόπλοκε παστὰς τοῦ ὠραίου Νυμφίου* [inédit].
- 9 (ff. 39v-41v) Canon V, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὁμβρησον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας θρῆνος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ψδὴ α', Τὴν Μωσέως ψδὴ, inc. *Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων* [ETH 148-151; cf. Follieri, III, 104]. Après la sixième ode (f. 40v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Λυχνία χρυσαυγῆς τοῦ ἡλίου τῆς δόξης* [NTh 11; ETH 18; cf. Follieri, II, 358].
- (ff. 41v-55r) TROISIÈME TON
- 10 (ff. 41v-44r) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ <ἑσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τρίτον μέλισμα τῇ Παννυμνήτῳ πλέκω δοῦλος Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι νεύματι θεῷ, inc. *Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον* [ETH 241-245; cf. Follieri, IV, 236]. Après la sixième ode (f. 43r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', πρὸς, Τὴν ὠραιότητα, inc. *Ἡ ἀγεώργητος γῆ καὶ ἀνήροτος* [ETH 243; cf. Follieri, II, 1].
- 11 (ff. 44r-46r) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον κόρην ὁ πένης Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἡλίου>, inc. *Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν* [ETH 245-249; cf. Fol-

lieri, IV, 75]. Après la sixième ode (f. 45r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. Ὁρος ἀλάξεντον καὶ ἀλατόμητον [inédit].

- 12 (ff. 46r-48v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου*. ἦχος γ', ᾠδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. *Ψάλλων παναρμοσίως ἄδει, Δέσποινα* [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 47v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. *Ἡ ἀδιόδεντος πύλη καὶ ἄβατος* [inédit].
- 13 (ff. 48v-50v) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πυρὸς γεέννης ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν*. ἦχος γ', ᾠδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. *Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον* [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 49v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. *Ἄυλος ἄψυχος κλίμαξ* [ETh 247-248; cf. Follieri, I, 204].
- 14 (ff. 50v-52v) Canon V, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἄρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον*. ἦχος γ', ᾠδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. *Ἁγιάσματος οἶκε* [ETh 258-261; cf. Follieri, I, 23]. Après la sixième ode (ff. 51v-51v), Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', πρὸς, Τὴν ὠραιότητα, inc. *Σύλληψιν ἄσπορον καὶ τόκον ἄφθορον* [ETh 251-252; cf. Follieri, III, 565].
- 15 (ff. 52v-55r) Canon VI, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Σύ μοι γενοῦ, Δέσποινα, τεῖχος καὶ σκέπη ᾠδὴ Ἰωάννου*. ἦχος γ', ᾠδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. *Στόματι θεοφόρῳ* [ETh 262-266; cf. Follieri, III, 551]. Après la sixième ode (f. 54r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. *Ἡνίκα τίθενται θρόνοι οὐράνιοι* [ETh 264; cf. Follieri, II, 50].

(ff. 55r-66r) QUARTIÈME TON

- *16 (ff. 55r-57r) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τέταρτον ᾠδῆς ἅσμα σοι, Κόρη, φέρω ὁ*

μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, inc. *Τὸ στόμα μου πλήρωσον*. Après la sixième ode (f. 56r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ἐκ ρίζης Ἰεσσαὶ ἡ βλαστήσασα* [inédit].

- *17 (ff. 57v-59v) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μητέρα, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος δ', ψδὴ α', Χοροὶ Ἰσραὴλ <ἀνίκμοις ποσί>, inc. *Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί*. Après la sixième ode (f. 58v) Cathismata; 1. Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ; ψάλλεται εἰς τὸν ὀπισθεν κανόνα, inc. *Φιλαμαρτήμων πεφυκῶς* [~ MR VI, 314; cf. Follieri, II, 50]; 2. Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ; ψάλλεται εἰς τὸν παρόντα κανόνα, inc. *Τὸν ἐλεήμονα Θεὸν ἡ τεκοῦσα* [inédit].
- *18 (ff. 59v-61v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Δάκρυσι πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ*. Ἦχος δ', ψδὴ α', Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον <πέλαγος>, inc. *Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι*. Après la sixième ode (f. 60v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβὶμ καθεζόμενος [MR I, 472-473, 540, VI 272; TR 426; cf. Follieri, III, 30].
- *19 (ff. 61v-63v) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ*. Ἦχος δ', ψδὴ α', Τριστάτας κραταιούς, inc. *Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε*. Après la sixième ode (f. 63r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. *Τῶν Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ὑπερτέρᾳ* [MR III, 250; PHG xxix; cf. Follieri, IV, 360].
- *20 (ff. 64r-66r) Canon V, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ὁ πατάξας Αἴγυπτον, inc. *Ἐμφοβὸς καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει πνεύματος*. Après la sixième ode (f. 65r), Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Ἡ ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανὸν τεταμένη* [NTh 92; cf. Follieri, II, 5].

(ff. 66r-73v) PREMIER TON PLAGAL

- 21 (ff. 66r-68r) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμπτον προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος· ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. α΄, ᾠδὴ α΄, Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν [les trois premiers tropaires sont compris dans *NTh* 111; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 67r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. Ὁ μόνος ὡς Θεός [inédit].
- *22 (ff. 68r-69v) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμπτην δέησιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου· τάλανος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α΄, ᾠδὴ α΄, Τῷ Σωτῆρι Θεῷ <τῷ ἐν θαλάσῃ>, inc. Πονηρᾷ συμβουλῇ παρακοῆς τὸ πικρόν. Après la sixième ode (f. 69r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. Παράδεισον ἐν γῇ λογικόν [*NTh* 3; *ETh* 86; cf. Follieri, III, 276].
- *23 (ff. 69v-71v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σῶσον με, Σώτειρα, σκότους ἐξωτέρου Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος πλ. α΄, ᾠδὴ α΄, Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Στόματί τε καὶ γλώσση. Après la sixième ode (f. 71r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, inc. Παλάτιον Χριστοῦ φωτεινόν [inédit].
- *24 (ff. 71v-73v) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Οἰκτρὰν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε· πτωχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α΄, ᾠδὴ α΄, Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, inc. Ὁ Σωτήρ μου Χριστός. Après la sixième ode (f. 72v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Τὸν τάφον σου, <Σωτήρ>, inc. Ὡς ἔχουσα πληθὺν ἀμετρήτου ἐλέους [inédit].

(ff. 73v-87v) DEUXIÈME TON PLAGAL

- *25 (ff. 73v-76r) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ>, inc. Ἐκ τῶν αὐλῶν ταμείων τοῦ παντουργοῦ. Après la sixième

me ode (f. 74v) Cathisma, Κάθισμα; ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Παρθένος ὑπὲρ νοῦν ἐν μητράσιν ὠράθης [inédit].

- *26 (ff. 76r-78v) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἐκτον προσαυδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη· ὁ αὐτὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Τμηθείση τμᾶται, inc. Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ. Après la sixième ode (f. 77v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἡ ἀπότιστος ρίζα [inédit].
- *27 (ff. 78v-80v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας μοναχοῦ Ἰωάννου. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Σὲ Παναγία παρθένε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ. Après la sixième ode (f. 79v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἡ ἀπότιστος ρίζα [inédit].
- *28 (ff. 80v-82v) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ψυχῆς ἐμῆς, Δέσποινα, σὺ θυμηδία· ᾠδὴ ἀθλίου Ἰωάννου. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὁ αἰσθητὸς Φαραώ, inc. Ψαλμοδικαῖς ἐν φωναῖς. Après la sixième ode (f. 81v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', πρὸς, Θείας πίστεως, inc. Τεῖχος ἄρρηκτον, στερρὰν κρηπίδα [NTh 68; cf. Follieri, IV, 40].
- *29 (ff. 82v-85r) Canon V, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε Ἰωάννη δούλω. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Κύματι θαλάσσης <τὸν κρύψαντα πάλαι>, inc. Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίδι. Après la sixième ode (f. 84r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ἐκ νεότητος ὄντως ἐπιμελῶς [inédit].
- *30 (ff. 85r-87v) Canon VI, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Φωτὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Αἰδου Ἰωάννην μοναχόν. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ ἐκ φωτός. Après la sixième

ode (f. 86r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Τὰ ποικίλα μου πάθη καὶ χαλεπά* [inédit].

(ff. 87v-96r) TON GRAVE

- *31 (ff. 87v-89v) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπῳ σε κρότῳ ὁ τλήμων Ἰωάννης*. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα*. Après la sixième ode (f. 88v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. *Φῶς ἀνέσπερον, ἄδυτον φέγγος* [inédit].
- *32 (ff. 89v-91v) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Αὕτη δέησις ἐβδόμῃ τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Ἀβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας*. Après la sixième ode (ff. 90v-91r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. *Θρήνων ἄξια ψυχὴ τελοῦσα* [inédit].
- *33 (ff. 91v-94r) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε· τὸν Ἰωάννην*. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου*. Après la sixième ode (f. 93r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. *Ποίοις ὀμμασιν ἴδω σε, Σῶτερ* [inédit].
- *34 (ff. 94r-96r) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ <ἐσπέρας>. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ληστῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Πόντῳ ἐκάλυψε <Φαραώ>, inc. *Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου σκήνωμα*. Après la sixième ode (f. 95r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. *Ὅν ἐξ αἱμάτων σου ἀγνῶν σωματώσας* [inédit].

(ff. 96r-123v) QUATRIÈME TON PLAGAL

- *35 (ff. 96r-98r) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρχε. Après la sixième ode (f. 97r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Τῆς ἀρετῆς καὶ μετανοίας τὴν τρίβον [NTh 84; cf. Follieri, IV, 113].
- *36 (ff. 98r-100r) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν ὀγδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος. Après la sixième ode (f. 99v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ὁ περιβάλλων οὐρανὸν ἐν νεφέλαις [inédit].
- *37 (ff. 100v-102v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοῖς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα Ἰωάννης δοῦλος. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε; inc. Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν. Après la sixième ode (f. 101v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὑπὲρ τὸν ἄσωτον υἱόν [inédit].
- *38 (ff. 102v-105r) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὡδὴν ἐνάτην τῇ Παννυμνήτῳ πλέκω ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν. Après la sixième ode (ff. 103v-104r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ἡ παναμώμητος ἀμνὰς τοῦ ποιμένος [inédit].
- *39 (ff. 105r-107v) Canon V, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ <ἐσπέρας>. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοῖς ἀννυμῶ τὴν πανύμνητον Κόρην ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὑμνοῖς ἀννυμεῖν διαπαντός. Après la sixième ode (f. 106v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ἐν ἀνομίαις δαπανήσας τὸν βίον [inédit].

- *40 (ff. 107v-109v) Canon VI, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ <έσπέρας>. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὴν ἐλπίδα μέλπω σε τὴν ἐμὴν, Κόρη· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Τέκνον οὐρανίου με Πατρός. Après la sixième ode (f. 109r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία [NTh 54; cf. Follieri, V, 102].
- *41 (ff. 109v-112r) Canon VII, le vendredi soir; Τῇ Παρασκευῇ <έσπέρας>. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὴν τοῦ Λόγου λόγοις σε τιμῶ Μητέρα· ὁ τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ὡσεὶ ξηράν>, inc. Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν. Après la sixième ode (ff. 110v-111r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Σαρκεῶν νοσημάτων πολυειδῶν [inédit].
- *42 (ff. 112r-113v) Canon VIII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Δέκατος οὗτος ὕμνος ἀγνῇ Παρθένῳ, ὃν ἄδει ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν, inc. Δακρύν με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν. Après la sixième ode (f. 113r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Φιληδονίαις τὸ σῶμα καταρρυπῶν [inédit].
- *43 (ff. 113v-116v) Canon IX; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν, inc. Λόγοις σε γεαίρειν ἐπιχειρῶν. Après la sixième ode (f. 115r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Φοβερὸν καὶ φρικῶδες τὸ ἐμπεσεῖν [inédit].
- *44 (ff. 116v-119r) Canon X; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὑμνοῖς γεραίρω τὴν ἐμὴν προστασίαν· τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Θάλασσαν ἔπηξας <βυθίσας>, inc. Ὑμνοῖς γεραίρω σε, ψδαῖς μεγαλύνω σε. Après la sixième ode (ff. 117v-118r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τὸ πικρὸν τῶν βασάνων καὶ ἀλγινόν [inédit].
- *45 (ff. 119r-121r) Canon XI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πρόσθηθί μου, Δέσποινα, καιρῷ τῆς δίκης· τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι πολέμους, inc. Παραδείσου ἡ τὰς πύλας. Après la

sixième ode (f. 120r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ὁ πατρόθεν ἀμήτωρ πρὸ τοῦ παντός [inédit].

- *46 (ff. 121r-123v) Canon XII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τῆς καρδίας μου τὴν σκέπην μεγαλύνω τάλας Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ, inc. *Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλιν*. Après la sixième ode (f. 122v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τοῦ ἡλίου νεφέλη τοῦ νοητοῦ* [MR III 644, IV 44, ~ I, 324, 406; cf. Follieri, IV, 268].

(ff. 123v-127v) *DEUXIÈME TON PLAGAL*

- *47 (ff. 123v-125v) Canon VII; Ἐτερος Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἀγνή κόρη, ῥῦσαι με πάγης δαιμόνων μοναχὸν Ἰωάννην*. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Ἀπὸ πηλοῦ σχῶν τὸ εἶναι*.
- *48 (ff. 125v-127v) Canon VIII; Κανὼν παρακλητικὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ψαλλόμενος ἐπὶ ἀρρώστοις, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Κοίμησον, Ἀγνή, τὸ σφοδρόν μου τῶν πόνων τοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Κατὰ τὸ πλῆθος τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν*.

(ff. 178r-180r) *QUATRIÈME TON PLAGAL*

- 49 (ff. 178r-180r) Canon XIII; Κανὼν χαρμόσυνος ψαλλόμενος ἐν τῷ χαιρετισμῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Χαίροις, χαρᾶς σκὴνωμα, τῆς λύπης λύσις ᾠδὴ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀρματηλάτην <Φαραὼ ἐβύθισε>, inc. *Χαῖρε, κατάρας παλαιᾶς ἢ λύτρωσις* [MR III, 388-400; cf. Follieri, V, 57].
- 50 (ff. 180r-182v) Canon XIV; Ἐτερος Κανὼν ψαλλόμενος ἐπὶ ἐγκλήματι παρακοῆς τοῦ ἰδίου πατρός, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς: *Παρακοῆς βόθρου με ῥῦσαι, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν*. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραὼ <ἐβύθισε>, inc. *Παρακοῆς με πεπτωκότα, Δέσποινα* [Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 24-28].

(ff. 123v-127v) *DEUXIÈME TON PLAGAL*

- 51 (ff. 182v-184v) Canon IX; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκίᾳ βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλούπολιν ἐκ διαφόρων ἔθνων τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Τοῖς σοῖς, Ἀχραντε, συμμάχησον οἰκέταις· ᾠδὴ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ, inc. Τὸν κραταιὸν ἐν ἰσχύϊ* [ER 443-447].

3. Athous, Laurae I 77 (1161) [L]

[Année 1345, papier, 290×200 mm, ff. 365, 28 lignes]

(ff. 71r-288v) Κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ τὸ ἐπὶ κλήν Μαυρόποδος, τοῦ ἐν ὑστέροις χρόνοις χρηματίσαντος ἀρχιερέως Εὐχαΐτων, οὗ τὸ ὄνομα ἐντέτακται τῇ ἀκροστιχίδι ἐκάστης ἐνάτης ᾠδῆς.

(ff. 71r-84v) *PREMIER TON*

- 1 (ff. 71r-74r) Canon I; Κανὼν πρῶτος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Ἅγιον εὐρών σε ἱερόν* [ETH 3-7; cf. Follieri, I, 25]. Après la sixième ode (f. 72v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Τὸ μέγα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόρθητον* [ETH 5; cf. Follieri, IV, 181].
- 2 (ff. 74r-77v) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Πρώτην δέησιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν* [ETH 7-11; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 76r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α'>, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ἐλπίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία* [NTh 7; ETH 9, 89; cf. Follieri, I, 422].
- 3 (ff. 77v-81r) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Ψυχῆς ἐμῆς γένοιο, Δέσποινα, σκέπη Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος α', ᾠδὴ α',*

Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιά>, inc. *Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί* [ETH 12-16; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 79v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α΄>, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Τλέωσαι, Ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κτίστην* [ETH 14; cf. Follieri, II, 209].

- 4 (ff. 81r-84v) Canon IV; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Σώτει-
ρα σῶσον σοί με προσπεφευγότα ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄,
Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιά>, inc. Σάκκῳ καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ*
[ETH 16-20; cf. Follieri, III, 448]. Après la sixième ode (f. 83r) Cathi-
sma; Κάθισμα, <ἦχος α΄>, πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Λυχνία χρυ-
σαυγῆς τοῦ ἡλίου τῆς δόξης* [NTh 11; ETH 18; cf. Follieri, II, 358].

(ff. 84v-106r) DEUXIÈME TON

- 5 (ff. 84v-88r) Canon I; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Μολπὴν
ᾄδω σοι δευτέραν, Θεοτόκε ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος β΄, ᾠδὴ α΄, Ἐν
βυθῶ κατέστρωσε ποτέ, inc. Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς* [ETH 127-
131; cf. Follieri, II, 401]. Après la sixième ode (f. 86v) Cathisma; Κά-
θισμα, ἦχος β΄, Τὰ ἄνω ζητῶν, inc. *Δακρύων πηγὴ παράσχου μοι, Πα-
νάμωμε* [PID λδ΄; ETH 129, 207-208; Follieri, I, 270].
- 6 (ff. 88r-91v) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Μέλος
φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος β΄, ᾠδὴ α΄,
Δεῦτε, λαοί, inc. Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον* [ETH 131-135;
cf. Follieri, II, 405]. Après la sixième ode (ff. 89v-90r) Cathisma; Κά-
θισμα, <ἦχος β΄>, πρὸς, Τὰ ἄνω ζητῶν, inc. *Ῥανίσιν, Ἀγνή, ἐλέους σου*
[PID με΄; ETH 133; cf. Follieri, III, 398].
- 7 (ff. 91v-95r) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λύμης
με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε τὸν μοναχὸν Ἰωάννην. Ἦχος β΄, ᾠδὴ α΄, Ἐν
βυθῶ <κατέστρωσε ποτέ>, inc. Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν* [ETH
135-139; cf. Follieri, II, 357]. Après la sixième ode (f. 93v) Cathisma;
Κάθισμα, <ἦχος β΄>, Πρεσβεία θερμή, inc. *Ἐπλήσθην πολλῶν τραυ-
μάτων* [ETH 137; cf. Follieri, I, 525].
- 8 (ff. 95r-99r) Canon IV; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Βυθοῦ
με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε· σὸν δοῦλον Ἰωάννην. Ἦχος β΄, ᾠδὴ α΄,*

Βυθοῦ ἀνέκαλυψε <πυθμένα>, inc. *Βυθῶ βαθυτάτης ἀπωλείας* [ETh 139-143; cf. Follieri, I, 240]. Après la sixième ode (f. 97r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος β'>, *Εὐσπλαγχνίας*, inc. *Τῆς ψυχῆς μου ῥαθυμίαν* [ETh 141, 216-217, 222; cf. Follieri, IV, 136].

- 9 (ff. 99r-102v) Canon V; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ἀποβλέψαντος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Πυλῶν σκοτούς ῥῦσαι με τοῦ φωτὸς πύλη· ἔπος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', *Ἐν βυθῶ κατέστρωσε <ποτέ>*, inc. *Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμόν* [ETh 144-147; cf. Follieri, III, 255]. Après la sixième ode (f. 101r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος β'>, *Τὴν ἐν πρεσβείαις*, inc. *Ἡ ἐν ἀνάγκαις σωσίψυχος κυβερνήτης* [ETh 146; cf. Follieri, II, 18].
- 10 (ff. 102v-106r) Canon VI; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Ὁμβρησον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας· θρῆνος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', *Τὴν Μωσέως <ᾠδὴν>*, inc. *Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων ῥεῖθρα* [ETh 148-151; cf. Follieri, III, 104]. Après la sixième ode (f. 104r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', *Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους*, inc. *Τῆς θεϊκῆς καὶ ἀπορρήτου φύσεως* [ETh 150; cf. Follieri, IV, 120].

(ff. 106r-126r) TROISIÈME TON

- 11 (ff. 106r-109r) Canon I; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Τρίτον μέλισμα τῇ Παννυμνήτῳ πλέκω· δοῦλος Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', *Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι*, inc. *Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον ἢ διὰ λόγου κύησασα* [ETh 241-245; cf. Follieri, IV, 236]. Après la sixième ode (f. 107v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', *Τὴν ὠραιότητα*, inc. *Ἡ ἀγεώργητος γῆ καὶ ἀνήροτος* [ETh 243; cf. Follieri, II, 1].
- 12 (ff. 109r-113r) Canon II; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον κόρην ὁ πένης Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', *Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>*, inc. *Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν* [ETh 245-249; cf. Follieri, IV, 75]. Après la sixième ode (f. 111v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος γ'>, *πρός, Τὴν ὠραιότητα*, inc. *Ἄυλος ἄψυχος κλίμαξ* [ETh 247-248; cf. Follieri, I, 204].

- 13 (ff. 113r-116r) Canon III; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. Ψάλλων παναρμοनीως ᾄδει, Δέσποινα* [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 114v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος γ'>, πρὸς, Τὴν ωραιότητα, inc. *Σύλληψιν ἄσπορον καὶ τόκον ἄφθορον* [ETh 251-252; cf. Follieri, III, 565].
- 14 (ff. 116r-119v) Canon IV; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πυρὸς γεννῆς ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον* [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 118r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ωραιότητα, inc. *Χαίρε εὐρύχωρον Χριστοῦ παλάτιον* [ETh 255-256; ~ NTh 81; cf. Follieri, V, 51].
- 15 (ff. 119v-122v) Canon V; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἀρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Ἀγιάσματος οἶκε* [ETh 258-261; cf. Follieri, I, 23]. Après la sixième ode (f. 121r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος γ'>, Τὴν ωραιότητα, inc. *Χαίρε, ὀλόφωτε λαμπὰς τῆς χάριτος* [ETh 260; cf. Follieri, V, 60].
- 16 (ff. 122v-126r) Canon VI; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Σύ μοι γενοῦ, Δέσποινα, τεῖχος καὶ σκέπη· ψδὴ Ἰωάννου. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Στόματι θεοφόρῳ* [ETh 262-266; cf. Follieri, III, 551]. Après la sixième ode (f. 124v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ωραιότητα, inc. *Ἦνίκα τίθενται θρόνοι οὐράνιοι* [ETh 264; cf. Follieri, II, 50].
- (ff. 126r-145r) QUARTIÈME TON
- *17 (ff. 126r-129v) Canon I; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τέταρτον ὠδῆς ᾄσμα σοι, Κόρη, φέρω ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, inc. Τὸ στόμα μου πλήρωσον.* Après la sixième ode (f. 128r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὅ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Φιλαμαρτήμων πεφυκῶς* [MR VI, 314; cf. Follieri, V, 14].

- *18 (ff. 129v-132v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μητέρα, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ψδὴ α', Χοροὶ Ἰσραὴλ, inc. Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί. Après la sixième ode (f. 131r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθεὶς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὑπὲρ τὸν ἄσωτον υἱόν [inédit].
- *19 (ff. 132v-135v) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Δάκρυσι πλύνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον <πέλαγος>, inc. Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι. Après la sixième ode (f. 134r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθεὶς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ἡ παναμώμητος ἀμνάς τοῦ ποιμένου [inédit].
- *20 (ff. 135v-139r) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Τριστάτας <κραταιούς>, inc. Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε. Après la sixième ode (f. 137v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθεὶς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ἐν ἀνομίαις δαπανήσας τὸν βίον [inédit].
- *21 (ff. 139r-142r) Canon V; Ἐτερος Κανὼν εὐχαριστήριος εἰς τὴν ὑπεργίαν Θεοτόκον ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου παρελεύσει, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, inc. Ὡδὴν χαριστήριον ἄδω σοι, Κόρη πανάμωμε. Après la sixième ode (f. 140v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθεὶς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὅν ἐξ αἱμάτων σου ἀγνῶν σωματώσας [inédit].
- *22 (ff. 142r-145r) Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ὁ πατάξας Αἴγυπτον, inc. Ἐμφοβὸς καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει πνεύματος. Après la sixième ode (ff. 143v-144r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία [NTh 104-105; cf. Follieri, V, 102].

(ff. 145r-156r) PREMIER TON PLAGAL

- *23 (ff. 145r-148r) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμ-
πτον προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος· ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. α΄,
ψδὴ α΄, Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν
[les trois premiers tropaires sont compris dans *NTh* 111; cf. Follieri,
III 331]. Après la sixième ode (ff. 146v-147r) Cathisma; Κάθισμα,
<ἦχος πλ. α΄>, Τὸν συνάναρχον <Λόγον>, inc. Ἴνα τί ῥαθυμοῦσα,
ψυχὴ ταλαίπωρε [*PID* 143-143'; cf. Follieri, II, 217].
- *24 (ff. 148r-150v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμ-
πτην δέησιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου· τάλανος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α΄, ψ-
δὴ α΄, Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ ἐν θαλάσῃ, inc. Πονηρᾷ συμβουλῇ παρα-
κοῆς. Après la sixième ode (f. 149v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ.
α΄>, Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. Ὁ καιρὸς μετανοίας, ψυχὴ, ἀνάστη-
θι [*PID*, ρε΄; cf. Follieri, III, 71].
- *25 (ff. 150v-153v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σῶ-
σον με, Σῴτειρα, σκότους ἐξωτέρου Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος πλ. α΄, ψ-
δὴ α΄, Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Στόματί τε καὶ γλῶσση. Après la sixi-
ème ode (f. 152r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. α΄>, Τὸν συνάναρ-
χον Λόγον, inc. Ἐν πελάγει τοῦ βίου κλυδωνιζόμενος [*PID* ριβ΄; *NTh*
128; cf. Follieri, I, 453].
- *26 (ff. 153v-156r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Οἰκ-
τρὰν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε· πτωχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α΄, ψδὴ
α΄, Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, inc. Ὁ Σωτήρ μου Χριστός. Après la sixième ode
(f. 155r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. α΄>, Τὸν συνάναρχον Λόγον,
inc. Τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ πολυώδυνα [*MR* III, 363; *TR* 563; *PID*
ρη΄-ρθ΄; cf. Follieri, IV, 136].

(ff. 156r-197r) DEUXIÈME TON PLAGAL

- *27 (ff. 156r-159v) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας. Ἐτερος
Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέ-
φος· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β΄, ψδὴ α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ
Ἰσραήλ>, inc. Ἐκ τῶν ἀῦλων ταμείων τοῦ παντουργοῦ. Après la sixième

me ode (f. 158r), Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. *Τῆς ἀσθενούσης μου ψυχῆς τὰς πολλὰς ἀρρωστίας* [PID ρλα'; ~ NTh 152; cf. Follieri, IV, 114].

- *28 (ff. 159v-163r) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἐκτον προσανδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη· ὁ αὐτὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Τμηθεῖση τμᾶται, inc. *Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ*. Après la sixième ode (f. 161v), Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. *Τὴν μολυνθεῖσαν μου ψυχὴν* [PID ρκδ'; cf. Follieri, IV, 78].
- *29 (ff. 163r-166v) Canon III, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Σὲ Παναγία παρθένε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα Κύριον*. Après la sixième ode (f. 165r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. *Ταῖς τῶν δαιμόνων προσβολαῖς* [PID ρλε'; NTh 145; cf. Follieri, IV, 14].
- *30 (ff. 166v-169r) Canon IV, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε· Ἰωάννη δούλω. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Κύματι θαλάσσης <τὸν κρύψαντα πάλαι>, inc. *Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίσι*. Après la sixième ode (f. 168v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. *Τῶν ἐναντίων λογισμῶν* [PID ρκ'; NTh 156; cf. Follieri, IV, 344].
- *31 (ff. 169r-172r) Canon V, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Φωτὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Αἰδου Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ ἐκ φωτός*. Après la sixième ode (ff. 170v-171r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. *Ἐξασθενεῖ μου νῦν ὁ νοῦς* [PID ρλθ'; NTh 141; cf. Follieri, I, 484].
- *32 (ff. 172r-175r) Canon VI, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σκέποις με κόσμου παντὸς ἡ σκέπη κό-

σμον· ἔπος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Συντετριμμένη καρδίᾳ καὶ λογισμῷ*. Après la sixième ode (f. 174r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', inc. *Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν, Θεοτόκε, πταισμάτων* [HR 122, 312; PaR 481; HC 234; cf. Follieri, III, 341].

- *33 (ff. 175r-178r) Canon VII, le vendredi soir; Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἀγνή κόρη, ῥῦσαι με πάγης δαιμόνων μοναχὸν Ἰωάννην. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Ἀπὸ πηλοῦ σχὼν τὸ εἶναι*. Après la sixième ode (f. 176v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. β'>, Τῆς εὐσπλαγχνίας <τὴν πύλην>, inc. *Τῆς συμπαθείας τὴν πηγὴν* [TR 253; cf. Follieri, IV, 131].
- *34 (ff. 178r-181v) Canon VIII, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Κόπασσον, Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὸν σάλον· ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Κύματι θαλάσσης <τὸν κρύψαντα πάλαι>, inc. *Κόπασσον τὸν σάλον, Ἀγνή, τῆς ψυχῆς μου*. Après la sixième ode (f. 180r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. β'>, Τῆς εὐσπλαγχνίας, inc. *Τῆς σωτηρίας τὴν ζωὴν* [~ PID ρκζ'; cf. Follieri, IV, 131].
- *35 (ff. 181v-184v) Canon IX, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου ψαλλόμενος ἐπὶ ἀρρώστοις, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Κοίμησον, Ἀγνή, τὸ σφοδρὸν μου τῶν πόνων τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Κατὰ τὸ πλῆθος τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν*. Après la sixième ode (f. 183r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', Ἐλπίς τοῦ κόσμου, inc. *Ἀμαρτιῶν μου τὰς οὐλὰς* [inédit].
- *36 (ff. 184v-188r) Canon X, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς ἀλφάβητος ἄχρι τῆς ἐβδόμης <ψδῆς>· εἶτα, Ἡ ψδὴ αὕτη τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Βοηθὸς καὶ σκεπαστής, inc. *Ἀπορίᾳ παντελεῖ*.

- 37 (ff. 188r-191r) Canon XI; Κανών παρακλητικός εις τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκία βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλοῦπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τοῖς σοῖς, Ἄχραντε, συμμάχησον οἰκέταις· ᾠδὴ Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Τὸν κραταιὸν ἐν ἰσχύϊ* [ER 443-447]
- *38 (ff. 191r-194r) Canon XII; Κανών παρακλητικός εις τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ψυχορραγοῦντος καὶ μὴ δυναμένου λαλῆσαι, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ῥῦσαι με, σεμνή, δαυιδῶν τυραννίδος· ᾠδὴ τοῦ Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Ῥανίδος δίκην ὀλίγης* [certaines tropaires sont compris dans NTh 143-146; cf. Follieri, III, 398]. Après la sixième ode (f. 193r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. β'>, πρὸς, Ἐλπίς τοῦ κόσμου, inc. *Ἀπὸ καρδίας στεναγμόν* [~ NTh 160; cf. Follieri, I, 155].
- *39 (ff. 194r-197r) Canon XIII, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν <εἰς τὴν ὑπεραγίαν ἡμῶν Θεοτόκον>, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ψυχῆς ἐμῆς, Δέσποινα, σὺ θυμηδία· ᾠδὴ ἀθλίου Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὁ αἰσθητὸς Φαραώ, inc. *Ψαλμωδικαῖς ἐν φωναῖς.*
- (ff. 71r-77r) TON GRAVE
- *40 (ff. 197r-200v) Canon I, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπω σε κρότῳ ὁ τλήμων Ἰωάννης.* Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα.* Après la sixième ode (f. 199r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρὺς, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. *Ἐν ῥαθυμίᾳ τὸν βίον μου* [~PID ρνγ'; cf. Follieri, I, 457].
- *41 (ff. 200v-203r) Canon II, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Αὕτη δέησις ἐβδόμη τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου.* Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς <γεώδη>, inc. *Ἄβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας.* Après la sixième ode (f. 202r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος βαρὺς>, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. *Ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἅπαντες* [~PID ρν'; cf. Follieri, IV, 441].

- *42 (ff. 203r-206v) Canon III, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε· τὸν Ἰωάννην*. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α΄, Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. *Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου*. Après la sixième ode (f. 205r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος βαρύς>, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. *Ῥῦσαι πυρὸς αἰωνίζοντος τοὺς προσκυνοῦντας* [PID ρμγ΄; cf. Follieri, III, 436].
- *43 (ff. 206v-209v) Canon IV, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ληστῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α΄, Πόντῳ ἐκάλυψε <Φαραώ>, inc. *Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου σκῆνωμα*. Après la sixième ode (f. 208r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος βαρύς>, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. *Τίς διηγῆσεται, Ἀχραντε, τὴν τῶν πταισμάτων μου ἄβυσσον* [~PID ρνς΄; cf. Follieri, IV, 149].
- (ff. 209v-287v) QUATRIÈME TON PLAGAL
- *44 (ff. 209v-212vbis) Canon I, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. *Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρχε*. Après la sixième ode (ff. 211v-212r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ΄>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Σαρκικῶν νοσημάτων πολυειδῶν* [inédit].
- *45 (ff. 212vbis-216v) Canon II, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τὴν ὀγδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου. Μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. *Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος*. Après la sixième ode (ff. 214v-215r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ΄>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Φιληδονίαις τὸ σῶμα καταρρυπῶν* [inédit].
- *46 (ff. 216v-219v) Canon II, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμνοῖς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα Ἰωάννης δοῦλος*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. *Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν*. Après la sixième ode (f.

218r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Φοβερόν καὶ φρικῶδες τὸ ἐμπεσεῖν [inédit].

- *47 (ff. 219v-223r) Canon III, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὡδὴν ἐνάτην τῇ Παννυμνῇ τῷ πλέκῳ ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν. Après la sixième ode (f. 221v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Τὸ πικρὸν τῶν βασάνων καὶ ἀλγεινόν [inédit].
- *48 (ff. 223r-226vbis) Canon IV, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοὶς ἀννυμῶ τὴν πανύμνητον Κόρη· ὕμνος Ἰωάννου. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν λαοί, inc. Ὑμνοὶς ἀννυμεῖν διαπαντός. Après la sixième ode (f. 225r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ὁ πατρόθεν ἀμήτωρ πρὸ τοῦ παντός [inédit].
- *49 (ff. 226vbis-229v) Canon V, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν ἐλπίδα μέλπῳ σε τὴν ἐμήν, Κόρη ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν λαοί, inc. Τέκνον οὐρανίου με Πατρός. Après la sixième ode (f. 228r-v) Cathisma; Κάθισμα, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ἀθανάτους λειμῶνας περινοστεῖν [inédit].
- *50 (ff. 229v-232v) Canon VI, le vendredi soir; Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν τοῦ Λόγου λόγοις σε τιμῶ Μητέρα ὁ τάλας Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ᾧ σὺ ξηράν>, inc. Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν. Après la sixième ode (f. 231r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Τὸν φλογμὸν τῆς γεέννης καὶ ἐμπρησμόν [MR II, 145; cf. Follieri, IV, 244].
- *51 (ff. 232v-235r) Canon VII, le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέκατος οὗτος ὕμνος Ἀγνῇ Παρθένῳ, ὃν ᾄδει ὁ Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ᾧ σὺ ξηράν>, inc. Δακρύων με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν. Après la sixième ode

(f. 234r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ΄>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Τὸν ληστήν καὶ τελώνην καὶ μανασσῆν* [inédit].

- *52 (ff. 235v-239v) Canon VIII, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης*. ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσεϊ ξηρὰν>, inc. *Λόγοις σε γεραίρειν ἐπιχειρῶν*. Après la sixième ode (f. 237r) Cathisma; Κάθισμα, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Ὡς θηροῖν αἰμοβόροις περιτυχῶν* [inédit].
- *53 (ff. 239r-242v) Canon IX, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμνοῖς γεραίρω τὴν ἐμὴν προστασίαν τάλας Ἰωάννης*. ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Θάλασσαν ἔπηξας βυθόν, inc. *Ὑμνοῖς γεραίρω σε ᾠδαῖς μεγαλύνω σε*. Après la sixième ode (ff. 240v-241r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ΄>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τοῦ ἡλίου νεφέλη τοῦ νοητοῦ* [MR III 644, IV 44, ~I, 324, 406; cf. Follieri, IV, 268].
- *54 (ff. 242v-245v) Canon X, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πρόστηθί μου, Δέσποινα, καιρῷ τῆς δίκης τοῦ Ἰωάννου*. ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Τῷ συντρίψαντι <πολέμους>, inc. *Παραδείσου ἢ τὰς πύλας*. Après la sixième ode (f. 244r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ΄>, πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τῶν μυρίων χρεῶν μου τὸ πονηρόν* [inédit].
- *55 (ff. 245v-247vbis) Canon XI, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τὴν ἀντίληψιν τὴν ἐμὴν μέλλω πόθῳ μοναχὸς Ἰωάννης*. ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Τῷ συντρίψαντι πολέμους, inc. *Τὸν ἐγκάρδιόν μου πόθον*. Après la sixième ode (f. 247r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ΄>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τὸ πολύφωτον ὄχλημα τοῦ Θεοῦ* [NTh 207; cf. Follieri, IV, 253].
- *56 (ff. 247vbis-251r) Canon XII, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Κατώδυνον δέξιν, Ἀγνή, προ<σ>-δέχου μοναχοῦ Ἰωάννου*. ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἡ κεκομ<μ>ένη τὴν <ἄτομον ἔτεμε>, inc. *Καλλοποιοῦ εὐπρεπείας ἀνάκτορον*. Après la si-

xième ode (f. 249v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Στεναγμοὺς ἀλαλήτους καὶ ἀφανεῖς* [inédit].

- *57 (ff. 251r-254v) Canon XIII, le vendredi soir; Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὑμῶν σε χαίρω τῆς χαρᾶς τὸ χωρίον ὁ πτωχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον <ἔτεμε>, inc. Ὑπερουσίου οὐσίας ἀνάκτορον. Après la sixième ode (ff. 252v-253r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Ἐν κλαυθμῷ καὶ ἐν πόνῳ καὶ στεναγμῷ* [inédit].
- *58 (ff. 254v-257v) Canon XIV, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὸ χωρίον σε τῆς χαρᾶς μέλπω, Κόρη ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ, inc. Τὸ ὀφειλόμενον τοῖς δεσπότης. Après la sixième ode (f. 256r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου τὸν ποταμόν* [inédit].
- *59 (ff. 257v-260v) Canon XV, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τῆς καρδίας μου τὴν σκέπην μεγαλύνω τάλας Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ, inc. Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλην. Après la sixième ode (f. 259r-v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Ζωτικὴν σε νεφέλην καὶ λογικὴν* [inédit].
- *60 (ff. 260v-263r) Canon XVI, le lundi soir; Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἔργοις με τὴν σώζουσιν ἐν λόγοις σέβω ἐγὼ ὁ Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἄισωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ <διαγαγόντι>, inc. Ἐμπνευσὸν μοι, Παρθένε, λόγον. Après la sixième ode (f. 262r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Φλογοφόρον λαβίδα σε μυστικὴν* [inédit].
- 61 (ff. 263r-266v) Canon XVII, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἀγνισον, Ἀγνή, δακρύων με λιβάσιν ἢ ᾠδὴ αὕτη Ἰωάννου. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσεϊ ξηράν>, inc. Ἀγία παρθένε Μήτηρ Θεοῦ [Spyridon Lauriotis, *Ἀκολουθία*, 29-33]. Après la sixième ode (f. 265r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος

- πλ. δ' >, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ἐσπιλωμένον χιτῶνα καὶ ῥυπαρόν [inédit].
- *62 (ff. 266v-270r) Canon XVIII, le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ ἀκαθάρτων παθῶν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Παθῶν ἰλὺος ἔκσπασόν με, Παρθένε· τὸν ἀμελῇ Ἰωάννην. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσεϊ ξηράν>, inc. Παθῶν μου τὸν ἄστατον καὶ δεινόν. Après la sixième ode (f. 268v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ' >, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ἐκ νεότητος ὄντως ἐπιμελῶς [inédit].
- *63 (ff. 270r-273v) Canon XIX, le vendredi soir; Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Ἔτερος Κανὼν εἰς ἀσθενεῖς, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὰς ἀσθενείας ἰάτρευσόν μου, Κόρη· μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Τὰς ἀσθενείας μου καὶ νόσους ἴασαι. Après la sixième ode (f. 272r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ' >, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Τοὺς ἐμὲ ἀδικοῦντας διηνεκῶς [inédit].
- 64 (ff. 273v-277r) Canon XX; Κανὼν χαρμόσυνος ψαλλόμενος ἐν τῷ χαιρετισμῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Χαίροις, χαρᾶς σκὴνωμα, τῆς λύπης λύσις· ψδὴ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Χαῖρε, κατάρας παλαιᾶς ἡ λύτρωσις [MR III, 388-400; cf. Follieri, V, 57]. Après la sixième ode (f. 275v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ' >, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Αἱ μικραὶ μου ἡμέραι καὶ πονηραὶ [inédit].
- 65 (ff. 277r-280v) Canon XXI; Ἔτερος Κανὼν ψαλλόμενος ἐπὶ ἐγκλήματι παρακοῆς τοῦ ἰδίου πατρός, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς: Παρακοῆς βόθρου με ῥῦσαι, Παρθένε· Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Παρακοῆς με πεπτωκότα, Δέσποινα [Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 24-28]. Après la sixième ode (f. 279r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ' >, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ἐννοῶ τὸν κριτὴν σε τὸν φοβερόν [inédit].
- 66 (ff. 280v-284v) Canon XXII; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκίᾳ βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλοῦπολιν ἐκ

διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ὑπερμάχῃ σου τῶν πολιτῶν σου, Κόρη· ὑμνωδία Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου [Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 34-38]. Après la sixième ode (f. 283r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ὁ σφραγίζων ἀβύσσους καὶ χαλινῶν [inédit].

- *67 (ff. 284v-286v) Canon XXIII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Φωνῇς ἄκουσον τοῦ στεναγμοῦ μου, Κόρη ἔπος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἄισωμεν τῷ Κυρίῳ, inc. Φώτισον τὴν ψυχὴν μου. Après la sixième ode (ff. 285v-286r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ὡς παρθένον καὶ μόνην ἐν γυναιξί [MR III, 304; cf. Follieri, V, 198].

4. Vindobonensis theol. gr. 78 [W]

[XIVème siècle, papier, 302×215 mm, ff. V + 375 + 4, 28 lignes]

(ff. 88r-314v) Κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ τὸ ἐπὶ κλην Μαυρόποδος, τοῦ ἐν ὑστέροις χρόνοις χρηματίσαντος ἀρχιερέως Εὐχαΐτων, οὗ τὸ ὄνομα ἐντέτακται τῇ ἀκροστιχίδι ἐκάστης ἐνάτης ᾠδῆς.

(ff. 88r-101r) PREMIER TON

- 1 (ff. 88r-91r) Canon I; Κανὼν πρῶτος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Ἅγιον εὐρών σε ἱερόν [ETh 3-7; cf. Follieri, I, 25]. Après la sixième ode (f. 89v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Τὸ μέγα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόρθητον [ETh 5; cf. Follieri, IV 181].
- 2 (ff. 91r-94v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Πρώτην δέξιον προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν [ETh 7-11;

cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 93r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', πρόσ, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Ἐλπίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία [NTh 7; ETh 9, 89; cf. Follieri, I, 422].

- 3 (ff. 94v-98r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ψυχῆς ἐμῆς γένοιο, Δέσποινα, σκέπη Ἰωάννου μοναχοῦ*. ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιά, inc. *Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί* [ETh 12-16; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 96v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', πρόσ, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ἰλέωσαι, Ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κτίστην* [ETh 14; cf. Follieri, II, 209].
- 4 (ff. 98r-101r) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Σώτειρα, σῶσον σοί με προσπεφυγότα ὕμνος Ἰωάννου*. ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιά; inc. *Σάκκω καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ* [ETh 16-20; cf. Follieri, III, 448]. Après la sixième ode (ff. 99v-100r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Λυχνία χρυσαυγῆς τοῦ ἡλίου τῆς δόξης* [NTh 11; ETh 18; cf. Follieri, II, 358].

(ff. 101r-121r) *DEUXIÈME TON*

- 5 (ff. 101r-104r) Canon I; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Μολπὴν ἄδω σοι δευτέρα, Θεοτόκε ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῶ <κατέστρωσε ποτέ>, inc. *Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς* [ETh 127-131; cf. Follieri, II, 401]. Après la sixième ode (ff. 102v-103r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', πρόσ, Τὰ ἄνω ζητῶν, inc. *Δακρύων πηγὴ παράσχον μοι, Πανάμωμε* [PID λδ'; ETh 129, 207-208; cf. Follieri, I, 270].
- 6 (ff. 104r-107v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Μέλος φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Δεῦτε, λαοί, inc. *Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον* [ETh 131-135; cf. Follieri, II, 405]. Après la sixième ode (f. 106r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', πρόσ, Τὰ ἄνω ζητῶν, inc. *Ῥανίσιν, Ἀγνή, ἐλέους σου* [PID με'; ETh 133; cf. Follieri, III, 398].
- 7 (ff. 107v-110v) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε τὸν μοναχὸν Ἰωάννην*. ἦχος β', ᾠδὴ

α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. *Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν* [ETh 135-139; cf. Follieri, II, 357]. Après la sixième ode (f. 109r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', πρὸς, Πρεσβεία θερμῇ, inc. *Ἐπλήσθην πολλῶν τραυμάτων* [ETh 137; cf. Follieri, I, 525].

- 8 (ff. 110v -114v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Βυθοῦ με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε· σὸν δοῦλον Ἰωάννην*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Βυθοῦ <ἀνεκάλυψε πυθμένα>, inc. *Βυθῷ βαθυτάτης ἀπωλείας* [ETh 139-143; cf. Follieri, I, 240]. Après la sixième ode (f. 112v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', πρὸς, *Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα*, inc. *Τῆς ψυχῆς μου ῥαθυμίαν* [ETh 141, 216-217, 222; Follieri, IV, 136].
- 9 (ff. 114v-117v) Canon V; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ἀποβλέψαντος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πυλῶν σκότους ῥῦσαι με τοῦ φωτὸς πύλη· ἔπος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ, inc. *Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμόν* [ETh 144-147; cf. Follieri, III, 255]. Après la sixième ode (f. 116r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', πρὸς, *Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον*, inc. *Ἡ ἐν ἀνάγκαις σωσίψυχος κυβερνήτης* [ETh 146; Follieri, II, 18].
- 10 (ff. 117v-121r) Canon VI; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὁμβρησον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας· θρῆνος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', *Τὴν Μωσέως ᾠδήν*, inc. *Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων ρεῖθρα* [ETh 148-151; cf. Follieri, III, 104]. Après la sixième ode (f. 119r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος β'>, πρὸς, *Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους*, inc. *Τῆς θεϊκῆς καὶ ἀπορρήτου φύσεως* [ETh 150; cf. Follieri, IV, 120].

(ff. 121r-141r) TROISIÈME TON

- 11 (ff. 121r-124r) Canon I; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τρίτον μέλισμα τῇ παννυμνῇτῳ πλέκω δοῦλος Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', *Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι*; inc. *Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον ἢ διὰ λόγου κύησας* [ETh 241-245; cf. Follieri, IV, 236]. Après la sixième ode (ff. 122v-123r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', πρὸς, *Τὴν ὡραιότητα*, inc. *Ἡ ἀγεώργητος γῆ καὶ ἀνήροτος* [ETh 243; cf. Follieri, II, 1].

- 12 (ff. 124r-127v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον Κόρην ὁ πένης Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον <ἥλιος>, inc. *Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν* [ETh 245-249; cf. Follieri, IV, 75]. Après la sixième ode (f. 126r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', *Τὴν ωραιότητα*, inc. *Ἄυλος ἄψυχος κλίμαξ ἐτύπου σε* [ETh 247-248; cf. Follieri, I, 204].
- 13 (ff. 127v-131r) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. *Ψάλλων παναρμονίως ἄδει, Δέσποινα* [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 129v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', *Τὴν ωραιότητα*, inc. *Σύλληψιν ἄσπορον καὶ τόκον ἄφθορον* [ETh 251-252; cf. Follieri, III, 565].
- 14 (ff. 131r-134r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Πυρὸς γεννῆς ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον <ἥλιος>, inc. *Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον* [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 132v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', *πρός, Τὴν ωραιότητα τῆς <παρθενίας σου>*, inc. *Χαῖρε εὐρύχωρον Χριστοῦ παλάτιον* [ETh 255-256; ~NTh 81; cf. Follieri, V, 51].
- 15 (ff. 134r-137v) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἀρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', *Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι*, inc. *Ἀγιάσματος οἶκε* [ETh 258-261; cf. Follieri, I, 23]. Après la sixième ode (ff. 135v-136r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', *πρός, Τὴν ωραιότητα τῆς παρθενίας σου*, inc. *Χαῖρε, ὀλόφωτε λαμπὰς τῆς χάριτος* [ETh 260; cf. Follieri, V, 60].
- 16 (ff. 137v-141r) Canon VI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Σύ μοι γενοῦ, Δέσποινα, τείχος καὶ σκέπη ᾠδὴ Ἰωάννου*. Ἦχος γ', ᾠδὴ α', *Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι*, inc. *Στόματι θεοφόρῳ* [ETh 258-261; cf. Follieri, III, 551]. Après la sixième ode (f. 139r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', *πρός, Τὴν ωραιότητα*, inc. *Ἦνίκα τίθενται θρόνοι οὐράνιοι* [ETh 264; cf. Follieri, II, 50].

(ff. 141r-161r) QUARTIÈME TON

- *17 (ff. 141r-144r) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Τέταρτον ᾠδῆς ἄσμα σοι, Κόρη, φέρω· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, inc. *Τὸ στόμα μου πλήρωσον*. Après la sixième ode (f. 142v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Φιλαμαρτήμων πεφυκῶς* [MR VI, 314; cf. Follieri, V, 14].
- *18 (ff. 144r-147v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μητέρα, φέρω· μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Χοροὶ Ἰσραήλ, inc. *Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί*. Après la sixième ode (f. 146r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Ὑπὲρ τὸν ἄσωτον υἱόν* [inédit].
- *19 (ff. 147v-151r) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Δάκρυσι πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ*. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον <πέλαγος>, inc. *Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι*. Après la sixième ode (f. 149v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Ἡ παναμώμητος ἀμνάς τοῦ ποιμένου* [inédit].
- *20 (ff. 151r-154r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ*. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Τριστάτας κραταιούς, inc. *Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε*. Après la sixième ode (f. 152v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθεὶς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. *Ἐν ἀνομίαις δαπανήσας τὸν βίον* [inédit].
- *21 (ff. 154r-157v) Canon V; Ἐτερος Κανὼν εὐχαριστήριος εἰς τὴν ὑπεργίαν Θεοτόκον ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου παρελεύσει, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἰδιὴν χαριστήριον ἄδω σοι, Κόρη· ὁ ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης*. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Ἀνοιξω τὸ στόμα μου, inc. *Ἰδιὴν χαριστήριον ἄδω σοι, Κόρη πανάμωμε*. Après la sixième ode (f. 156r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Ὅν ἐξ αἱμάτων σου ἀγνῶν σωματώσας* [inédit].
- *22 (ff. 157v-161r) Canon VI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε· ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Ὁ

πατάξας Αἴγυπτον, inc. Ἐμφοβος καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει πνεύματος. Après la sixième ode (f. 159v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρόσ, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία [NTh 104-105; cf. Follieri, V, 102].

(ff. 161r-172r) PREMIER TON PLAGAL

- 23 (ff. 161r-164r) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Πέμπτου προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. α', ᾠδὴ α', Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν [les trois premiers tropaires sont compris dans NTh 111; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 163r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', πρόσ, Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. Ἴνα τί ραθυμοῦσα, ψυχὴ ταλαίπωρε [PID ρζ-ρζ'; cf. Follieri, II, 217].
- *24 (ff. 164r-166v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Πέμπτην δέξιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου τάλανος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ᾠδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ ἐν θαλάσσει, inc. Πονηρᾷ συμβουλῇ παρακοῆς τὸ πικρόν. Après la sixième ode (f. 165v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. α'>, Τὸν συνάναρχον <Λόγον>, inc. Ὁ καιρὸς μετανοίας, ψυχὴ, ἀνάστηθι [PID ρε'; cf. Follieri, III, 71].
- *25 (ff. 166v-169v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Σῶσον με, Σώτειρα, σκότους ἐξωτέρον Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος πλ. α', ᾠδὴ α', Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Στόματί τε καὶ γλώσση. Après la sixième ode (f. 168r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', Τὸν συνάναρχον <Λόγον>, inc. Ἐν πελάγει τοῦ βίου κλυδωνιζόμενος [PID ριβ'; NTh 128; cf. Follieri, I, 453].
- *26 (ff. 169v-172r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Οἰκτρὰν δέξιν μὴ παρόψει, Παρθένε πτωχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ᾠδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ, inc. Ὁ Σωτήρ μου Χριστός. Après la sixième ode (f. 171r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', πρόσ, Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. Τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ πολυώδυνα [MR III, 363; TR 563; PID ρη'-ρθ'; cf. Follieri, IV, 136].

(ff. 172r-215v) *DEUXIÈME TON PLAGAL*

- *27 (ff. 172r-175v) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος ἐγὼ ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Ἐκ τῶν ἀνθλῶν ταμείων τοῦ παντουργοῦ. Après la sixième ode (ff. 173v-174r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν Θεοτόκε πταισμάτων>, inc. Τῆς ἀσθενούσης μου ψυχῆς τὰς πολλὰς ἀρρωστίας [PID ρλα'; ~ *NTh* 152; cf. Follieri, IV, 114].
- *28 (ff. 175v-179v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἐκτον προσανδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη ὁ αὐτὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Τμηθεῖση τμᾶται, inc. Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ. Après la sixième ode (f. 178r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν <Θεοτόκε πταισμάτων>, inc. Τὴν μολυνθεῖσαν μου ψυχὴν τῶν πταισμάτων [PID ρκδ'; cf. Follieri, IV, 78].
- *29 (ff. 179v-182v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Σέ, παναγία Παρθένε, πρὸς τὸν ἐκ σοῦ. Après la sixième ode (f. 181r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', Πολλὰ τὰ πλήθη <τῶν ἐμῶν Θεοτόκε πταισμάτων>, inc. Ταῖς τῶν δαιμόνων προσβολαῖς [PID ρλε'; *NTh* 145; cf. Follieri, IV, 14].
- *30 (ff. 182v-186r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε Ἰωάννη δούλω. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Κύματι θαλάσσης <τὸν κρύψαντα πάλαι>, inc. Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίσι. Après la sixième ode (f. 184v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν <Θεοτόκε πταισμάτων>, inc. Τῶν ἐναντίων λογισμῶν [PID ρκ'; *NTh* 156; cf. Follieri, IV, 344].
- *31 (ff. 186r-189r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Φωτὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Αἰδου Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ ἐκ φωτός. Après la sixième ode (ff. 187v-188r) Cathisma; Κάθι-

σμα, <ἦχος πλ. β'>, πρὸς, Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν Θεοτόκε <πταισμάτων>, inc. Ἐξασθενεῖ μου νῦν ὁ νοῦς [PID ρλθ'; NTh 141; cf. Follieri, I, 484].

- *32 (ff. 189r-192r) Canon VI; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Σκέποις με κόσμου παντὸς ἡ σκέπη κόσμου· ἔπος Ἰωάννου. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Συντετριμμένη καρδιά καὶ λογισμῶ. Après la sixième ode (f. 191r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', inc. Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν, Θεοτόκε, πταισμάτων [HR 122, 312; PaR 481; HC 234; cf. Follieri, III, 341].
- *33 (ff. 192r-195r) Canon VII; Ἐτερος Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἀγνή κόρη, ῥῦσαι με πάγης δαιμόνων μοναχὸν Ἰωάννην. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ, inc. Ἀπὸ πηλοῦ σχὼν τὸ εἶναι. Après la sixième ode (f. 194r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην, inc. Τῆς συμπαθείας τὴν πηγὴν [TR 273; cf. Follieri, IV, 131].
- *34 (ff. 195r-199r) Canon VIII; Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Κόπασσον, Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὸν σάλον· ὕμνος Ἰωάννου. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Κύματι θαλάσσης, inc. Κόπασσον τὸν σάλον, Ἀγνή, τῆς ψυχῆς μου. Après la sixième ode (f. 197v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. β'>, Τῆς εὐσπλαγχνίας <τὴν πύλην>, inc. Τῆς σωτηρίας τὴν ζωὴν [~ PID ρκζ'; cf. Follieri, IV, 131].
- *35 (ff. 199r-202r) Canon IX; Ἐτερος Κανὼν παρακλητικὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ψαλλόμενος ἐπὶ ἀρρώστοις, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Κοίμησον, Ἀγνή, τὸ σφοδρὸν μου τῶν πόνων τοῦ Ἰωάννου. ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Κατὰ τὸ πλήθος τῶν πόνων καὶ ὀδυνῶν. Après la sixième ode (f. 200v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή, inc. Ἀμαρτιῶν μου τὰς οὐλὰς [inédit].
- *36 (ff. 202r-205v) Canon X; Ἐτερος Κανὼν εἰς <τὴν> αὐτὴν ὑπόθεσιν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς ἀλφάβητος ἄχρι τῆς ἐβδόμης <ᾠδῆς>· εἶτα, Ἡ ᾠδὴ αὕτη

τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Βοηθὸς καὶ σκεπαστής, inc. Ἀπορία παντελεῖ.

- 37 (ff. 205v-208v) Canon XI; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκία βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλοῦπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Τοῖς σοῖς, Ἀχραντε, συμμάχησον οἰκέταις. Ὡιδὴ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Τὸν κραταῖον ἐν ἰσχύϊ* [ER 443-447].

- 38 (ff. 209r-212r) Canon XII; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ψυχορραγοῦντος καὶ μὴ δυναμένου λαλῆσαι, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ρῦσαι με, Σεμνή, δαιμόνων τυραννίδος ᾠδὴ τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Ρανίδος δίκην ὀλίγης αἰ πονηραί* [certains tropires sont compris dans NTh 143-146; cf. Follieri, III, 398]. Après la sixième ode (f. 210v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Ἐλπίς τοῦ <κόσμου ἀγαθή>, inc. Ἀπὸ καρδίας στεναγμόν [~ NTh 160; cf. Follieri, I, 15].

- *39 (ff. 212r-215v) Canon XIII; Ἔτερος Κανὼν <εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον>, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ψυχῆς ἐμῆς, Δέσποινα, σὺ θυμηδία ᾠδὴ ἀθλίου Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὁ αἰσθητὸς Φαραώ, inc. Ψαλμωδικαῖς ἐν φωναῖς.*

(ff. 251v-228v) TON GRAVE

- *40 (ff. 215v-219r) Canon I; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπω σε κρότῳ ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα.* Après la sixième ode (f. 217v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρὺς, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Ἐν ῥαθυμίᾳ τὸν βίον μου [PID ρνγ'; cf. Follieri, I, 457].

- *41 (ff. 219r-222r) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Αὕτη δέησις ἐβδόμη τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ*

α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Ἀβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας. Après la sixième ode (f. 221r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, πρὸς, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἅπαντες [~PID ρν'; cf. Follieri, IV, 441].

- *42 (ff. 222r-225v) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε· τὸν Ἰωάννην. ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου. Après la sixième ode (f. 224r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, πρὸς, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Ῥῦσαι πυρὸς αἰωνίζοντος τοὺς προσκυνοῦντας [PID ρμγ'; cf. Follieri, III, 436].

- *43 (ff. 225v-228v) Canon IV; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ληστῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου. ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Πόντῳ ἐκάλυψε Φαραῶ, inc. Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου σκῆνωμα. Après la sixième ode (f. 227v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, πρὸς, Ὁ δι' ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Τίς διηγῆσεται, Ἀχραντε, τὴν τῶν πταισμάτων μου ἄβυσσον [~PID ρνς'; cf. Follieri, IV, 149].

(ff. 228v-314v) QUATRIÈME TON PLAGAL

- *44 (ff. 228v-232v) Canon I; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε, inc. Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάνταρχε. Après la sixième ode (f. 230v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Σαρκικῶν νοσημάτων πολυειδῶν [inédit].
- *45 (ff. 232v-236r) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν ὀγδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου· μοναχοῦ Ἰωάννου. ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε, inc. Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος. Après la sixième ode (f. 234v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Φιληδονίας τὸ σῶμα καταρρυπῶν [inédit].

- *46 (ff. 236r-239v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὑμνοῖς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα Ἰωάννης δοῦλος. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε, inc. Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν. Après la sixième ode (f. 238r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Φοβερὸν καὶ φρικῶδες τὸ ἐμπεσεῖν [inédit].
- *47 (ff. 239v-243r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὡδὴν ἐνάτην τῇ Παννυμνήτῳ πλέκῳ ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν. Après la sixième ode (f. 241v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τὸ πικρὸν τῶν βασάνων καὶ ἀλγεινόν [inédit].
- *48 (ff. 243r-247r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὑμνοῖς ἀννυνῶ τὴν Πανύμνητον Κόρην ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν λαοί, inc. Ὑμνοῖς ἀννυνεῖν διαπαντός. Après la sixième ode (f. 245r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ὁ πατρόθεν ἀμήτωρ πρὸ τοῦ παντός [inédit].
- *49 (ff. 247r-250r) Canon VI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὴν ἐλπίδα μέλπω σε τὴν ἐμήν, Κόρη ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν λαοί, inc. Τέκνον οὐρανίου με Πατρός. Après la sixième ode (ff. 248v-249r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ἀθανάτους λειμῶνας περινοστεῖν [inédit].
- *50 (ff. 250r-253r) Canon VII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὴν τοῦ Λόγου λόγοις σε τιμῶ Μητέρα ὁ τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει ξηράν, inc. Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν. Après la sixième ode (f. 251v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τὸν φλογμὸν τῆς γεέννης καὶ ἐμπρησμόν [MR II, 145; cf. Follieri, IV, 244].
- *51 (ff. 253r-256r) Canon VIII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Δέκατος οὗτος ὕμνος ἀγνῇ Παρθένῳ, ὃν ἄδει ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὥσει ξηράν, inc. Δακρύων με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν. Après la sixième ode (f. 255r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ',

πρός, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τὸν ληστήν καὶ τελώνην καὶ μανασσῆν* [inédit].

- *52 (ff. 256r-260r) Canon IX; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν, inc. *Λόγοις σε γεραίρειν ἐπιχειρῶν*. Après la sixième ode (f. 258r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Ὡς θηροσὶν αἰμοβόροις περιτυχόν* [inédit].
- *53 (ff. 260r-264r) Canon X; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμνοῖς γεραίρω τὴν ἐμὴν προστασίαν τάλας Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Θάλασσαν ἔπηξας βυθίσας, inc. *Ὑμνοῖς γεραίρω σε, ὠδαῖς μεγαλύνω σε*. Après la sixième ode (f. 262v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Τοῦ ἡλίου νεφέλη τοῦ νοητοῦ* [MR III 644, IV 44, ~ I, 324, 406,; cf. Follieri, IV, 268].
- *54 (ff. 264r-267v) Canon XI; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πρόσθητί μου, Δέσποινα, καιρῷ τῆς δίκης τοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι πολέμους, inc. *Παραδείσου ἢ τὰς πύλας*. Après la sixième ode (f. 266r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Τῶν μυρίων χρεῶν μου τὸ πονηρόν* [inédit].
- *55 (ff. 267v-271r) Canon XII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τὴν ἀντίληψιν τὴν ἐμὴν μέλπω πόθω μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι πολέμους, inc. *Τὸν ἐγκάρδιόν μου πόθον*. Après la sixième ode (f. 269v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. *Τὸ πολύφωτον ὄχημα τοῦ Θεοῦ* [inédit].
- *56 (ff. 271r-275r) Canon XIII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Κατάδυνον δέξιν, Ἀγνή, προσδέχου μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε, inc. *Καλλοποιοῦ εὐπρεπείας ἀνάκτορον*. Après la sixième ode (f. 273r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Στεναγμοὺς ἀλαλήτους καὶ ἀφανεῖς* [inédit].
- *57 (ff. 275r-278v) Canon XIV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμῶν σε χαίρω τῆς χαρᾶς τὸ χωρίον ὁ πτωχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. δ',

ὦδὴ α', Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε, inc. Ὑπερουσίου οὐσίας ἀνάκτορον. Après la sixième ode (f. 277r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ἐν κλαυθμῷ καὶ ἐν πόνῳ καὶ στεναγμῷ [inédit].

- *58 (ff. 278v-282v) Canon XV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὸ χωρίον σε τῆς χαρᾶς μέλπω, Κόρη· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ὦδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ, inc. Τὸ ὀφειλόμενον τοῖς δεσπότης. Après la sixième ode (f. 280v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου τὸν ποταμόν [inédit].
- *59 (ff. 282v-286r) Canon XVI; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τῆς καρδίας μου τὴν σκέπην μεγαλύνω· τάλας Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ὦδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ, inc. Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλην. Après la sixième ode (f. 284v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ζωτικὴν σε νεφέλην καὶ λογικὴν [inédit].
- *60 (ff. 286r-289r) Canon XVII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἔργοις με τὴν σώζουσιν ἐν λόγοις σέβω· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης. ἦχος πλ. δ', ὦδὴ α', Ἀισωμεν τῷ Κυρίῳ τῷ διαγαγόντι, inc. Ἐμπνευσὸν μοι, Παρθένε, λόγον. Après la sixième ode (f. 287v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Φλογοφόρον λαβίδα σε μυστικὴν [inédit].
- 61 (ff. 289r-292v) Canon XVIII; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἀγνισον, Ἀγνή, δακρύων με λιβάσιν ὦδὴ αὕτη Ἰωάννου. ἦχος πλ. δ', ὦδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσεϊ ξηράν>, inc. Ἀγία παρθένε, Μήτηρ Θεοῦ [Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 29-33]. Après la sixième ode (f. 291r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ἐσπιλωμένον χιτῶνα καὶ ῥυπαρόν [inédit].
- *62 (ff. 292v-296v) Canon XIX; Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Παθῶν ἰλὺς ἔκσπασόν με, Παρθένε· τὸν ἀμελῇ Ἰωάννην. ἦχος πλ. δ', ὦδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσεϊ ξηράν>, inc. Παθῶν μου τὸν ἄστατον καὶ δεινόν. Après la

- sixième ode (f. 295r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ἐκ νεότητος ὄντως ἐπιμελῶς [inédit].
- *63 (ff. 296v-300v) Canon XX; Ἐτερος Κανὼν εἰς ἀσθενεῖς, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Τὰς ἀσθενείας ἰάτρευσόν μου, Κόρη μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Τὰς ἀσθενείας μου καὶ νόσους ἴασαι. Après la sixième ode (f. 299r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Τοὺς ἐμὲ ἀδικοῦντας διηνεκῶς [inédit].
- 64 (ff. 300v-304r) Canon XXI; Κανὼν χαρμόσυνος ψαλλόμενος ἐν τῷ χαιρετισμῷ τῆς Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Χαίροις, χαρᾶς σκήνωμα τῆς λύπης λύσις: ὥδῃ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Χαῖρε, κατάρας παλαιᾶς ἡ λύτρωσις [MR III, 388-400; cf. Follieri, V, 57]. Après la sixième ode (f. 302v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Αἱ μικραὶ μου ἡμέραι καὶ πονηραὶ [inédit].
- 65 (ff. 304r-308r) Canon XXII; Ἐτερος Κανὼν ψαλλόμενος ἐπὶ ἐγκλήματι παρακοῆς τοῦ ἰδίου πατρός, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς: Παρακοῆς βόθρου με ῥῦσαι, Παρθένε: Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε, inc. Παρακοῆς με πεπτωκότα, Δέσποινα [Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 24-28]. Après la sixième ode (f. 306v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Ἐννοῶ τὸν κριτὴν σε τὸν φοβερὸν [inédit].
- 66 (ff. 308r-312r) Canon XXIII; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκίᾳ βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλόπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθεομένου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ὑπερμάχησον τῶν πολιτῶν σου, Κόρη: ὑμνωδία Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου [Spyridon Lauriotis, Ἀκολουθία, 34-38]. Après la sixième ode (f. 310v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ <Λόγου>, inc. Ὁ σφραγίζων ἀβύσσους καὶ χαλινῶν [inédit].

- *67 (ff. 312v-314v) Canon XXV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Φωνῆς ἄκουσον τοῦ στεναγμοῦ μου, Κόρη· ἔπος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισωμεν τῷ Κυρίῳ, inc. Φώτισον τὴν ψυχὴν μου. Après la sixième ode (f. 313v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρὸς, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ὡς παρθένον καὶ μόνην ἐν γυναιξί [MR III, 304; cf. Follieri, V, 198].

5. Thessalonicensis, Vlatadon 52 [B]

[XVème siècle, papier, 290×200 mm, ff. 316, 28 lignes]

(ff. 1r-15v) PREMIER TON

- 1 (f. 1r-v) Canon I; inc. mut. Λαμπομένη φέγγει νοητῷ [ETh 6-7; cf. Follieri, II, 320]. Après la sixième ode (f. 2r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν [ETh 7; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 3r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικὸς ἐκπληττέσθω, inc. Ἐ<λ>πίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία [NTh 7; ETh 9, 89; cf. Follieri, I, 422].
- 2 (ff. 1v-4v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Πρώτην δέησιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης. Ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν [ETh 7; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 3r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικὸς ἐκπληττέσθω, inc. Ἐ<λ>πίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία [NTh 7; ETh 9, 89; cf. Follieri, I, 422].
- 3 (ff. 4v-7r) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ψυχῆς ἐμῆς γένοιτο, Δέσποινα, σκέπη· Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί [ETh 12-16; cf. Follieri, V, 116].
- 4 (ff. 13r-15v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Σώτειρα σῶσον σοί με προσπεφηνότα ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος α', ψδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Σάκκῳ καὶ σποδῷ καὶ στεναγμῷ [ETh 16-20; cf. Follieri, III, 448].

(ff. 29v-51r) *DEUXIÈME TON*

- 5 (ff. 29v-32r) Canon I; Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Μολπὴν ἄδω σοι δευτέραν, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ, inc. *Μεμνκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς* [*ETH* 127-131; cf. Follieri, II, 401].
- 6 (ff. 32r-34v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Μέλος φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Δεῦτε, λαοί, ἄσωμεν ἄσμα Χριστῷ, inc. *Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον* [*ETH* 131-135; cf. Follieri, II, 405].
- 7 (ff. 34v-37v) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε· τὸν μοναχὸν Ἰωάννην*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ποτέ, inc. *Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν* [*ETH* 135-139; cf. Follieri, II, 357].
- 8 (ff. 40r-43r) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Βυθοῦ με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε· σὸν δοῦλον Ἰωάννην*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Βυθοῦ ἀνέκαλυψε πυθμένα, inc. *Βυθῷ βαθυτάτης ἀπωλείας* [*ETH* 139-143; cf. Follieri, I, 240].
- 9 (ff. 45v-48v) Canon V; Κανὼν ἕτερος εἰς τὴν Θεοτόκον παρακλητικὸς ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ἀποβλέψαντος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Πυλῶν σκότους ῥῦσαι με τοῦ φωτὸς πύλη· ἔπος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. *Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμόν* [*ETH* 144-147; cf. Follieri, III, 255].
- 10 (ff. 48v-51r) Canon VI; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Ὁμβρησον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας· θρῆνος Ἰωάννου*. Ἦχος β', ᾠδὴ α', Τὴν Μωσέως <ᾠδή>, inc. *Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων ρεῖθρα* [*ETH* 148-151; cf. Follieri, III, 104].

(ff. 59v-79r) *TROISIÈME TON*

- 11 (ff. 59v-62r) Canon I; Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη *Τρίτον μέλισμα τῇ Παννυμνῇ τῳ πλέκῳ δοῦλος Ἰωάν-*

νης. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὁ τὰ ὕδατα πάλαι νεύματι <θείω>, inc. *Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον ἢ διὰ λόγου κυήσασα* [ETh 241-245; cf. Follieri, IV, 236].

- 12 (ff. 65r-68r) Canon II; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Σὺ μοι γενοῦ, Δέσποινα, τείχος καὶ σκέπη ψδὴ Ἰωάννου*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὁ τὰ ὕδατα <πάλαι>, inc. *Στόματι θεοφόρῳ* [ETh 262-266; cf. Follieri, III, 551].
- 13 (ff. 68r-71r) Canon III; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον κόρην ὁ πένης Ἰωάννης*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. *Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν* [ETh 245-249; cf. Follieri, IV, 75].
- 14 (ff. 71r-73v) Canon IV; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. *Ψάλλων παναρμονίως ἄδει, Δέσποινα* [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116].
- 15 (ff. 73v-76r) Canon V; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πυρὸς γεέννης ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. *Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον* [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331].
- 16 (ff. 76v-79r) Canon VI; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἄρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον*. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὁ τὰ ὕδατα πάλαι νεύματι θείω, inc. *Ἀγιάσματος οἶκε* [ETh 258-261; cf. Follieri, I, 23].

(ff. 87r-104r) QUARTIÈME TON

- *17 (ff. 87r-89v) Canon I; Ἔτερος Κανών εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τέταρτον ψδὴς ἄσμα σοι, Κόρη, φέρω ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ἀνοίξω τὸ στόμα <μου>, inc. *Τὸ στόμα μου πλήρωσον*.

- *18 (ff. 89v-92r) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μητέρα, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ψδὴ α', Χοροὶ Ἰσραὴλ ἀνίκμοις <ποσί>, inc. Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί.
- *19 (ff. 96r-98v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε· ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ὁ πατάξας Αἴγυπτον καὶ <Φαραώ>, inc. Ἐμφοβὸς καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει πνεύματος.
- *20 (ff. 98v-101r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δάκρυσιν πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον, inc. Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι.
- *21 (ff. 101v-104r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Τριστάτας κραταιοὺς ὁ <τεχθεὶς ἐκ Παρθένου>, inc. Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε.
- (ff. 111r-123v) PREMIER TON PLAGAL
- *22 (ff. 111r-112v) Canon I; Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν ἡμῶν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Οἶκτράν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε· πτωχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ <ἐν θαλάσῃ λαόν>, inc. Ὁ Σωτήρ μου Χριστός.
- *23 (ff. 115v-117v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Πέμπτον προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μητέρα, μέλος ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Ἴππον καὶ ἀναβάτην εἰς <θάλασσαν Ἐρυθράν>, inc. Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν [les trois premiers tropaires sont compris dans NTh 111; cf. Follieri, III, 331].
- *24 (ff. 118r-120v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Πέμπτην δέησιν, ὦ Θεοῦ Μητέρα, δέχου· τάλανος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ ἐν θαλάσῃ <λαόν>, inc. Πονηρὰ συμβουλὴ παρακοῆς.

- *25 (ff. 121r-123v) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Σῶ-
σον με, Σώτειρα, σκότους ἐξωτέρου Ἰωάννην δούλον. Ἦχος πλ. α΄, ᾠδὴ
α΄, Ἴππον καὶ ἀναβάτην, inc. *Στόματί τε καὶ γλώσση*.
- (ff. 136v-174r) *DEUXIÈME TON PLAGAL*
- *26 (ff. 136v-139r) Canon I; Ἐτερος Κανών εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον,
οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος ἐγὼ ὁ
Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>,
inc. *Ἐκ τῶν αὐτῶν ταμείων*.
- *27 (ff. 143v-146v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἐκτον
προσαυδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη· ὁ αὐτὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ
α΄, Τμηθεῖση τμᾶται, inc. *Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ*.
- *28 (ff. 147r-149v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Σὺ
τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ
α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Σὲ Παναγία παρθένε πρὸς
τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα Κύριον*.
- *29 (ff. 150r-152v) Canon IV; Κανὼν ἕτερος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Κρά-
τος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε Ἰωάννη δούλῳ. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ α΄,
Κύματι θαλάσσης τὸν <κρύψαντα πάλαι>, inc. *Κύμασι κακίας, παθῶν
καταιγίσι*.
- *30 (ff. 152v-155r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Φωτὸς
πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Αἰδου· Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ
α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε,
τοῦ ἐκ φωτός*.
- *31 (ff. 156r-158v) Canon VI; Κανὼν ψαλλόμενος ὅταν τις πολεμῇται ὑπὸ
παθῶν ἀκαθάρτων, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἀγνή κόρη ῥύσαι με πάγης
δαιμόνων μοναχὸν Ἰωάννην. Ἦχος πλ. β΄, ᾠδὴ α΄, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πε-
ζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Ἀπὸ πηλοῦ σχὼν τὸ εἶναι*.
- *32 (ff. 158v-161r) Canon VII; Ἐτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, οὗ
ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Κόπασσον, Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὸν σάλον ὕμνος

Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Κύματι θαλάσσης, inc. *Κόπασσον τὸν σάλον, Ἀγνή, τῆς ψυχῆς μου.*

- *33 (ff. 161r-163v) Canon VIII; Κανὼν παρακλητικὸς ψαλλόμενος ἐπὶ ἀρρώστοις, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Κοίμησον, Ἀγνή, τὸ σφοδρόν μου τῶν πόνων τοῦ Ἰωάννου.* <Ἦχος> πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Κατὰ τὸ πλῆθος τῶν πόνων καὶ ὁδυνῶν.*
- *34. (ff. 163v-166v) Canon IX; Ἔτερος Κανὼν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς ἀλφάβητος ἄχρι τῆς ἐβδόμης <ψδῆς>· εἶτα, *Ἡ ψδὴ αὕτη τοῦ Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Βοηθὸς καὶ σκεπαστής, inc. *Ἀπορία παντελεῖ.*
- 35 (ff. 166v-169r) Canon X; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκίᾳ βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλούπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησομένου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Τοῖς σοῖς, Ἀχραντε, συμμαχῆσον οἰκέταις ψδὴ Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Τὸν κραταιὸν ἐν ἰσχύϊ* [ER 443-447].
- *36 (ff. 169r-171v) Canon XI; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ψυχωρραγοῦντος καὶ μὴ δυναμένου λαλῆσαι, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ῥῦσαι με, Σεμνή, δαιμόνων τυραννίδος ψδὴ τοῦ Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. *Ῥανίδος δίκην ὀλίγης αἰ πονηραί* [certains tropaires sont compris dans NTh 143-146; cf. Follieri, III, 398].
- *37 (ff. 171v-174r) Canon XII; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ψυχῆς ἐμῆς, Δέσποινα, σὺ θυμηδία ψδὴ ἀθλίου Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὁ αἰσθητὸς Φαραώ, inc. *Ψαλμωδικαῖς ἐν φωναῖς.*
- (ff. 181v-193v) TON GRAVE
- *38 (ff. 181v-184v) Canon I, le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπω σε κρότῳ ὁ τλήμων Ἰωάννης.* Ἦχος βαρὺς, ψδὴ α',

Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα.

- *39. (ff. 188r-190v) Canon II, le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Αὕτη δέησις ἐβδόμῃ τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α΄, Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Ἀβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας.

- *40 (ff. 191r-193v) Canon III, le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὁδόντων, Παρθένε τὸν Ἰωάννην*. Ἦχος βαρὺς, ᾠδὴ α΄, Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου.

(ff. 219r-286v) QUATRIÈME TON PLAGAL

- *41 (ff. 219r-222r) Canon I; le dimanche soir; Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Δέχου δέησιν ὁγδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρχε.

- *42 (ff. 225v-228v) Canon II; le mardi soir; Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Τὴν ὁγδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου· μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος.

- *43 (ff. 228v-231r) Canon III; le mercredi soir; Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ὑμνοῖς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα Ἰωάννης δοῦλος*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Ὑμνολογαῖς ἱεραῖς ὑμνήσωμεν.

- *44 (ff. 231r-233v) Canon IV; le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ἰδιὴν ἐνάτην τῇ Παννυμνήτῳ πλέκω ἀμαρτωλὸς Ἰωάννης*. Ἦχος πλ. δ΄, ᾠδὴ α΄, Ἄσμα <ἀναπέμψωμεν λαοί>, inc. Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν.

- *45 (ff. 234r-237r) Canon V; le jeudi soir; Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοῖς ἀννυμῶ τὴν πανύμνητον Κόρην ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα <ἀναπέμψωμεν λαοί>, inc. Ὑμνοῖς ἀννυμεῖν διαπαντός.
- *46 (ff. 237r-239v) Canon VI; le samedi soir; Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν ἐλπίδα μέλλω σε τὴν ἐμήν, Κόρη ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Τέκνον οὐρανίου με Πατρός.
- *47 (ff. 239v-242r) Canon VII; Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὴν τοῦ Λόγου λόγοις σε τιμῶμεν Μητέρα ὁ τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσῃ ξηράν>, inc. Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν.
- *48 (ff. 242r-244v) Canon VIII; Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέκατος οὗτος ὕμνος ἀγνῇ Παρθένῳ, ὃν ἄδει ὁ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσὲν ξηράν, inc. Δακρύων με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν.
- *49 (ff. 244v-247v) Canon IX; Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ώσῃ ξηράν>, inc. Λόγοις σε γεραίρειν ἐπιχειρῶν.
- *50 (ff. 247v-250v) Canon X; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑμνοῖς γεραίρω τὴν ἐμήν προστασίαν τάλας Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Θάλασσαν ἔπηξας βυθίσας σὺν ἄρμασι, inc. Ὑμνοῖς γεραίρω σε· ὠδαῖς μεγαλύνω σε.
- *51 (ff. 250v-252v) Canon XI; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Πρόστηθί μου, Δέσποινα, καιρῷ τῆς δίκης τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι πολέμους, ἐν βραχίονι αὐτοῦ, inc. Παραδείσου ἡ τὰς πύλας.

- *52 (ff. 252v-255r) Canon XII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τὴν ἀντίληψιν τὴν ἐμὴν μέλπω πόθω· μοναχὸς Ἰωάννης.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ συντρίψαντι πολέμους, inc. *Τὸν ἐγκάρδιόν μου πόθον.*
- *53 (ff. 255r-257v) Canon XIII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Κατὰ δυνον δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου μοναχοῦ Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον <ἔτεμε>, inc. *Καλλοποιοῦ εὐπρεπείας ἀνάκτορον.*
- *54 (ff. 257v-260v) Canon XIV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμῶν σε χαίρω τῆς χαρᾶς τὸ χωρίον· ὁ πτωχὸς Ἰωάννης.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἡ κεκομμένη τὴν <ἄτομον ἔτεμε>, inc. *Ὑπερουσίου οὐσίας ἀνάκτορον.*
- *55 (ff. 260v-263r) Canon XV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τὸ χωρίον σε τῆς χαρᾶς μέλπω, Κόρη· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι ἐν θαλάσῃ, inc. *Τὸ ὀφειλόμενον τοῖς δεσπότης.*
- *56 (ff. 263r-265v) Canon XVI; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τῆς καρδίας μου τὴν σκέπην μεγαλύνω· τάλας Ἰωάννης.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Τῷ ἐκτινάξαντι <ἐν θαλάσῃ>, inc. *Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλην.*
- *57 (ff. 265v-267v) Canon XVII; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἔργοις με τὴν (τοῖς cod.) σώζουσιν ἐν λόγοις σέβω· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Αἰσωμεν τῷ Κυρίῳ <τῷ διαγαγόντι>, inc. *Ἐμπνευσὸν μοι, Παρθένε, λόγον.*
- 58 (ff. 267v-270v) Canon XVIII; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ἀνθρώπου ἀποβλέψαντος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ἀγνισον, Ἀγνή, δακρύων με λιβάσιν· ἡ ψδὴ αὕτη Ἰωάννου.* Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν, inc. *Ἀγία παρθένε, Μήτηρ Θεοῦ* [Spyridon Lauriotis, *Ἀκολουθία*, 29-33].
- *59 (ff. 270v-273r) Canon XIX; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον εἰς πόλεμον παθῶν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Παθῶν ἰλύος ἔκ-*

σπασόν με, Παρθένε· τὸν ἀμελῆ Ἰωάννην. ᾠχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ῶσει ξηράν>, inc. Παθῶν μου τὸν ἄστατον καὶ δεινόν.

- *60 (ff. 273r-276r) Canon XX; Κανὼν εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ψαλλόμενος ἐπὶ ἀρρώστοις, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Τὰς ἀσθενείας ἰάτρευσόν μου, Κόρη· μοναχοῦ Ἰωάννου. ᾠχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ, inc. Τὰς ἀσθενείας μου καὶ νόσους ἴασαι [le plupart des tro-paires du Canon sont compris dans *NTh* 220-223; cf. Follieri, IV, 23].
- 61 (ff. 276r-279r) Canon XXI; Κανὼν χαρμόσυνος ψαλλόμενος ἐν τῷ Χαιρετισμῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Χαίροις, χαρὰς σκηνώμα, τῆς λύπης λύσις· ὥδῃ Ἰωάννου. ᾠχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην <Φαραῶ>, inc. Χαίρε, κατάρας παλαιᾶς ἡ λύτρωσις [MR III, 388-400; cf. Follieri, V, 57].
- 62 (ff. 279r-282r) Canon XXII; Κανὼν ψαλλόμενος ἐπὶ ἐγκλήματι παρακοῆς τοῦ ἰδίου πατρός, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Παρακοῆς βόθρου με ῥῦσαι, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν. ᾠχος πλ. δ', ὥδῃ α', Ἀρματηλάτην <Φαραῶ>, inc. Παρακοῆς με πεπτωκότα, Δέσποινα [Spyridon Lauriotis, *Ἀκολουθία*, 24-28].
- 63 (ff. 282r-285r) Canon XXIII; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐπὶ προσδοκίᾳ βαρέος πολέμου κατὰ τὴν μεγαλούπολιν ἐκ διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἰταλῶν γλώσσης συγκροτηθησόμενος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ὑπερμάχησον τῶν πολιτῶν σου, Κόρη· ὑμνωδία Ἰωάννου. ᾠχος πλ. δ', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου [Spyridon Lauriotis, *Ἀκολουθία*, 34-38].
- *64 (ff. 285r-286v) Canon XXIV; Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Φωνῆς ἄκουσον τοῦ στεναγμοῦ μου, Κόρη· ἔπος Ἰωάννου. ᾠχος πλ. δ', ᾠσώμεν τῷ Κυρίῳ, inc. Φώτισον τὴν ψυχὴν μου.

6. Meteorensis, Stephanou 54 [H]

[15ème siècle, papier, 255×160 mm, ff. 239, 25 lignes]

(ff. 60r-237r) Κανόνες παρακλητικοὶ τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ, τὸ ἐπὶ κλην Μαυρόποδος, τοῦ ἐν ὑστέροις χρόνοις χρηματίσαντος ἀρχιερέως Εὐχαΐτων, οὗ τὸ ὄνομα ἐντέτακται τῇ ἀκροστιχίδι ἐκάστης ἐνάτης ᾠδῆς.

(ff. 60r-81v) *PREMIER TON*

- 1 (ff. 60r-64v) Canon I; Κανὼν πρῶτος, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Ἅγιον εὐρών σε ἱερόν [ETh 3-7; cf. Follieri, I, 25]. Après la sixième ode (f. 62v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Τὸ μέγα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόρθητον [ETh 5; cf. Follieri, IV 181].
- 2 (ff. 64v-69r) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πρώτην δέξιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν [ETh 7-11; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 67r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α'>, πρὸς, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Ἐλπίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία [NTh 7; ETh 9, 89; cf. Follieri, I, 422].
- 3 (ff. 69r-73v) Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Ψυχῆς ἐμῆς γένοιο, Δέσποινα, σκέπη· Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί [ETh 12-16; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (ff. 71v-72r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α'>, Χορὸς ἀγγελικός, inc. Ἰλέωσαι, Ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κτίστην [ETh 14; cf. Follieri, II, 209].
- 4 (ff. 73v-78v) Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σώτειρα, σῶσον σοί με προσπεφευγότα· ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος α', ᾠδὴ α', Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. Σάκκῳ καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ [ETh 16-20; cf. Follieri, III, 448]. Après la sixième ode (f. 76v) Cathisma; Κάθισμα,

ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Λυχνία χρυσαυγῆς τοῦ ἡλίου τῆς δόξης* [NTh 11; ETh 18; cf. Follieri, II, 358].

(ff. 81v-103v) *DEUXIÈME TON*

- 5 (ff. 81v-86r) Canon I; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Μολπὴν ἄδω σοι δευτέραν, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. *Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς* [ETh 127-131; cf. Follieri, II, 401]. Après la sixième ode (f. 84r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', Τὰ ἄνω ζητῶν, inc. *Δακρύων πηγὴ παράσχου μοι, Πανάμωμε* [PID λδ'; ETh 129, 207-208; cf. Follieri, I, 270].
- 6 (ff. 86r-90v) Canon II; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Μέλος φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Δεῦτε, λαοί, ἄσωμεν, inc. *Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον* [ETh 131-135; cf. Follieri, II, 405]. Après la sixième ode (f. 88v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', πρὸς, Τὰ ἄνω ζητῶν, inc. *Ῥανίσιν, Ἀγνή, ἐλέους σου* [PID με'; ETh 133; cf. Follieri, III, 398].
- 7 (ff. 90v-95r) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε· τὸν μοναχὸν Ἰωάννην*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. *Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν* [ETh 135-139; cf. Follieri, II, 357]. Après la sixième ode (f. 93r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', Πρεσβεία θερμῇ, inc. *Ἐπλήσθην πολλῶν τραυμάτων* [ETh 137; cf. Follieri, I, 525].
- 8 (ff. 95r-99v) Canon IV; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Πυλῶν σκότους ῥῦσαι με τοῦ φωτὸς πύλη· ἔπος Ἰωάννου*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Ἐν βυθῷ <κατέστρωσε ποτέ>, inc. *Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμόν* [ETh 144-147; cf. Follieri, III, 255]. Après la sixième ode (f. 97v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος β', Τὴν ἐν πρεσβείαις <ἀκοίμητον>, inc. *Ἡ ἐν ἀνάγκαις σωσίψυχος κυβερνήτις* [ETh 146; Follieri, II, 18].
- 9 (ff. 99v-103v) Canon V; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· *Ὁμβρησον, Ἀγνή, δακρύων μοι λιβάδας θρῆνος Ἰωάννου*. ἦχος β', ᾠδὴ α', Τὴν Μωσέως ᾠδὴ, inc. *Ὁμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων ρεῖθρα* [ETh 148-151; cf. Follieri, III, 104]. Après la sixième ode (f. 101v) Ca-

thisma; Κάθισμα, <ἦχος β΄>, πρὸς, Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους, inc. *Τῆς θεϊκῆς καὶ ἀπορρήτου φύσεως* [ETh 150; cf. Follieri, IV, 120].

(ff. 104r-125r) *TROISIÈME TON*

- 10 (ff. 104r-108r) Canon I; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τρίτον μέλισμα τῇ Παννυμνήτῳ πλέκω δοῦλος Ἰωάννης*. Ἦχος γ΄, ᾠδὴ α΄, Ὅ τὰ ὕδατα <πάλαι>, inc. *Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον* [ETh 241-245; cf. Follieri, IV, 236]. Après la sixième ode (f. 106r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, *Τὴν ὠραιότητα*, inc. *Ἡ ἀγεώργητος γῆ καὶ ἀνήροτος* [ETh 243; cf. Follieri, II, 1].
- 11 (ff. 108r-112v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον κόρην ὁ πένης Ἰωάννης*. Ἦχος γ΄, ᾠδὴ α΄, *Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>*, inc. *Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν* [ETh 245-249; cf. Follieri, IV, 75]. Après la sixième ode (ff. 110v-111r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, *Τὴν ὠραιότητα*, inc. *Ἀῦλος ἄψυχος κλίμαξ* [ETh 247-248; cf. Follieri, I, 204].
- 12 (ff. 112v-117r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου*. Ἦχος γ΄, ᾠδὴ α΄, *Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>*, inc. *Ψάλλων παναρμονίως ἄδει, Δέσποινα* [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 115r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ΄, *Τὴν ὠραιότητα*, inc. *Σύλληψιν ἄσπορον καὶ τόκον ἄφθορον* [ETh 251-252; cf. Follieri, III, 565].
- 13 (ff. 117r-121r) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Πυρὸς γεέννης ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν*. Ἦχος γ΄, ᾠδὴ α΄, *Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>*, inc. *Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον* [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 119r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος γ΄>, πρὸς, *Τὴν ὠραιότητα τῆς <παρθενίας σου>*, inc. *Χαῖρε εὐρύχωρον Χριστοῦ παλάτιον* [ETh 255-256; ~ NTh 81; cf. Follieri, V, 51].

- 14 (ff. 121r-125r) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἀρπασον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὅ τὰ ὕδατα <πάλαι>, inc. Ἀγιάσματος οἶκε [ETh 258-261; cf. Follieri, I, 23]. Après la sixième ode (f. 123r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ωραιότητα τῆς παρθενίας σου, inc. Χαῖρε, ὀλόφωτε λαμπὰς τῆς χάριτος [ETh 260; cf. Follieri, V, 60].

(ff. 125v-145v) QUARTIÈME TON

- *15 (ff. 125v-129v) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Τέταρτον ψδὴς ἄσμα σοί, Κόρη, φέρω ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, inc. Τὸ στόμα μου πλήρωσον. Après la sixième ode (f. 127v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Φιλαμαρτήμων πεφυκῶς [MR VI, 314; cf. Follieri, II, 50].
- *16 (ff. 129v-133v) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Τέταρτον ἄσμα σοί, Θεοῦ Μήτηρ, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ψδὴ α', Χοροὶ Ἰσραὴλ ἀνίκμοις ποσί, inc. Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί. Après la sixième ode (ff. 131v-132r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. Ὑπὲρ τὸν ἄσῳτον νιόν [inédit].
- *17 (ff. 133r-137v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Δάκρυσι πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον <πέλαγος>, inc. Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι. Après la sixième ode (f. 135v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως, inc. Ἡ παναμώμητος ἀμνάς τοῦ ποιμένου [inédit].
- *18 (ff. 137v-141v) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Δέσποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννῃ. Ἦχος δ', ψδὴ α', Τριστάτας κραταιούς, inc. Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε. Après la sixième ode (ff. 139v-140r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Ἐν ἀνομίαις δαπανήσας τὸν βίον [inédit].
- *19 (ff. 141v-145v) Canon V; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἐνώτισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος δ', ψδὴ α', Ὁ πατάξας Αἴγυπτον, inc. Ἐμφοβὸς καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει πνεύμα-

τος. Après la sixième ode (ff. 143v-144r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ, inc. *Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία* [*NTh* 104-105; cf. Follieri, V, 102].

(ff. 145v-159v) *PREMIER TON PLAGAL*

- *20 (ff. 145v-149v) Canon I; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμπτον προσαυδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος· ἐγὼ ὁ Ἰωάννης. ἦχος πλ. α', ὦδὴ α', Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. *Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν* [les trois premiers tropaires sont compris dans *NTh* 111; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (ff. 147v-148r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. *Ἵνα τί ῥαθυμοῦσα, ψυχὴ τάλαιπῶρε* [*PID* ρζ'; cf. Follieri, II, 217].
- *21 (ff. 149v-152v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Πέμπτην δέησιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου· τάλαινος Ἰωάννου. ἦχος πλ. α', ὦδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ ἐν θαλάσῃ, inc. *Πονηρᾶ συμβουλῇ παρακοῆς τὸ πικρόν*. Après la sixième ode (f. 151r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. *Ὁ καιρὸς μετανοίας, ψυχὴ, ἀνάστηθι* [*PID*, ρε'; cf. Follieri, III, 71].
- *22 (ff. 152v-156r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Σῶσον με, Σώτειρα, σκότους ἐξωτέρον Ἰωάννην δοῦλον. ἦχος πλ. α', ὦδὴ α', Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. *Στόματί τε καὶ γλώσση*. Après la sixième ode (f. 154v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. *Ἐν πελάγει τοῦ βίου κλυδωνιζόμενος* [*PID* ριβ'; *NTh* 128; cf. Follieri, I, 453].
- *23 (ff. 156r-159v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: Οἰκτρὰν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε· πτωχοῦ Ἰωάννου. ἦχος πλ. α', ὦδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ ἐν <θαλάσῃ λαόν>, inc. *Ὁ Σωτήρ μου Χριστός*. Après la sixième ode (f. 158r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. α', Τὸν συνάναρχον Λόγον, inc. *Τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ πολυώδυνα* [*PID* ρη'-ρθ'; *MR* III, 363; *TR* 563; cf. Follieri, IV, 136].

(ff. 162r-184r) *DEUXIÈME TON PLAGAL*

- *24 (ff. 162r-166v) Canon I; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἔκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος· ἐγὼ δὲ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Ἐκ τῶν ἀνθρώπων ταμείων τοῦ παντουργοῦ. Après la sixième ode (f. 164v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. Τῆς ἀσθενούσης μου ψυχῆς τὰς πολλὰς ἀρρωστίας [PID ρλα'; ~ NTh 152; cf. Follieri, IV, 114].
- *25 (ff. 166v-170v) Canon II; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίης μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Σέ, παναγία Παρθένε, τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα Κύριον. Après la sixième ode (f. 168v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν <ἐμῶν, Θεοτόκε, πταισμάτων>, inc. Ταῖς τῶν δαιμόνων προσβολαῖς [PID ρλε'; NTh 145; cf. Follieri, IV, 14].
- *26 (ff. 170v-175r) Canon III; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε Ἰωάννη δούλῳ. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Κύματι θαλάσσης <τὸν κρύψαντα πάλαι>, inc. Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίσι. Après la sixième ode (f. 173r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Πολλὰ τὰ πλήθη, inc. Τῶν ἐναντίων λογισμῶν ἐκταράσσει με κλύδων [PID ρκ'; NTh 156; cf. Follieri, IV, 344].
- *27 (ff. 175r-179r) Canon IV; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Φωτὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Αἰδου Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ ἐκ φωτός. Après la sixième ode (f. 177v) Cathisma; Κάθισμα, πρὸς, <ἦχος πλ. β'>, Πολλὰ τὰ πλήθη <τῶν ἐμῶν Θεοτόκε πταισμάτων>, inc. Τὴν μολυνθεῖσαν μου ψυχὴν τῶν πταισμάτων [PID ρκδ'; cf. Follieri, IV, 78].
- *28 (ff. 179r-184r) Canon V; Ἔτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη Ἐκτον προσανδῶ σοὶ μέλος, Θεοῦ πύλη· ὁ αὐτὸς Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Τμηθείση τμᾶται, inc. Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ. Après la sixième ode (f. 182r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. β', πρὸς, Τῆς εὐσπλαγχνίας, inc. Ἀπὸ καρδίας στεναγμόν [~ NTh 160; cf. Follieri, I, 15].

(ff. 184r-200r) TON GRAVE

- *29 (ff. 184r-188r) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα, μέλπω σε κρότῳ ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος βαρύς, ψδὴ α΄, Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα. Après la sixième ode (f. 186r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, Ὁ δι΄ ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Ἐν ραθυμίᾳ τὸν βίον μου [PID ρνγ΄; cf. Follieri, I, 457].
- *30 (ff. 188r-192r) Canon II; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Αὕτη δέησις ἐβδόμῃ τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος βαρύς, ψδὴ α΄, Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Ἄβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμπαθείας. Après la sixième ode (f. 190v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, Ὁ δι΄ ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἅπαντες [~PID ρν΄; cf. Follieri, IV, 441].
- *31 (ff. 192r-196v) Canon III; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Βρυγμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε· τὸν Ἰωάννην. Ἦχος βαρύς, ψδὴ α΄, Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολίβδου. Après la sixième ode (f. 194v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, Ὁ δι΄ ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Ῥῦσαι πυρὸς αἰωνίζοντος τοὺς προσκυνοῦντας [PID ρμγ΄; cf. Follieri, III, 436].
- *32 (ff. 196v-200r) Canon IV; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Ληστῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος βαρύς, ψδὴ α΄, Πόντῳ ἐκάλυψε <Φαραώ>, inc. Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου σκήνωμα. Après la sixième ode (f. 198v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, Ὁ δι΄ ἐμὲ ἀνασχόμενος, inc. Τίς διηγῆσεται, ἄχραντε, τὴν τῶν πταισμάτων μου ἄβυσσον [PID ρνς΄; cf. Follieri, IV, 149].

(ff. 203v-227v) QUATRIÈME TON PLAGAL

- *33 (ff. 203v-208r) Canon I; Ἐτερος Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ θρόνε, ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ΄, ψδὴ α΄, Ἀρματηλάτην <Φαραὼ ἐβύθισε>, inc. Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρχε. Après la sixième ode (f. 206r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ.

δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Σαρκικῶν νοσημάτων πολυειδῶν* [inédit].

- *34 (ff. 208r-213r) Canon II; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Τὴν ὀγδόην δέξιν, Ἀγνή, προσδέχου μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην Φαραῶ <ἐβύθισε>, inc. Τὸ καθαρόν τῆς παρθενίας τέμενος.* Après la sixième ode (f. 211r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. *Φιληδονίας τὸ σῶμα καταρρυπῶν* [inédit].
- *35 (ff. 213r-218r) Canon III; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Λόγοις γεραίρω τὴν τροφὸν σε τοῦ Λόγου Ἰωάννης. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ὑγρὰν διοδεύσας <ὥσει ξηράν>, inc. Λόγοις σε γεραίρειν ἐπιχειρῶν.* Après la sixième ode (ff. 215v-216r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Ὡς θηρσὶν αἰμοβόροις περιτυχῶν* [inédit].
- *36 (ff. 218r-222v) Canon IV; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμνοὶς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα Ἰωάννης δοῦλος. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν.* Après la sixième ode (f. 220v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Φοβερόν καὶ φρικῶδες τὸ ἐμπεσεῖν* [inédit].
- *37 (ff. 222v-227v) Canon V; Ἄλλος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη: *Ὑμνοὶς ἀννμῶ τὴν πανύμνητον Κόρην ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ψδὴ α', Ἰσμία ἀναπέμψωμεν λαοί, inc. Ὑμνοὶς ἀννμνεῖν διαπαντός.* Après la sixième ode (f. 225v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', πρόσ, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. *Ὁ πατρόθεν ἀμήτωρ πρὸ τοῦ παντός* [inédit].

7. Sinaiticus gr. 853 [S]

[XVème siècle, papier, 160×245 mm, ff. 128, 38 lignes]

(ff. 39r-120r) Κανόνες παρακλητικοὶ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον. Ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Μαυρόποδος, τοῦ ἐν ὕστερον γενο-

μένου μητροπολίτου Εὐχαΐτων, οὗ τὸ ὄνομα ἐντέτακται τῇ ἀκροστιχίδι ἐκάστης ἐνάτης ᾠδῆς.

(ff. 39r-51v) *PREMIER TON*

- 1 (ff. 39r-41r) Canon I; Ἡ ἀκροστιχὶς τοῦ πρώτου Κανόνος: *Ἀπάρχομαί σοι τῶν ἐμῶν λόγων, Κόρη· ὁ τλήμων Ἰωάννης*. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. *Ἄγιον εὐρών σε ἱερόν* [*ETH* 3-7; cf. Follieri, I, 25]. Après la sixième ode (f. 40r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Τὸ μέγα τῶν πιστῶν καὶ ἀπόρθητον* [*ETH* 5; cf. Follieri, IV 181].
- 2 (ff. 41r-42v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς: *Πρώτην δέησιν προσφέρω σοι, Παρθένε· πένης Ἰωάννης*. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος <δεξιὰ>, inc. *Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν* [*ETH* 7-11; cf. Follieri, III, 274]. Après la sixième ode (f. 42r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α΄, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ἐλπίς χριστιανῶν ἀψευδὴς καὶ βεβαία* [*NTh* 7; *ETH* 9, 89; cf. Follieri, I, 422].
- 3 (ff. 43r-44v) Canon III; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς: *Ψυχῆς ἐμῆς γένοιτο, Δέσποινα, σκέπη Ἰωάννου μοναχοῦ*. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. *Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί* [*ETH* 12-16; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 44r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α΄>, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Ἰλέωσαι, Ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κτίστην* [*ETH* 14; cf. Follieri, II, 209].
- 4 (ff. 44v-46v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς: *Σώτειρα σῶσον σοὶ με προσπεφυγότα· ὕμνος Ἰωάννου*. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ, inc. *Σάκκῳ καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ* [*ETH* 16-20; cf. Follieri, III, 448]. Après la sixième ode (f. 45v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α΄>, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Χριστὸν τὸν δι' ἡμᾶς* [inédit].
- 5 (ff. 50r-51v) Canon VII; Ἐτερος Κανὼν <Ἰαμβικός>, φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε: *Λιτὴν δέχου, Πάναγνε, τῶν σῶν προσφύγων*. Ἦχος α΄, ᾠδὴ α΄, Ἐσσε λαὸν θαυματουργῶν <Δεσπότης>, inc. *Λόγοις σε, Σεμνή, τὴν ὑπὲρ λόγον μόνην*; des. mut., ... *λάμψασα τοῖς ζητοῦσι τὴν σωτηρίαν* [*NTh* 227-230; *ETH* 97-99; cf. Follieri, II, 343]. Après la sixième ode (f. 50v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος α΄>, Χορὸς ἀγγελικός, inc. *Φωτί σου, Ἀγαθή,*

τήν ἐν σκότει [PID ια'; *ETH* 125, ~ 69-70; ~ *MR* I, 422; cf. Follieri, II, 358].

(ff. 52r-61v) *DEUXIÈME TON*

- 6 (ff. 52r-53v) Canon I; <Κανών>, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Μολπὴν ἄδω σοι δευτέραν, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος β', ψδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς [*ETH* 127-131; cf. Follieri, II, 401]. Après la sixième ode (ff. 52v-53r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Παράδεισον ἐν γῇ λογικόν [*NTh* 3; *ETH* 86; cf. Follieri, III, 276].
- 7 (ff. 53v-55v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Μέλος φέρω σοι δεύτερον, Θεοτόκε· ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος β', ψδὴ α', Δεῦτε, λαοί, inc. Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον [*ETH* 131-135; cf. Follieri, II, 405]. Après la sixième ode (f. 54v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Ὁ νέος οὐρανὸς ὁ χωρίσας [inédit].
- 8 (ff. 55v-57v) Canon III; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Λύμης με πάσης ἐξελοῦ, Θεοτόκε· τὸν μοναχὸν Ἰωάννην. Ἦχος β', ψδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν [*ETH* 135-139; cf. Follieri, II, 357]. Après la sixième ode (f. 56v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Παράσχου μοι, Ἀγνή, κατανύξεως ρεῖθρα [*NTh* 22; *ETH* 96; cf. Follieri, III, 279].
- 9 (ff. 57v-59v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Βυθοῦ με κακῶν ἀνάγαγε, Παρθένε· σὸν δοῦλον Ἰωάννην. Ἦχος β', ψδὴ α', Βυθοῦ ἀνέκαλυψε <πυθμένα>, inc. Βυθῷ βαθυτάτης ἀπωλείας [*ETH* 139-143; cf. Follieri, I, 240]. Après la sixième ode (f. 58v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Λυχνία χρυσαυγῆς τοῦ ἡλίου τῆς δόξης [*NTh* 11; *ETH* 18; cf. Follieri, II, 358].
- 10 (ff. 59v-61v) Canon V; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Πυλῶν σκότους ῥῦσαι με τοῦ φωτὸς πύλη· ἔπος Ἰωάννου. Ἦχος β', ψδὴ α', Ἐν βυθῷ κατέστρωσε <ποτέ>, inc. Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμὸν λύπην τε χαρμόσυνον [*ETH* 144-147; cf. Follieri, III, 255]. Après la sixième

me ode (f. 60v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Παλάτιον Χριστοῦ φωτεινόν [inédit].

(ff. 61v-37r) TROISIÈME TON

- 11 (ff. 61v-63v) Canon I; <Κανών>, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Τρίτον μέλισμα τῇ Παννυμνήτῳ πλέκω δοῦλος Ἰωάννης. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὁ τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Τὸν Σωτήρα μου Λόγον ἢ διὰ λόγου κυήσασα [ETh 241-245; cf. Follieri, IV, 236]. Après la sixième ode (f. 62v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. Χαῖρε, ὁλόφωτε λαμπὰς τῆς χάριτος [ETh 260; cf. Follieri, V, 60].
- 12 (ff. 63v-65v) Canon II; Ἔτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Τρίτον γεραίρω τὴν Θεοτόκον Κόρην ὁ πένης Ἰωάννης. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν [ETh 245-249; cf. Follieri, IV, 75]. Après la sixième ode (f. 64v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως, inc. Τεῖχος ἄρρηκτον, στερρὰν κρηπίδα [NTh 68; cf. Follieri, IV, 40].
- 13 (ff. 65v-67r) Canon III; Ἔτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ψυχῆς ἐμῆς φώτισον, Ἀγνή, τὰς κόρας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. Ψάλλων παναρμονίως ᾄδει, Δέσποινα [ETh 249-253; cf. Follieri, V, 116]. Après la sixième ode (f. 66r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως ὁμολογία, inc. Φῶς ἀνέσπερον, ἄδυτον φέγγος [inédit].
- 14 (ff. 67r-69r) Canon IV; Ἔτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Πυρὸς γεέννης ἐξελοῦ με, Παρθένε Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος γ', ψδὴ α', Χέρσον ἀβυσσοτόκον <πέδον ἥλιος>, inc. Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον [ETh 253-257; certains tropaires sont également compris dans NTh 67-70; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 68r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστεως ὁμολογία, inc. Θρήνων ἄξια ψυχὴ τελοῦσα [inédit].
- 15 (ff. 69r-70v) Canon V; Ἔτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἄρπασσον, Ἀγνή, ταρτάρου με πυθμένος Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος γ', ψδὴ α', Ὁ

τὰ ὕδατα πάλαι, inc. Ἀγιάσματος οἶκε [ETh 25-2618· cf. Follieri, I, 23].
Après la sixième ode (f. 69v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Θείας πίστε-
ως, inc. Ποίοις ὀμμασιν ἴδω σε, Σῶτερ [inédit].

(ff. 141r-161r) QUARTIÈME TON

- *16 (ff. 70v-72v) Canon I; Ἡ ἀκροστιχίς τοῦ παρόντος Κανόνος αὕτη· Τέταρ-
τον ᾠδῆς ἄσμα σοι, Κόρη, φέρω ὁ μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ᾠδὴ α',
Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, inc. Τὸ στόμα μου πλήρωσον. Après la sixième ode
(f. 71v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc.
Φιλαμαρτημῶν πεφυκῶς [MR VI, 314; cf. Follieri, V, 14].
- *17 (ff. 72v-74r) Canon II; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Τέταρ-
τον ἄσμα σοι Θεοῦ Μητέρα, φέρω μοναχὸς Ἰωάννης. Ἦχος δ', ᾠδὴ α',
Χοροὶ Ἰσραὴλ ἀνίκμοις ποσί, inc. Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί. Après
la sixième ode (f. 73v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ
σταυρῷ>, inc. Τὸν ἐλεήμονα Θεῶ ἡ τεκοῦσα [inédit].
- *18 (ff. 74r-76r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Δά-
κρυσιν πλῦνον καρδίαν ἐμήν, Κόρη Ἰωάννου μοναχοῦ. Ἦχος δ', ᾠδὴ α',
Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον <πέλαγος>, inc. Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου
μοι. Après la sixième ode (f. 75r) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψω-
θείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβὶμ καθεζόμενος [MR I,
472-473, 540, VI 272; TR 426; cf. Follieri, III, 30].
- *19 (ff. 76r-77v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Δε-
σποινα, δός μοι πνεῦμα συντετριμμένον τῷ Ἰωάννη. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Τρι-
στάτας κραταιούς, inc. Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε. Après la sixième ode
(f. 77r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς ἐν <τῷ σταυρῷ>, inc. Ἡ
ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανούς τεταμένη [NTh 92; cf. Follieri, II, 5].
- *20 (ff. 77v-79v) Canon V; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Ἐνώ-
τισαί μου τὴν προσευχήν, Παρθένε· ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος δ', ᾠδὴ α', Ὁ
πατάξας Αἴγυπτον καὶ <Φαραὼ τὸν τύραννον>, inc. Ἐμφοβὸς καὶ ἔντρο-
μος ἐν ταπεινώσει πνεύματος. Après la sixième ode (f. 78v) Cathisma; Κά-
θισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὅν ἐξ αἱμάτων σου ἀ-
γνῶν ἐσωμάτωσας [inédit].

(ff. 79v-82v) PREMIER TON PLAGAL

- *21 (ff. 79v-81r) Canon I; <Κανών>, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Πέμπτον προσανδῶ σοί, Θεοῦ Μήτηρ, μέλος· ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Ἰππον καὶ ἀναβάτην εἰς θάλασσαν, inc. Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν [les trois premiers tropaires sont compris dans *NTh* 111; cf. Follieri, III, 331]. Après la sixième ode (f. 80v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Παρθένος ὑπὲρ νοῦν ἐν μητράσιν ὠράθης [inédit].
- *22 (ff. 81r-82v) Canon II; Ἔτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Πέμπτην δέησιν, ὦ Θεοῦ Μήτηρ, δέχου· τάλανος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Τῷ Σωτῆρι Θεῷ τῷ ἐν θαλάσῃ, inc. Πονηρὰ συμβουλὴ παρακοῆς. Après la sixième ode (f. 82r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος α', Χορὸς ἀγγελικός, inc. Τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς [inédit].
- *23 (ff. 82v-83v) Canon III; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: αὕτη Σῶσον με, Σῶτειρα, σκότους ἐξωτέρου· Ἰωάννην δοῦλον. Ἦχος πλ. α', ψδὴ α', Ἰππον καὶ ἀναβάτην, inc. Στόματί τε καὶ γλῶσση [des. mut. ... ἐκ πόθου πρὸς ὕμνον, *Πανύμνητε*]. Après la sixième ode (f. 84v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. Ἡ ἀγεώργητος γῆ καὶ ἀνήροτος [*ETh* 243; cf. Follieri, II, 1].

(ff. 84r-89r) DEUXIÈME TON PLAGAL

- *24 (ff. 110v, 84r-85r) Canon I; Ἔτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἀγνή κόρη, ῥῦσαι με πάγης δαιμόνων μοναχὸν Ἰωάννην. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. Ἀπὸ πηλοῦ σχὼν τὸ εἶναι. Après la sixième ode (f. 84v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Χριστιανῶν ἡ ἀψευδὴς σωτηρία [*NTh* 54; cf. Follieri, V, 102].
- *25 (ff. 85r-87r) Canon II; Ἔτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὸν σάλον ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β', ψδὴ α', Κύματι θαλάσσης, inc. Κόπασον τὸν σάλον, Ἀγνή, τῆς ψυχῆς μου. Après la sixième ode (f. 86v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος δ'>, Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Καταφυγὴ τῶν ἐν δεινοῖς ὑπαρχόντων [*MR* II, 309, 352; cf. Follieri, II, 273].

- *26 (ff. 87r-89r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Φω-
τὸς πύλη, ῥῦσαι με πυλῶν ἐξ Ἰδου Ἰωάννην μοναχόν. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ
α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε, τοῦ
ἐκ φωτός. Après la sixième ode (f. 88r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν
ὡραιότητα, inc. Ἡ ἀδιόδευτος πύλη καὶ ἄβατος [inédit].

(ff. 89r-96v) TON GRAVE

- *27 (ff. 89r-91r) Canon I; <Κανὼν>, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἐν ἐβδόμῳ, Δέσποινα,
μέλπω σε κρότῳ· ὁ τλήμων Ἰωάννης. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α', Νεύσει σου
πρὸς γεώδη, inc. Ἐχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγὸν πειθαρχοῦντα. Après la
sixième ode (f. 90r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς, inc. Τιμιωτέρα τῶν
ἐνδόξων Χερουβίμ [PaR 553; TR 435, 812; cf. Follieri, IV, 145].
- *28 (ff. 91r-92v) Canon II; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Αὕτη
δέησις ἐβδόμῃ τῇ Παρθένῳ τοῦ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α',
Νεύσει σου πρὸς <γεώδη>, inc. Ἄβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγὸν συμ-
παθείας. Après la sixième ode (f. 92r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ
ὕψωθεις <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Τῆς ἀρετῆς καὶ μετανοίας τὴν τρίβον [NTh
84; cf. Follieri, IV, 113].
- *29 (ff. 92v-94v) Canon III; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Βρυ-
γμοῦ με ῥῦσαι τῶν ὀδόντων, Παρθένε· τὸν Ἰωάννην. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ α',
Νεύσει σου πρὸς γεώδη, inc. Βάρει τῆς ἀμαρτίας τῆς βαρυτέρας μολί-
βδου. Après la sixième ode (f. 94r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', πρὸς, Ὁ
ὕψωθεις <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὑπὲρ τὸν ἄσωτον νιόν [inédit].
- *30 (ff. 94v-96v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Λη-
στῶν με ῥῦσαι, Παρθένε, ψυχοκτόνων ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος βαρύς, ᾠδὴ
α', Πόντῳ ἐκάλυψε Φαραώ, inc. Λόγον μοι ἔμπνευσον, Θεοῦ Λόγου
σκίηνωμα. Après la sixième ode (f. 95v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος βαρύς,
Ὡς ἔχουσα τὸ συμπαθές, inc. Ὡς βρύουσα τοὺς οἰκτιρμούς [inédit].

(ff. 99v-101r) QUATRIÈME TON PLAGAL

- 31 (ff. 99v-101r, des. 111r) Canon I; Κανὼν χαρμόσυνος ψαλλόμενος ἐν τῷ
χαιρετισμῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Χαίροις, χαρᾶς

σκήνωμα τῆς λύπης λύσις· ᾠδὴ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ἀρματηλάτην <Φαραὼ ἐβύθισε>, inc. Χαῖρε, κατάρας παλαιᾶς ἡ λύτρωσις [MR III, 388-400; cf. Follieri, V, 57]. Après la sixième ode (f. 100v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Φιληδονίαις τὸ σῶμα καταρρυπῶν [inédit].

(ff. 101r-105v) PREMIER TON PLAGAL

- *32 (ff. 101r-102v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Οἱ κτρὰν δέησιν μὴ παρόψει, Παρθένε πτωχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. α', ᾠδὴ α', Τῷ σωτήρι Θεῷ τῷ ἐν <θαλάσῃ λαόν>, inc. Ὁ Σωτήρ μου Χριστός. Après la sixième ode (f. 102r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος γ', Τὴν ὠραιότητα, inc. Ὅρος ἀλλάξεντον καὶ ἀλατόμητον [inédit].

- *33 (ff. 103v-105v) Canon V; Ἐτερος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Κράτος γενοῦ μοι καὶ σκέπη, Θεοτόκε Ἰωάννη δούλῳ. Ἦχος πλ. α', ᾠδὴ α', Κύματι θαλάσσης <τὸν κρύψαντα πάλαι>, inc. Κύμασι κακίας, παθῶν καταιγίσι. Après la sixième ode (f. 104v) Cathisma; Κάθισμα, <ἦχος πλ. δ'>, Τὴν σοφίαν τοῦ Λόγου, inc. Ἐκ νεότητος ὄντως ἐπιμελῶς [inédit].

(ff. 105v-109v) DEUXIÈME TON PLAGAL

- *34 (ff. 105v-106v) Canon III; Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἐκ προσώπου ψυχορραγοῦντος καὶ μὴ δυναμένου λαλῆσαι, οὗ ἡ ἀκροστιχίς αὕτη: Ῥῦσαι με, Σεμνή, δαιμόνων τυραννίδος· ᾠδὴ τοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας <ὁ Ἰσραήλ>, inc. Πανίδος δίκην ὀλίγης αἰ πονηραί [certains tropaires sont compris dans NTh 143-146; cf. Follieri, III, 398]. Après la sixième ode (f. 106r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ', Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Αἱ μικραὶ μου ἡμέραι καὶ πονηραί [inédit].

- *35 (ff. 106r-108v) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ἐκτον πλέκω, Πάναγνε, σοὶ λόγων στέφος· ἐγὼ Ἰωάννης. Ἦχος πλ. β', ᾠδὴ α', Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. Ἐκ τῶν ἀϋλῶν ταμείων. Après la sixième ode (f. 108r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ', Ὁ ὑψωθείς <ἐν τῷ σταυρῷ>, inc. Ὅν ἐξ αἰμάτων σου ἀγνῶν σωματώσας [inédit].

- *36 (ff. 108v-109v) Canon V; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Σὺ τῆς ἐμῆς, Δέσποινα, χαρὰ καρδίας μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. β´, ᾠδὴ α´, Ὡς ἐν ἡπείρῳ <πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ>, inc. Σὲ παναγία Παρθένε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα Κύριον. Après la sixième ode (f. 109v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος δ´, πρὸς, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ <σταυρῷ>, inc. Ὁ περιβάλλων οὐρανὸν ἐν νεφέλαις [inédit].

(ff. 111v-120r) QUATRIÈME TON PLAGAL

- *37 (ff. 111v-114r) Canon II; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Δέχου δέησιν ὀγδόην, Θεοῦ θρόνε· ἐκ μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ´, ᾠδὴ α´, Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάνταρχε. Après la sixième ode (ff. 112v-113r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ´, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως ἐν σῇ γαστρὶ [VV 10 (1903) 484; cf. Follieri, IV, 83].
- *38 (ff. 114r-116r) Canon III; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Τὴν ὀγδόην δέησιν, Ἀγνή, προσδέχου· μοναχοῦ Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ´, ᾠδὴ α´, Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος. Après la sixième ode (f. 115r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ´, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Τὸν φλογμὸν τῆς γενένης καὶ ἐμπρησμόν [MR II, 145; cf. Follieri, IV, 244].
- *39 (ff. 116r-118r) Canon IV; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: Ὑμνοῖς σε τιμῶ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα· Ἰωάννης δοῦλος. Ἦχος πλ. δ´, ᾠδὴ α´, Ἀρματηλάτην <Φαραῶ ἐβύθισε>, inc. Ὑμνολογίαις ἱεραῖς ὑμνήσωμεν. Après la sixième ode (f. 117r) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ´, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Ζωτικὴν σε νεφέλην καὶ λογικὴν [inédit].
- *40 (ff. 118r-120r) Canon V; Ἐτερος Κανὼν τοῦ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: αὐτῇ Ὑμνοῖς ἀννυμῶ τὴν πανύμνητον Κόρην· ὕμνος Ἰωάννου. Ἦχος πλ. δ´, ᾠδὴ α´, ἄισμα ἀναπέμψωμεν <λαοί>, inc. Ὑμνοῖς ἀννυμεῖν διαπαντός. Après la sixième ode (f. 119r-v) Cathisma; Κάθισμα, ἦχος πλ. δ´, Τὴν σοφίαν <τοῦ Λόγου>, inc. Τοῦ ἡλίου νεφέλη τοῦ νοητοῦ [MR III 644, IV 44, ~ I, 324, 406; cf. Follieri, IV, 268].

Tableau I

n.	ton	incipit	M	B	L	W	V	H	S
1.	I	Ἅγιον εὐράν σε ἱερόν	+	+	+	+	+	+	+
2.	I	Πάντων ἡ τεκοῦσα τῶν καλῶν	+	+	+	+	+	+	+
3.	I	Ψαλμικῶς τὰς χεῖρας οἱ πιστοί	+	+	+	+	+	+	+
4.	I	Σάκκῳ καὶ σποδῶ καὶ στεναγμῶ	+	+	+	+	+	+	+
5.	I	Λόγοις σε, Σεμνή							+
6.	II	Μεμυκότα χεῖλη τῆς ψυχῆς	+	+	+	+	+	+	+
7.	II	Μετὰ Θεὸν σὲ βοηθὸν ἀκαταίσχυντον	+	+	+	+	+	+	+
8.	II	Λυτρωτὴν τεκοῦσα τὸν Χριστόν	+	+	+	+	+	+	+
9.	II	Βυθῶ βαθυτάτης ἀπωλείας	+	+	+	+	+		+
10.	II	Παθοκτόνον πένθος καὶ κλαυθμόν			+	+	+	+	+
11.	II	Ὅμβρησόν μοι, Ἀγνή, δακρύων ρεῖθρα	+	+	+	+	+	+	
12.	III	Τὸν Σωτῆρα μου Λόγον	+	+	+	+	+	+	+
13.	III	Τὴν κεχαριτωμένην μόνην Δέσποιναν	+	+	+	+	+	+	+
14.	III	Ψάλλων παναρμονίως ἄδει, Δεσποινα	+	+	+	+	+	+	+
15.	III	Πνεύματος παναγίου σκεῦος ἅγιον	+	+	+	+	+	+	+
16.	III	Ἀγιάσματος οἶκε	+	+	+	+	+	+	+
17.	III	Στόματι θεοφόρῳ	+	+	+	+	+		
18.	IV	Τὸ στόμα μου πλήρωσον χαρᾶς	+	+	+	+	+	+	+
19.	IV	Τὸν Λόγον Θεοῦ τεκοῦσα σαρκί	+	+	+	+	+	+	+
20.	IV	Δακρύων ἐπιρροὰς παράσχου μοι	+	+	+	+	+	+	+
21.	IV	Δοχεῖον ἱερόν, ἱερὰ Θεοτόκε	+	+	+	+	+	+	+
22.	IV	Ὡιδὴν χαριστήριον ἄδω σοι			+	+			
23.	IV	Ἐμφοβος καὶ ἔντρομος ἐν ταπεινώσει	+	+	+	+	+	+	+
24.	I pl.	Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ἐλκῦσαι χάριν	+	+	+	+	+	+	+
25.	I pl.	Πονηρᾷ συμβουλῇ παρακοῆς	+	+	+	+	+	+	+
26.	I pl.	Στόματί τε καὶ γλῶσση	+	+	+	+	+	+	+
27.	I pl.	Ὁ Σωτὴρ μου Χριστός	+	+	+	+	+	+	+
28.	II pl.	Ἐκ τῶν αὐλῶν ταμείων	+	+	+	+	+	+	+
29.	II pl.	Εὐρύχωρόν σε τέμενος Θεοῦ	+	+	+	+	+	+	
30.	II pl.	Σέ, παναγία Παρθένε, πρὸς τὸν ἐκ σοῦ	+	+	+	+	+	+	+
31.	II pl.	Κύμασι κακίας, παθῶν καταγίσι	+	+	+	+	+	+	+
32.	II pl.	Φωτὸς δοχεῖον, Παρθένε	+	+	+	+	+	+	+
33.	II pl.	Συντετριμμένη καρδίᾳ καὶ λογισμῶ			+	+			
34.	II pl.	Ἀπὸ πηλοῦ σχὼν τὸ εἶναι		+	+	+	+		+
35.	II pl.	Κόπασον τὸν σάλον, Ἀγνή			+	+	+		+

n.	ton	incipit	M	B	L	W	V	H	S
36.	II pl.	Κατὰ τὸ πλῆθος τῶν πόνων		+	+	+	+		
37.	II pl.	Ἀπορίᾳ παντελεῖ			+	+	+		
38.	II pl.	Τὸν κραταιὸν ἐν ἰσχύϊ καὶ δυνατὸν		+	+	+	+		
39.	II pl.	Ῥανίδος δίκην ὀλίγης αἰ πονηραί			+	+	+	+	+
40.	II pl.	Ψαλμωδικαῖς ἐν φωναῖς	+	+	+	+	+		
41.	grave	Ἔχουσα τῆς σοφίας τὸν χορηγόν	+	+	+	+	+	+	+
42.	grave	Ἄβυσσον εὐσπλαγχνίας καὶ χορηγόν	+	+	+	+	+	+	+
43.	grave	Βάρει τῆς ἁμαρτίας τῆς βαρυτέρας	+	+	+	+	+	+	+
44.	grave	Λόγον μοι ἔμπνευσον	+	+	+	+		+	+
45.	IV pl.	Δίδου μοι λόγον, τῷ Πατρὶ συνάναρχε	+	+	+	+	+	+	+
46.	IV pl.	Τὸ καθαρὸν τῆς παρθενίας τέμενος	+	+	+	+	+	+	+
47.	IV pl.	Ὑμνολογίας ἱεραῖς ὑμνήσωμεν	+	+	+	+	+	+	+
48.	IV pl.	Ὡσπερ ἐκ νηπίων νεογνῶν	+	+	+	+	+		
49.	IV pl.	Ὑμνοῖς ἀνυμνεῖν διαπαντός	+	+	+	+	+	+	+
50.	IV pl.	Τέκνον οὐρανίου με Πατρός	+	+	+	+	+		
51.	IV pl.	Τὸ τεῖχος τὸ μέγα χριστιανῶν	+	+	+	+	+		
52.	IV pl.	Δακρύων με ῥῦσαι καὶ στεναγμῶν	+	+	+	+	+		
53.	IV pl.	Λόγοις σε γεραίρειν ἐπιχειρῶν	+	+	+	+	+	+	
54.	IV pl.	Ὑμνοῖς γεραίρω σε	+	+	+	+	+		
55.	IV pl.	Παραδείσου ἢ τὰς πύλας	+	+	+	+	+		
56.	IV pl.	Τὸν ἐγκάρδιόν μου πόθον	+		+	+	+		
57.	IV pl.	Καλλοποιοῦ εὐπρεπείας ἀνάκτορον	+		+	+	+		
58.	IV pl.	Ὑπερουσίου οὐσίας ἀνάκτορον	+		+	+	+		
59.	IV pl.	Τὸ ὀφειλόμενον τοῖς δεσπótαις	+		+	+	+		
60.	IV pl.	Τὴν ἀδιόδευτον ὄντως πύλην	+	+	+	+	+		
61.	IV pl.	Ἐμπνευσόν μοι, Παρθένε, λόγον	+		+	+	+		
62.	IV pl.	Ἁγία παρθένε Μήτηρ Θεοῦ			+	+	+		
63.	IV pl.	Παθῶν μου τὸν ἄστατον καὶ δεινόν			+	+	+		
64.	IV pl.	Τὰς ἀσθενείας μου καὶ νόσους ἴασαι			+	+	+		
65.	IV pl.	Χαῖρε, κατάρας παλαιᾶς ἢ λύτρωσις		+	+	+	+		+
66.	IV pl.	Παρακοῆς με πεπτωκότα, Δέσποινα		+	+	+	+		
67.	IV pl.	Ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν			+	+	+		
68.	IV pl.	Φώτισον τὴν ψυχὴν μου	+		+	+	+		

LE *THÉOTOKARION* DE JEAN MAUPOUS
ET SA TRADITION MANUSCRITE (XIIème – XVème SIÈCLES)

SOMMAIRE

Dans l'histoire du livre liturgique de *Théotokarion*, une place distincte est tenue par le *Théotokarion* de Jean Mauropous, savant du XIème siècle, professeur de Michel Psellos et, plus tard, Métropolitte d'Euchaïte. Malgré le fait que cet auteur ait été l'hymnographe le plus productif de son époque, composant au total environ 160 Canons, son œuvre hymnographique n'a pas, à ce jour, préoccupé de façon systématique la recherche scientifique et seulement une petite partie de sa production hymnographique a été publiée. Peu d'attention a été accordée également à son *Théotokarion* par les chercheurs étudiant son œuvre, bien qu'il s'agisse sans doute du premier *Théotokarion* éponyme dans l'histoire de la littérature byzantine. L'objectif de la présente étude, qui fait partie de notre recherche plus étendue, est la présentation de la tradition manuscrite de son *Théotokarion*, une collection composée d'un ensemble de 68 Canons pour la Vierge Marie. Notre recherche est axée sur l'étude de la tradition manuscrite de cette collection à partir du XIIème siècle, période à laquelle remonte le vecteur le plus ancien de sa tradition, et jusqu'au XVème siècle, puisque, comme il en ressort de notre recherche, pendant la période post-byzantine une branche différente de la tradition du *Théotokarion* de Mauropous est créée, présentant des différenciations par rapport à la période byzantine, et subit des traitements, adaptés aux besoins liturgiques des monastères, où il a connu une résonance significative. À travers cet article, nous mettons en évidence la place de la collection de Mauropous dans l'histoire du livre liturgique de *Théotokarion* et constatons initialement sa relation potentielle avec l'évolution de l'*Octoéchos* en *Néa Octoéchos/Paraclétique*. Pour la première fois y sont présentés, de façon analytique, les manuscrits byzantins qui incluent le *Théotokarion* de Jean Mauropous, avec une description détaillée de leur contenu et des indications sur les éditions des Canons pour la Vierge Marie qui y sont inclus. En outre, nous y

présentons les conclusions de nos recherches sur les collections, dans lesquelles a été inclus le *Théotokarion* en question, et nous examinons, sur la base des indications des acrostiches des Canons et les témoignages pertinents des manuscrits, l'intention littéraire de Jean Mauropous en ce qui concerne la constitution de son *Théotokarion*.